

•ύυ*ΩΞζ •ύυT'IyυHζ •ύυIύ~Kfζ •ύυIπoιfζ
République Algérienne Démocratique et Populaire
τύυηρζ 'IύΓ~ζπ τύζΩζ θύύυηρζ AI~Kπ

Ministère de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche Scientifique

المركز الجامعي عبد الحفيظ بوالصوف لميلة
معهد الآداب واللغات
قسم اللغة والأدب العربي
المرجع:

تعليمية النص في الطور الخامس من التعليم الابتدائي

مذكرة مقدمة لنيل شهادة الليسانس في اللغة والأدب العربي
تخصص: لسانيات تطبيقية

إشراف الأستاذ(ة):
علاوة كوسة

إعداد الطالب(ة):
* - إبتسام بريوة

السنة الجامعية: 2018/2017

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Σ'ύύΨΗ

βιΨ βε ' Γπ δ*Γυ κι ' Γ π δ*Γ δζ^Μτ τλ^- θοηζ~

δ*Γ ςζ τλ^Ιγυ

' ~π0ζ~ ΙυΖ π Α''ίλζ~ ΙυΖ π -ζ^Μιζ~ ΙυΖ δη_Μτ τλ^- θοάζ~

~θ^- Λ^υ^ όπ 'ΕΓ'ίλ ~θ^- Ιπιέ^' ' ~Πτ τλΨΗΗ ό θοάζ~

α^ΜΗ τ'Ηζ~ ΆπΤΖζ~ πξ βΞϋζ~ κ^~ ι_~Η τλΙεθ π 'ΕηΞί

Α''ίλζ~

ΙεΞ - ιηε

Ιη ΓΑΕ-αη 'ΰιὼ ὕιὼε-υ ὕρ χὺαῖι σὺεὺ ῶφῖς ὕγῖρ θ цаиs

ЙиЬos i φ3ὼ λῶ-ῖs σφῖ ἄῶ Ιθῖ γὼι ῶφῖς θ цаиЫ ὕcὼ3ὼῖς σφῖ Γ ἡῖρ
.Йиῖς σφῖ ἱ ИЫ-сὼ

"ῖϑῖῖ ῖὼ ,γ" :УиЫ-s ῖ3ὼs ῶ ὕ i ῖφῖς σφῖ ῶjу щцаоИ sXTῖ

ῶXSῶαη Γ sῶeῖsX ὕφῖς ῖφῖЫ-s i ῖ ῶ ῖ-jφῖς ῖцЫῖ ἄῶ цаиЫ ῖTèῖῖ Ιῖῖ
.χsш3 ῖΠ ῖῶῶшῖ ἡῖ i3ὼ шу θs ἄῶ OуsC ὕῖsXTῖς

.ῖΓцῖφῖ ῖΓцῖς Ø Kαц Ἀὼ T-φῖ ῶῖ Jῖця ὕῖ ἡῶφῖς Tῖ Ø Th ὕῖ i ῖ ἄῶ

. ὕῖῖφῖς ῖεяῶу σφῖ ὕῖῖ эῶцῖ ἡῖ i ῖψ ῖΠ-s Γῶ

.ю-ῖῶῖς Øῶ θsῶ

ΉΩΛ΄

Ὁ ΉΩΛ ΡΑΩ΄ Η Ι΄΄ ΡΨ΄ ΪΚΖΊΡ ΖΓ ΊΓΟΥ ΤΙΓΕΣΥ ΒΨ ΣΨ΄Η ΡΨ΄
.ΒΊΓΨΨ ΤΙΩΨΨΗ ΤΙΩΞΖ ΊΔΨΨΗΨ ΟΙΕΑΨ ΄ΥΩΗΗ Ψ ΤΙΦΣΨΨ ΚΥΕΞ ΩΙΓ ΣΨ΄Η ΒΥΕΨΨΗ ΤΩ΄
ΩΓΆΗ Ξ΄Η ΊΜΓΕ΄Η ΤΖΨΗ ΡΨ΄Ψ ΑΊΦΣΨΗ Σ΄ΗΓ ΤΑΝ΄ ΖΓ ΔΑΔΣΕ Η ΔΒΊΊ΄Η ΔΖΊ΄ ΤΖΨΗ ΡΨ΄
ΒΥΊ΄ΕΨΗΗ ΄ΥΣΨΗΗ ΕΊΨΣΨΗ ΊΨΕΩΛ΄ ΤΖΨΗ ΡΨ΄Ψ ΊΜΓΗΩΊ΄ ΔΣΕ ΒΙΕΨΗ ΔΨΞΗ Ί΄ ΊΜΞ΄Ζ
.ΒΦΨΊΕΨΗ ΤΓ΄

Ψ ΊΦΖΟΚ Ψ ΠΩΛ :ΒΛΕΨΕΨ ΡΨ΄ ΒΛΕΨΊ΄Η ΖΓ ΤΕΟΨ΄ Ψ΄Η ΡΨ΄
.ΊΒΩ Ψ ΒΊηΛ ΨΊΊΓ΄

ΊΟΥΩΨΩ Ψ΄ΥΨΨ΄Η ΒΖΒΩ ΤΒ΄ΗΑΩΨΗ ΣΑ΄ΗΟΗΓ ΒΑΨ ΤΨΓ ΔΖΊ΄Η ΤΖΨΗ ΒΦΨΊΕΨΗ ΤΖΨ΄ΓΑ ΡΨ΄
.ΒΦΔΒ ΊΟΥΩΨΩ Ψ ΑΩΨΊ΄ ΤΨ΄ΗΗ΄ Ψ΄ΊΨ΄ΓΑ ΣΩΔΡ ΤΕΊΨΨΩΚ Ψ΄ΗΗ ΒΔΨΑΡ
.ΤΕΩΊ΄ΨΔΨ ΊΟΥ΄ ΤΛ ΔΓΊ΄ ΤΖΨ΄Η ΒΨΨΕΊ΄Κ ΤΖΨ΄Φ ΒΨΩΗ ΡΨ΄
ΡΑΊ ΕΨΩΨΖΨΗΗ Β΄ΗΕΖΡΨΨΗ ΊΨΦΔΝ ΤΙΓ ΒΜΨ ΄ΒΝΨΗ ΤΕΨ΄ΕΊΒ΄ ΡΨ΄
ΕΨ΄ΗΨ Ψ΄Η ΤΙΓ ΚΨ Ε΄Ε΄ηΔΨΗ ΣΊΊΖΒ΄ ΡΨ΄ Η ΊΟΗ΄ΩΨΗ ΒΜΜΦΝΟΕ
"ΒΒΟ΄Η ΑΗΒ΄Ί" ΤΓ΄ΗΕΨ ΕΨΩΨΗΗ ΤΕΩΊ΄ΨΓ ΡΑΊ ΨΟΕΨΗΗ
ΤΨ΄Γ΄Α ΣΨ΄ΗΗ ΤΩΨ Ί΄ΓΑ ΤΨ΄ΕΨΗ ΤΝΗ΄Η ΡΨ΄ ΄ΕΨ΄ ΑΨΗ ΄ΕΨ΄ Η
"ΕΨ΄ΩΩ ΒηΓ΄Η " ΤΙΩΞΖΗ ΤΒ΄ΗΑΩΨΗ ΣΑ΄ΗΟΗΓ ΊΒΨ
"Ψ΄ΦΒ΄ " ΤΊΑΊ ΒΊ΄Ί΄Η ΤΨ΄Ί ΑΕΊ ΑΩΦΡΟΨΗ ΤΖΨΩΗΗ
.Ψ΄ΗΟΝ Η ΒΨΨΨΕ ΤΖ΄ ΒΨΩΗ Η

.ΒΊΨΖΩ΄

·ύιΗγίζ~

μλ ρεΜΒλ Λχή ἩιλΠ υσίθ Νχλιθ ἄχΥε· κρρ φθ ἰώΒλθ κπ μλ Ἡχλχιϋθ ὕε Ιϋχ
γλφ· ς βμχλιϋθ· ροδÈĬ ς ρλχΧνθ Ἡϋχ·φ ς Ἡχσίθ ὕΛϋλιθ Ἡλϋθ ἩΞχΞθ ΙχΙεθ Ὑχε
.Ἡϋδςθλθ ἰ··ςϋΣθ ς ρλχιϋθ Ἡχβχη· ς ρ·Ξθῆ

Ἡχ·Λϋθ Ἡίθ Νχλιθ φα ς ρἩλἰ ἄρρ ΣΣθθ τθΠ· Νχλιθ φα ἩχΞΞ Ἡλἰ Π νθ ὕλλχ -
ρ Ρ ς Σνθ ζΞλθλθ ς Ιχβθ Τν·θ· κλθπώ τθ μχχσίθ ς μχ·λλθ Ἡχνἰ ἰρβςθ Ἰρθ ς ρἩΣθ
φβρνθ ὕλϋθ τἰ Ἐλιδ ἩλΧνλ Ἡχιεἰ Τν· φα κρΞθ ὕεθ Ἰπ τἰ μςθρ ἄλνἰ Ρ ς Σνθ μώ
.ἰλσίϋθ ς ὕΛϋθ Ὡλ φεφνθ ς

μἰ φθθ οοἰλ ς ρξλθν ς ξλϋΠ ρἩϋχΙε ς ἩλχΙδ ρΙχβθ φ·ἰἰ ὙΛθθ Τἰς φπ Ρ ς Σνθ τθ
.ἩχΛχ·ϋθ ς ἩχΛθβθ ς Ἡχσίθ μχλιϋθλθ Ἐλρλ Τλν κθχ ρεχλφ

ρσλϋλ ὩΞςθ ς κἰϋθλθ μςθρ φα Λχ·θθ ξλςΙ Ἡχἰἰ·ώ Ἡιελλθ φα Ρ νθ κχἰϋθ μἦ ἄθ ς
"φἰἰ· Νλθθ Λςφθ φα Ρ νθ Ἡχλχιϋθ " :ἩλςΞςλθ φθλθκλ ἰΙβς ρἩχσίθ οοΛρλ Ἡλνθς
.φιχΙεθ φβςςθ Ἀρνθ ζθκ φα εΙλθϋλ ρἩίθ Ἡχλχιϋθ φα Ρ νθ Ἡχλπ ἩΞλΙθ ἩΣλα

:Ἡχθθ ἩθἠΠώ Γλφ Ὑε·θ Ἡϋχ·φ ἰΥαἰεθ ς

ϋπ ς φἰἰ·ώ Λςφθ φα οάἰπ ἄλ ἄοΞχλΙθ Ἡχλπἰλ ἄ Ρ νθ· φνϋν Ἰκἰλ ἄἩχλχιϋθ κςρβλ ἄλ
ἄἩχσίθ κρρλΙδ ς ἈΞνθ φἰἰ·ώ Λςφθ ΚχλÈθ Ἐλλελθ Ρ ς Σνθ

ÈΥα ὕςΣα ἩθÈθ τθ Ὑε·θ ἰλΞδ ψςΥςλθ ἰἰχΥοελ μλ δÈφν ς ἩχθἠΠώ ξκπ τἰ Τν· ς
φθθ ρΞχλΙθ γἰλφ ς εἰλθ Ἡχλχιϋθ τθ ὕςἰ ὕΣβθ φα ἰδλφθ Ὑχε Ἡλθθθ ς Ἡλιελθ μἰ
.Ἡχλχιϋθ Ἡχνεθ ρεἰλθ Ἡχλχιϋθ ΛΣνἰ ρΔιφΣλθ ὕΛϋθ ὕθΙλ ἰνλΥθ

:Ἡχθθ ΛΣνϋθ μλΥθ "σεἰς ς Ρ νθ ζχθἠΙχΙ" μςνϋθ φνθ ὕΣβθ ἄλ

φα ἰθςνθ ἄλν· ρεἰςἰ ρἩχλχιϋθ· ἩΣθ κχπβλ Τϋ· ς ρρρωΒλ ρρἰςν ρἩχλχιϋθ κςρβλ
:Ἡχθθ ΛΣνϋθ φἰἰ·ώ κχἰϋθ μλ Νλθθ Λςφθ φα Ρ νθ Ἡχλχιϋθ :κςΞςλθ Ὑθθ ὕΣβθ

μλ ἩΞλθθ ἩνΞθ τθ ὕςθΙθ Δλιλ ρεΤΛεθ ὕεΛλ ρεΤΛεθ υΛΧνθ ἈνΒθ ρεΤΛεθ ὕΛϋθ
.Νχλιθ γἰλφ ς φἰΠνθ κχΙεθ ρἩχΙἰεθ ἰΤἰβθ ρφἰἰ·ώ κχἰϋθ

.“ρχθ’ ἼιΣζο φοθ’ Α᾿ονθ’ ζ Φ᾿ενθ’ μλ Ἡϊζλβλθ ἩΣἘΘ Ἴν᾿η Ἡλο᾿θ· φῶΕ· Ἴλοθ Ἰλθ᾿ ζ
μλ Νλ᾿θθ’ ΛςΦθ’ φα Ρ νθ’ Ἡχλχιῖο " :᾿ΥΕ·θ’ Ἰκπ φα ᾿ρχιῖ ἼΙλοῖῖ φοθ’ ΩΒ᾿λλθ’ κπ᾿ μχ· μλ ζ
ῑμςλΥλθ’ κχιῖοθ’ ᾿χΒςθςνηο ζ Ἡχλχιῖοθ’ ῖ᾿Ξςθ’ ρ(1999)μ᾿λελθ’ Ι·ῖ Νχ ῖχλνδ "φ᾿Ιο·ώ’ κχιῖοθ’
μχ· κχιῖοθ’ ᾿χΒςθςνηο 1998 Ιςλελ Ιλελθ ἩιχΕθ’ ζ ῑΩχΜςοθ’ ζ φθςΙθ’ ΛΠνθ’ Λ᾿Ι ὕχνΣοθ’ ῑΗδἘῖθ’
.γχ·Φοθ’ ζ ἩχΛΧνθ’

ώ ᾿λ᾿οθ ζ ῑΗχν᾿Ιχλθ’ ῖχδ᾿Λῖθ’ ζ ΨςΥςλθ’ Ἡῖ᾿ΞΠ ζθκ μλ ἩΞ᾿λιθ’ ξκπ φα Ἴ᾿·ςῖΣ ἼρΒ᾿ς Ιδ
.γχαςοθ’ ῖ᾿ ῖ᾿Ξ ζ ὕΛΠλθ’ Κ᾿οΞὑθ ῖχλβθ’ ῖΥβθ᾿· ὕΛοῖῖ μ᾿ ὥ φνῖΞχ

⋮ ρ π ψ ~ ρ Π ü ζ ~

α, ~ Ι Τ π 'Α Η" ι ζ ~ - υ ι υ η Ω ' Η

" ο Μ υ Ι Η ' Η

:ρύοΗΜ

Λ“λΩ “νΙώς’ μχνλ~λθ’ Λχλ’ “χ :ÿ“εα ρΙθςθ’ μϊ Νχδ μ· ðνΕϊ’ μ“χβΞ φ· μ· Ηχς“ÿλ ÿΞ
 μ“α ρΗιχιΒ ÿη Ινϊ ÿςΣν κρ·ς ρΗιχιΧ τ’λΞς ρΗιχθΚ Τ Λ’ κρθ μΕνς ρ“νΛςρΧ Ι“λϊς ρ“ν·ςιδ
 μςνλθχα Èβδ κρχιϊ μηρ ώς ρκπιρΒ ζςΩΕχς ρκπις ζςΕνλχ ρκρΥΛα ‘ς·Υή μ’ς ρκρΦϊ~α ‘ς·ιΦ
 ζο“χΕ ‘ςιλχς ζ·Λδ ‘ςπληχς ζοςλ

φ·ιδ μλ ‘ΙΕΙΣ’ Ιεθς ΙχΜχ τιϊ “Υχή τςιλλθ φν’ς φιϊ ‘ΙιθΙ Ιεθ .‘Ιν’ ζ :Ηχς“ÿλ οθ ÿ“εα
 .ΙΞα Ιδ μ“η “λ οθ

μ’ς ρΗχ·“Βχ’ ΕΛΧν κρθ “νΟΛΧν μςηρ μ’ς ρ“ν“ν·’ Ωλ “νιλ“ÿΟ φα μςην μ’ ΙχΛν Ηχιεÿθ’ ξΚρ·
 .“ν·Ε μλς “νβφϊ μλ κρχιϊ γΙίν

:ΒηΤΠιζ ήυΙΩΗζ βΖΗι -1

μλ κχιÿοθ· Φ·ΟΛχ “λ ÿη τιϊ ΗθώΙθ ΗιχςΦ Ειλ Κνλ Didactique ζχθη’ΙχΙ Ηλιη ‘ΙιλÿοΞ’
 ΝΛΙλθ’ μλ ‘Ι’Αρλθ’ς ‘Ι’λςιÿλθ’ ÿεν ðΙρΟΞΟς ΝΛ’Ιλθ’ φας κ“Ξδώ’ φα ΕΙ“ÿθ’ φα ‘ΥΙΕΟ ΗΦΠν’
 μηλχ υΚθ’ς ðχΛÿοθ’ μλ ΛχΩηθ’ φθ“οθ·ς ΛςΦοθ’ μλ ΛχΩηθ’ Ηλιηθ’ ðΛÿοΞ μηθ ...ΚχλÈοθ’ τθ’
 :μχχΞχ“Λ μχπ“ΒΟ’ φα “χθ“Ε ξΛΣΕ

φθ“οθ· ζχθη’ΙχΙθ’ μςηθα ΝΛΙλθ’ οθς’Μχ υΚθ’ Φ“Πνθ’ ÿλΠΟ “πΛ·οϊ· “ρχθ’ ΛΧνχ ξ“ΒΟ’*
 μηλχ υΚθ’ ς ΝΛΙθ’ ‘Ι’ΛΒΕ ÿθ’Ι “Ξ“Ξ’ ‘ΥΙΕχ υΚθ’ φλχιÿοθ’ Φ“Πνθ’ ζθΚ “ρ· ‘Ιÿνο ΗβΣ ΙΛΒλ
 .“χΒςή’Ιχ·θ’ μλ οθςΣ’ ΙλΟΞχ μ’

ΙΛΒλ “πΛ·οϊ· ς’ “χΒςή’Ιχ·θ’ ðΙΟΛλη “Υχ’ ξ“ΒΟθ’ Νβν φα ζχθηχΙχΙθ’ Ηλιη ÿλÿοΞος
 .ΔΥ’ς ΙχΙΕΟ μςΙς κ“ϊ ÿηΠ· ρ“ρϊςΛα μλ ΨΛα ς’ γχ·ΦΟ

.Ηχ·ΛΟθ’ κςιϊ μλ ÈεοΞλ “λιϊ ζχθη’ΙχΙθ’ μλ ÿÿΒχ υΚθ’ ςπ φν“Ωθ’ ξ“ΒΟώ’*

Ηχςίθ’ ΗθώΙθ’ ΔχΥςο τιϊ ÿλÿνΞ ρμχπ“ΒΟώ’ μχκπ φα ίΛΙνΟ ðχΛ“ÿΟ μλ ίΚ“λν ÿ·δς
 .Ηλιηθ

κιÿχ υ’ κιÿονια" φνÿος didaktikos μλ ΗεΟΠλ Ηχ·ςΛςώ’ ‘Ι’ίθ’ φα Didactique Ηλιη
 .κχιÿοθ’ “π“λÿλς didaskein ΗχεχΛήώ’ Ηλιηθ’ μλ ÈΣ’ ΗεΟΠλθ’ς ““Υÿ· “νΥÿ·

Νςνχλςη" “ρλΙΘΘΞ’ Ιδς κχιΥΘθ’ μβθ Û Ι’Αλη ΈΛλ ÿς’ Ηχ·ΛΘθ’ φα ΗλΙηθ’ ΞΚπ Ι’λΙΘΘΞ’ Ιδς ΗνΞ Κνλ β“χΒςή’Ιχ·ιθ φΕςΛθ’ Αώ’ Ιΰχ υΚθ’ς (comenuis) or (kamensky) τηΞνχλ“η ς’ φα κχιΥΘιθ κ“Υθ’ μβθ· “ραΛΰχ ‘ΥχΕ " didactica magna "σΛ·ηθ’ “ηχΘη’ΙχΙθ” ο·“θη φα 1657 ΑΞΕ ΖχΘη’ΙχΙ ΗλΙηθ’ μ’ .“Υχ’ Ηχ·ΛΘιθ ÿ· κχιΥΘιθ μα “ρν· βÛχΥχς ΗχλχιΥΘθ’ ΙΛ’ςλθ’ ÛιΘΘλ .Ν“νθ’ ΩχλΒθ ÛΛ“ΰλθ’ ÿ“Σχ’ς έχι·Θ τιΐ ÿΙΘ Νςνχλςη

ΔιΦΣλιθ Ηι·έλ Ι’ΕιΦΣλ ΕΙΐ Ηχ·Λΰθ’ Ηίιθ’ φα ΙΕν “νν’ τθ’ ΕΛ“Πώ’ μλ Ι·ώ “νΙνΐς μλ Ε“εονλθ’ Ι’ΕιΦΣλθ’ ΙΙΰΘ :ΖθΚ μλ ΗλΒΛΘθ’ ÿπ“νλ ΙΙΰΘ τθ’ ΩΒΛχ ΖθΚ ÿΰθς βΙΕ’ςθ’ φ·νΒώ’ ΨςνΘ τιΐ ΛΣ“Υλθ’ φ·Λΰθ’ Ληβθ’ “λρνλ ΚΘ“χ μ“οιθ’ μ“οίθ’ “λπς βΗχΞνΛβθ’ μλ κ’ ΗχΜχΙΒνών β’Ι“λχιΥΘ βΗχλχιΥΘ :Χ“βθ’ ΕΙΐ Ηχ·Λΰθ’ Ηίιθ’ φα οι·έΘ υΚθ’ didactique ΔιΦΣλ “ρνλς βοΟ“·ΦΘ ...ΖχΘη’ΙχΙθ’ βΗχΞχΛΙΘθ’ βκχιΥΘθ’ κίΐ βΝχΛΙΘθ’ κίΐ

ÿ“λΰΘΞ’ μχΘΕ“·θ’ Τΰ· Λ“Θθ’ υΚθ’ Ιδςθ’ φβα βÿ“λΰΘΞώ’ φα Ι’ΕιΦΣλθ’ ΞΚπ Ις“βΘΘ κίΐς βΝχΛΙΘθ’ κίΐ μςιιΰΘΞχ μχΛΘ’ μχΘΕ· ΑνΒΘ βΔιΦΣλθ’ κςρβλ φα Ν·θ υΐ “·νΒΘ ΖχΘη’ΙχΙ ΗχΞχΛΙΘ ΔιΦΣλ ς’ Ι’χλχιΥΘς ΗχλχιΥΘ ΔιΦΣλ μςιιΰΘΞχ ÿ“Έδ μχΛΘ’ μχΘΕ·ς βκχιΥΘθ’

ΗλΙηθ φΐ“νΣ ΛΙΣλ Ηχ·Λΰθ’ Ηίιθ’ φα ΗχλχιΥΘ ΗλΙη "2003 τΞχΐ μ· φβνΕ" :Κ“ΟΞΐ’ ÿςεχ μςΙ τφΠθ’ τιΐ ΗθώΙιθ Ι’λΞθ’ μλ ΗλΞ ς’ ΗλΕΐ ΩΥς υ“λίΐ μλ ΗεΟΠλ ΈλχΘώ’ ΞΚπς βκχιΥΘ .ΞΛ“ΥΕ’

Τΰ· φας Ηχ·ΛΘθ’ κςιΐ Ι’χΙη φα Ι“Ξ μ“η υΚθ’ ΔιΦΣλθ’ μ’ τθ’ ΕΛ“Πώ’ μλ Ι·ώς φα ÿλΰΘΞΘ Ι’ν“η μχΕ φα “ΗΣ“Θθ’ Ηχ·ΛΘθ’” ςπ βΖχΘη’ΙχΙθ’ τιΐ ΗθώΙιθ βυς·ΛΘθ’ μχςηΘθ’ Ι“ΞΞ“λ .Ρ ΣΘΘθ’ ‘Κπ τιΐ ΗθώΙιθ “ΗχΒρνλ" ΗλΙη σΛΘ’ μχςηΘ Μη’Λλ

μλς βΕΛΛελθ’ ΗχΞ’ΛΙθ’ Ι’ςλθ’ ÛιΘΘλ κχιΥΘ “ρΕΛΦχ φΘθ’ ÿ“Ξλθ’ φα ‘ΥΕ·θ’ μλΥΘΘ Ι’ν“ης “ΗΣ“Θθ’ Ηχ·ΛΘθ’ ÿΩλ βφΞ’ΛΙθ’ Ι’ςλθ’ κχιΥΘ· “ΗΣ“Θ υ’ “ΗΣ“Θθ’ Ηχ·ΛΘθ’ ΗχλΞΘ Ι’τ’Β “νπ ÛιΘΘλ· κΘρΘ φΘθ’ς “χΒςή’Ιχ·θ’ ς’ Ηλ“Υθ’ Ηχ·ΛΘθ’ ÿ·έλ φα ΗβΞιβθ· “ΗΣ“Θθ’ Ηχ·ΛΘθ’ ς’ Ι“χΥ“χΛθ· .Ηνειλθ’ ΕΙ“λθ’ Ι’ν“η “λρλ βοΟλλ· υς·ΛΘθ’ κ“Χνθ’ φας ÿ· κΞεθ’ φα Ηχς·ΛΘθ’ “χ“Υεθ’

:τΓÚΤΠό~ ςλΩιζ~ -†

“πΛ•ΟΪ• ΖχΘηΊχΙθ’ τθ’ ΛΧνχ υΚθ’ ξ“ΒΘθ’ φα ΊΛΙνΘ φΘθ’ ύχΛ“ΥΘθ’ Τ Ψ• Τ ‘ΛΨΟΞ’ μηλχ
τιΪ “ρθ γχ•ΦΘ ς’ “χΒςήΊχ•θ’ μλ γΠ ΙΛΒλ ς’ ΝΛΙλιθ φλχιΥΘθ’ Φ“Πνθ’ “ρ• ΊΨνΘ ΗβΣ ΙΛΒλ “λ’
:φθ“Θθ’ ςΕνθ’

“νΙΨ•ΟΞ’ “λ ‘Κ’ ον’ Ιχ• ΗχΒςήΊχ•θ’ ύΊ‘Λλθ’ .¹“φβθςΦΞ” ΑΞΕ ΖχΘηΊχΙ Χβθ ÿλΨΟΞχ*
ΊΈηΠλθ ΗΣ“Θ ΗνΛ“ελ μΪ Λ•ΨΘ σΛΘ’ φν“Υλ• φΕςχ Χβιθ’ μ“α βΗχ•ςΙΞώ’ Ίώ“λΨΟΞώ’ Τ Ψ•
“Υχ’ ÿηΠΘ ώ “λη β“λ φαΛΨλ ÿεΕΘ ΊΊλα ς’ οΟ΄Κ• “λ“δ “χαΛΨλ ΈεΕ ÿηΠΘ ώ ΖχΘηΊχΙθ’ .κχιΥΘθ’
Λπ΄ςΧθ’ ÿχιΕΘθ μχΨλ ΑςΙΞ’ γΙ’ τνΨλ• ς’ βΑρν “ρν’ τιΪ βΗχαΛΨλθ’ ÿςεΕθ’ μλ ΗΊςλΒλ
•ΗχλχιΥΘθ’

μλ μχΪςν οΒ΄ςχ υΚθ’ “ρΞχΛΙΘ ΗχΊ• ΗχΞ‘ΛΙθ’ ΕΙ“λθ’ φα ΛχηβΘ Ν“Ξώ’ φα ΖχΘηΊχΙθ’ *
Ηχα“εΩ βΗχλιΪ ΊΊ“ΊςΥςλ μΪ ΠνΘς “ρεΦνλς “ρΟχν•ς “π΄ςΟΕλς ΕΙ“λθ• γιΨΘ ΊΈηΠλ :ΊΈηΠλθ
‘Κ’ ΖχΘηΊχΙθ’ •ΗχΒςθςηχΞ ΗΨχ•Φ μλ φπς κιΥΘθ’ ΗχΨΥς φα ΙΛβθ• Φ•ΟΛΘ ΊΈηΠλς βΙςΒςθ’ Ηε•Ξ
•²“μλΞ“Β” ΑΞΕ “πΛςΦΘ μλ Ηνπ‘Λθ’ ΗιΕΛλθ’ φα ÿδώ’ τιΪ ΖθΚς βοΟ΄Κ• “λ“δ “χαΛΨλ ΈεΕ ΊΞχθ
ÿ“Βλ ΙςΒς φα ΖΠ ΗλΩ Νχθ ΖθΚ Ωλς βΈεΘΞλ “χαΛΨλ ΈεΕ Δ•ΣΘ μώ ΗλςΊΊλ μςηρ ώ Ιδς
μχΞΕΘ ΙΣδ ‘ΛΛΟΞλ “ΩΕ• ΑιΦΟχ υΚθ’ ς •ΗχΞ‘ΛΙθ’ ΙΛ΄ςλθ’ ύΊΘΘλ ΝχΛΙΘ• Ρ“Θθ’ Φ“Πνθ
•κχιπ“βλιθ κιΥΘλθ’ Α“ΞΟη’ Ηχβχη φα ΊΕ•θ’ Ρ ΘΊ“•ς ÿΣ΄ςΘθ’

ΊΥχε βΗχΒςήΊχ•θ’ Φεα ΊΪ“Ξλ “λιΪ “Υχ’ γ“χΞθ’ ‘Κπ φα ³“φι•” ΑΞΕ ΖχΘηΊχΙθ’ Ίν“η*
Νχθ Ηχεχ•ΦΘ ΕΙ“λ ‘Κ’ ΖχΘηΊχΙθ’ βύΊπώ άςι• τιΪ ΕΙΪ“Ξλθ’ Ί“χΒχΟ‘ΛΟΞώ’ ΤΨν• ΛςΙ “ρχθ’ ΙνΞ’
Ί‘Κ ΩχΛ“Πλθ Μ“Βν’ ÿχρΞΘ τθ’ ύΊρΘ ΗχΒςήΊχ• Ί“χΒχΟ‘ΛΟΞ’ ΑχΛΒΘς ΛχΥΕΘ “ρΊςΥςλ βώ’
τθ’ τΨΞΘ “πΛ•ΟΪ• βφεχ•ΦΘθ’ κιΥθ’ Ρ“ΣΘ φΞΘηρ μ’ ΖχΘηΊχΙθ μηλχς ...φλχιΥΘθ’ Ω•Φθ’
φα κχεΘΞΘς ΖχΘηΊχΙθ’ ÿεΘΞΘ ώ ‘Κ’ •ΗχΒςήΊχ• Ί“χΒχΟ‘ΛΟΞ’ ΩΥς φα ÿΩλΟλθ’ ς φλιΪ ύΊπ γχεΕΘ
μ’ ύχΛ“ΥΘθ’ ξΚπ μλ Ρ ΙΘΟΞν •“ρΟιΥλ ΊΛ“Θς ΗχΒςήΊχ•θ’ μΪ ΊχΨ• ύχΛ“ΥΘθ’ ξΚπ ύΊΘΘλ
:τιΪ ΜχηΛΘθ’ Ωλ Κ“ΟΞώ’ κιΨχ ύχη υ’ φλιΨφ λχιΨφ ςπ “λ ÿη• κΟρΟ ΖχΘηΊχΙθ’

Κ“ΘΟ’ κΩ βΗ“α Λ•ηΪ Ηνηλλ “ριΨΒς βκχιΥΘθ’ ΗχιλιΪ ÿχρΞΘ Ηχβχη ΗΞ‘ΛΙς àκχλιΘθ’ κιΨχ ύχη
μ’ υ’ φλχιΥΘθ’ ÿΪ“βΘθ’ ΗΞ‘ΛΙ φρα φθ“Θθ•ς βκχιΥΘθ’ φα Ί“•ςΨΣθ’ υςΚ Η“βθ Η•Ξ“νλθ’ ΊΤ‘ΛΒώ’
υΚθ’ ΙεΨθ’ “ρνλ ÿη κΛΟΕχ μ’ ΕΛςΛΥς κιΨΟλθ’ ς κιΨλθ’ μχ• ÿΪ“βΘθ’ Ηχλπ’ τιΪ ΊΜηΛ ΗχλχιΥΘθ’

Astolfi. J. p 2001 ¹
Jasmin . B . 1973 ²
Aebli hans .1951³

φ0θ’ ΗχΞ’ΛΙθ’ ΕΙ“λθ’ Ι“χς0ΕΛ τιϊ ΙΜηΛ “λη (ΨςΥςλθ’ ÿςΕ ςΞςΛ· ΗΞ’ΛΙθ ΨςΒΛθ’) “λρΦ·Λχ
γας ΗχαΛÿλθ’ κρ0’Λ“ρλ Ηχλν0 τιϊ ÿλÿ0ς φιεÿθ’ ΚχλÈ0θ’ σς0Ξλ Ωλ ΗχΠ“λ0λ μςηρ μ’ φί·νχ
.ε·Ξλ ΕΛΦΞλθ’ Û’Ιπώ’

ΗχλχιΥ0θ’ Ι“νςηλ ΜΛ· μλ κρνςης ΗχΞ’ΛΙθ’ ΕΙ“λθ’ς κιÿ0λθ’ς κιÿλθ’ μλ ÿη Ηχλπιϊ ‘ΛΧνς
.κ’Ληθ’ “ντ’Λδ Ιχβν τ0Ε ΕΛεβθ’ ξΚπ φα “ρΣΘιν μ’ “νχΛ

:ΑΗ“Ιζ~ ·υιυηρΗ ΙΠ“Ψ -2

:θηΩιζ~ -1-2

Ωλ Ûχηρ0θ’ τιϊ ο0ΛΙδς οηςΙΞ ονχςηρ βο0Èπ~λς ο0χΣΘΠ τθ’ ΛχΠν ονϊ ‘ΥΙΕ0ν “λινϊ
ο·Ε μϊ ‘ΥΙΕ0ν “λη ΝΛΙθ’ τ~ν· φα Ηχς·Λ0θ’ ο0“δÈϊ Λ“λ00Ξ’ τιϊ ο0ΛΙδς βΕΙΒ0Ξλθ’ Ûδ’ςλθ’
μχςηρς τ~ν· φα σΛΘ· ς’ ΕΛςΣ· Ιϊ“Ξ0 Ηιϊ“β0λς ΗιΘ’Ι0λ ÿλ’ςϊ ρηη ρνλ ξΛΛΙ0 ς’ ο0νρλθ
.κιÿ0λθ’

φα ΖΛ0χ ο0’ΛΧνς ο·ςιΞς οΞ~θς ορΒςθ Λχχί0 ΗηΛΕ Ηθ’Ε φα κιÿλθ’ μ’ οχα ΖΠ ώ “λλ
¹.ο0’Κς ο0χΣΘΠ μλ ‘ΙχΛα “~χΠ Κχλι0θ’ ΗχΞβν

ΝΛΙχ μ’ υΛ“λÿλθ’ ΝΙνρλθ’ ΕΙ“ϊ μλ μ~η ‘Κ’ (Fourastié) “οχ0Ξ’Λςα” ‘ΥΕ~·θ’ ÿ~δ “λη ς
φα ξΙχχΠ0 ΙχΛχ “λ ΗνΞ φα ΝΛΙχ μ’ κςχθ’ οχιϊ Τ Λβχ ‘ΑΒ’ςθ’ μ~α ΗνΞ φα ξτ~ν· υςνχ “λ μχΛρΠ
υΛ“λÿλθ’ ΝΙνρλθ’ ‘ΑΒ’ς μλ ‘Κπ μ~η ‘Κ’ς βΗλχιΞ κ~“ϊΙς Η0~Ω ΝΞ’ τιϊ ξΜ~Βν’ κςεχ τ0Ε ΛρΠ
μςηχ τ0Ε Ηχ”ςΠίς ÿ~Β0Λ’ ÿη τιϊ Ι“ÿ0·ώ~· τθς’ κιÿλθ’ μ’ βÿςεÿθ’ ~Πνχ υΚθ’ κιÿλθ~· Ζθ~· “λα
².γχδΙθ’ ΦχΦ00θ~· ΖθΚ μςηχς βÈÿα “αι~π οιλϊ

φί·νχ Ι“βΣ τιϊ ‘ςΜηΛ μχΣ00λθ’ς Α~0ηθ’ μλ ΛχΩηθ’ **:νΗ“Ι“οιπ θηΩιζ~ Ε~“Π -†**
μΞΕ βÿλÿθ’ ‘ΑΕ βΗχδÈΘώ’ Ι“βΣθ~η “ΕΒ~ν “ΞΛΙλ μςηχ τ0Ε ρ· ÛΣ0χ μ’ κιÿλθ’ τιϊ
Ι·ώ ΗχΛςΛΥς ΗχΞ~Ξ’ Ι“βΣ ρηη ...ΛρΧλθ’ μΞΕς ΗχΙΞΒθ’ Ι“βΣθ’ς ...Ην~λώ’ς ÛΛΣ0θ’
Ηχ”Ιώ’ Ι‘Λ~ρλθ’ Τÿ· τιϊ ΜηΛν ÛςΞ “νϊ ‘Κπ ς ρνϊ ‘ΥχΙΕθ’ ΛΩην μθ “ννηθ ρ· φιε0θ’ κιÿλθιθ
.ÛΣθ’ φα ρ0ΛςΛΥς ρ0χθ~ÿα Ι·00 φ0θ’

ΚχλÈ0θ’ Ηÿ~“0λ μΞΕ μλΥ0 φ0θ’ ÿλ’ςÿθ’ μλ **:θυιύΗζ~ ·,υοΗπ ΛΙΗζ~ θυΗγΗ ΑΙ“οι -1-†**
ξ~·0ν’ Ιβθ κιÿλθ’ ΩχΦ0Ξχ ρχβα βΝΛΙθ’ φα τθςώ’ γ~“δΙ Νλθθ’ φπ κιÿ0θ’ φα κρ0·ήΛς ΝΛΙθ
β0ςεχΞ “λ· μςθ~·χ ώς ΝΛΙθ’ μλ ΚχλÈ0θ’ ÛΛΣνχ ώς βκιÿ0ιθ κρ0χÿά’Ις κρ0·ήΛ ΕΛ~Ω’ς ΚχλÈ0θ’

¹ احمد خنسة 2000. ص 289.
² عبد المؤمن يعقوبي 1996 ، ص. 27.

γΛΦ Ψςν00ς ϐκχλÈ0θ’ Ηχΰα’Ι ΛχΩχ μ’ γχΠ κχιε0 ÿÈΘ μλ ΩχΦ0Ξχ ΔΒ“νθ’ κιΰλθ’ μ’ ÿςεν Ζ0Κθ
 Ηε.“Ξθ’ ÛΛ“Υλθ“. ς’ γ.“Ξθ’ ΝΛΙθ“. ΝΛΙθ’ Φ·Λ κ0χ “λη ΚχλÈ0θ’ μΞς ΨςΥςλθ’ ΑΞΕ κχιε0θ’
 μηλχ “λη ϐΨςΥςλθ’ μΐ ΗχαΛΰλθ’ κρ0χν· ÿ“λη0Ξώ ονλ γÈΦνώς ΚχλÈ0θ’ σς0Ξλ τιΐ ÛΛΰ0ιθ
 μςη0 μ’ κρλθ’ μηθ φρ0ν0 ώ κιε0θ’ μΐ Λ“ηαώ ς ...ΨςΥςλθ’ μΐ κÈα’ς ΗΦΛΠ· Ην“Υ0Ξώ κιΰλιθ
 μ’ς ΝΛΙθ’ μλΜ Α“ΞΕ τιΐ Ηλιελθ’ φα ÿχΦχ ώ κιΰλθ’ τιΐς “ρ0χ·Κ“Β Ιεβ0 ώ τ0Ε Ηΐςν0λ
 .ΝΛΙθ ΙΙΕλθ’ ΨςΥςλθ’ τθ’ κχιε0θ’ μλ ÿε0νχ

Φ“ενθ’ Ρ χ0ι0 τιΐ ΜηΛ0 υ’ ΗχλχιΙ“η’ ΝΛΙθ’ Ηχ“ρν μςη0 Ιδ :ΛΙΗζ̃ ς̃ολ̃ ΑΙ“οι -2-†
 ϐ Ρ χ0ι0θ’ ‘Κρ· κιΰλθ’ κςεχ Ιδ ς’ ΚχλÈ0ιθ οΒς0 Ηι“Ξ’ γχΛΦ μΐ κ0χς ΝΛΙθ’ “ρθς“ν0 φ0θ’ς ΗχλχιΥθ’
 κιΰλθ’ κ0ρχ Ιδς Ελς·Ξθ’ τιΐ Α0η0ς ΝΛΙθ’ φα ΗχΞ“Ξώ’ Ι“λχλΰ0θ’ Ρ ι00Ξ0 ΗιΕΛλθ’ ΞΚπ φας
 ΝΛΙθ’ κρ0ÿ·0λς κρ·ς“Β0 τιΐ κπληΠχ μ̃η ΗχηςιΞθ’ς Ηχν’ΙΒςθ’ Αν’ςΒθ’ Τ ÿ·· ΝΛΙθ’ Τ“ρν’ Ινΐ
 .Ηχ·ΙΞθ’ κρ0“ηςιΞ τιΐ Τ ÿ·θ’ Α0“ÿχ Ιδ “λη (φΐ“λΒ ς’ υΙλα μςηχ Ιδ)

ΝΛΙθ’ φα ΕΙΛ’ςθ’ Ι“ηΛΙλθ’ς κχπ“βλθ’ τνÿλ ΔχΥς0 τιΐ ΕΛΙεθ’ φνÿ0 :ΑΙΞζ̃ ΑΙ“οι -3-†
 ο0Ι“λ· “λιλ κιΰλθ’ μςηχ μ’ ΕλςΛΥ Ωλ ϐΗχΐ“λ0Βώςς ΗχλχιΥθ’ ΝχΛΙ0θ’ Ηχλιΐ ΛπςΒ ΕΛ“ρλθ’ ΞΚπς
 φ0θ’ Αχθ“Ξώ’ μχ· μλς ΗεχΛΦ μλ Λ0η· “ρΕχΥς0ς “ρΦχΞ·0 ΩχΦ0Ξχ ΎχΕ· “ρλχπ“βλ φα “ειÿ0λ
 ΓΛΠθ’ φα ΜχηΛ0θ’ ΑΒχς (...κςΞλθ’ Τ ÿ·· Ην“Υ0Ξώ’ ϐΙ“ρχ·Π0θ’ ϐΗι0λΐΐ) “ρ· Ην“Υ0Ξώ’ μηλχ
¹...κχπ“βλθ’ς Λ“ηαΐ’ ΗδÈΐ ΔχΥς0 ϐΑχ0Λ0θ’ς φεΦνλθ’ ÿΞιΞ0θ’ ϐΛ“Σ00θώ’ τιΐ ΙχΒθ’

“ρν’ φνÿχ ώ ‘Κπ μηθ ϐΗχΣ0Πθ’ ο0“βΣ‘ςλ· κιΰλθ’ ΗχςχΕ Φ·0Λ0 :ΛΙΗιζ̃ ·υπυΓ -4-†
 ΕΛ“ρλθ’ ΞΚπ σΙ“0 φηθς ΑχΛΙ0θ’ς ΗΞΛ“λλθ’ ÿÈΘ μλ κιΰ0ιθ Ηι·“δ φπς ΝχΛΙ0 ΕΛ“ρλ “ρνηθς Η·πςλ
 Ι‘Λχ·ÿ0ς ο0“ηΛΕ0ς (ο0“χς0Ξλς ο0“ΒΛΙ φα Ωχςν0θ’) ο0ςΣ ΑχΛΙ0 τθ’ ΗΒ“Ε· ΝΛΙλθ’ μ“α ΕΤ“βη·
 .οΒςθ’

φΧθÈθ’ ÿΐ“ρ0θ’ ÿÈΘ μλ ΛρΧχ :ϐΠÿζ̃ τί θυιούΗζ̃π θη0ιζ̃ κυ̃ ϐΨ“0Ηζ̃ -5-†
 κιΰλθ’ μλ φλχιÿ0θ’ Ûδςλθ’ ÿθ’Ι υΛΒχ υΚθ’ κÈηθ’ τιΐ ΜηΛχ υΚθ’ φΧβιθ’ ÿΐ“ρ0θ’ς (Ι‘Τ“λχώ)
 .κιÿ0λθ’ ς’

Κ0“χ κιΰλθ’ μ’ (Flanders) ΜΛΙνÈα Ι“Ξ‘ΛΙ “πΛρΠ’ μλ φ0θ’ς Ι“Ξ‘ΛΙθ’ ΙΕΥς’ Ιδς
 μ“ Α““νθ’ Ι0Ι “λη Λ’ςΒθ’ ς’ ΎΙΕ0ιθ ΚχλÈ0ιθ Λχ·η ώ“Βλ ΨΙχ ώς κÈηθ“· ΗΣΕθ’ Ιδς κΧÿλ
 οχΒς0θ Ηχ·ς0 ς“ ΛχΚΕ0 ς“ Ι“ρχΒς0ς Ι“λχλΰ0 Ηι“Ξ’ ΕλςΣ φα μςη0 κιΰλθ’ κÈη μλ ΕΛχ·η Η·Ξν
 .ΙΒ ΗΥβ0νλ κÈηθ“· ΚχλÈ0θ’ ΕΛΙ“·λ Η·Ξν μ“ ΙΒς “λη ϐκχλÈ0θ’ ΖςιΞ

¹ كوثر حسين ، المرجع السابق ، ص 269-272

ΕΤ’βη ΙΙ’Μς κιΥΟθ’ Ι’Μ φλχιΥΟθ’ Ûδςλθ’ φα φ·Βχώ’ ΚχλÈΘθ’ ΛςΙ Ι’Μ “λθ ον’ ΙΒς Ιδς
ΩαΛθ Ι’ΛΘΟθ’ Ιÿ·ς -Ηχ·ΛΟθ’ Ι’“χιη φαÏ ΗΛΙΘθ’ ÿ·δ μχλιΥλθ’ ΑχΛΙΟ κΟχ ΖΘΚΘ βΗχλχιΥΟθ’ ΗχιλΥθ’
ΙχςΥΟς ΚχλÈΘιθ Λ·ηϊ’ ΛςΙθ’ ΥχΕ· βÿΣβθ’ φα ÿÏ’βΟθ’ ΕΙ“χΜ τιÏ τυΥλ· Αν’Βθ’ Κπ φα κρΟ’Λ’ρλ
.φλχιΥΟθ’ Ûδςλθ’ τιÏ μλχρλθ’ υΛςΟ’οηΙθ’ ξΛςΙ μλ ÿχιεθ’ τιÏ κιΥλθ’

φα ΛΘψ μτ μλ Ηι’Ξώ’ κιΥλθ’ κΙΘΟΞχ :ΛυΙΗΗζ \$’λΟ~ ·ηεΜό~ νυÏπΗπ ·ά’υΠ ΑΙ’οι -6-†
κρλθ’ μλς βΝΛΙΘ κρλρα μλ Ιη’Οθ’ ς ΑÈΦθ’ κχχεΟ ΗιΕΛλ φας ΗΠδ’νλθ’ ς Λ’ςΕθ’ φας ΕΛΥ’Ελθ’
Ηι’Ξώ’ Λ·ΟÿΟς β’ρΟ’χςΟΞλς ‘ρÏ’ςν’ μχ· Μχλχ μ’ς βΗι’Ξώ’ οχΒςΟς Ηή’χΣ ΕΛ’ρλ κιΥλθ’ μεΟχ μ’
. Τ ÿ·θ’ κρΥÿ·ς ΚχλÈΘθ’ ς βΚχλÈΘθ’ ς ΝΛΙλθ’ μχ· ÿÏ’·Ολθ’ ÿÏ’βΟθ’ τιÏ ΙÏ’ΞΟ Ηχηχλ’νχΙ ΗχιλÏ
:μχλΞδ τθ’ Ηι’Ξώ’ ÛχνΣΟ μηλχς

.(fact questions) γ”εΕθ’ Ηι’Ξ’ τλΞΟς Ι’λςιΥλθ’ Ιη’Ος Λ·ΟΘΟ Ηι’Ξ’ -01
Ηι’Ξ’ “ν’χΕ’ τλΞΟς β’ρχθ’ ÿΣςΟθ’ ς’ γ”εΕθ’ γιΘς ΛχηβΟθ’ τθ’ ΚχλÈΘθ’ ΩαΙΟ Ηι’Ξ’ -02
.(thought questions)ΛχηβΟθ’

Τ’ςΞ ΛΘ† ΖςιΞ ΑεÏ φΟ’χ φΧβθ ΖςιΞ ΜχΜÿΟθ’ :ΘυιύΗζ ‘Ε’“ÏΗΜ~ ΚυΚΩΗ ΑΙ’οι -7-†
.ΖςιΞιθ Τ αΛθ’ ς’ Ηεα’ςλθ’ σΙλ μÏ Λχ·ΥΟθ’ ÛΙρ· φΧβθ Λχή ς’ φΧβθ μ’η
:νΨ~πλ~
ΖΟ·Β’ βΔχΕΣ Λχή ς’ βÿλη’ βΙχΒ β’ΙνΞΕ’ ΚχλÈΘιθ κιΥλθ’ ÿςεχ μ’η :τΥÿηζ ΚυΚΩΗζ-01
.Η Σ δ’ν

.ΤÈλΜθ’ ÛΛΦ μλ γχβΣΟ ς’ Ηλ’ΞΟ·’ ΕΛςΣ φα μςηΞ :τΥÿηζ Ιυά ΚυΚΩΗζ-02
.ΛχΘ’Ο μςΙ ΖςιΞθ’ Τ’Ι’ Ιÿ· ΕΛΠ’·λ μςηχς :υΛςβθ’ ΜχΜÿΟθ’ -03
.ÿλ’η ÿ’λπ’ ς ÿπ’ΒΟ ÿ· ΙΛβθ’ ΖςιΞθ ÿÿα ΙΛ Ζ’νπ μςηχ ώ οχας :τ’ηΜζ ΚυΚΩΗζ04
ÿ”Ξςθ’ Ψ’ςν· “λΙλ κιΥλθ’ μςηχ μ’ ΕΛ’ρλθ’ ΑιΦΟΟ :·υιυηΩΗζ βζ’Μπζ θ’ΗΖΗΜ~ ΑΙ’οι -8-†
Λλώ’ τ’ÏΙΟΞ’ ‘Κ’ ΗιχΞς μλ ΛΩη’ ÿ’λÿΟΞ’ς β’λ ΗιχΞς ‘ρχα ΔιΣ’Ο φΟθ’ Ûδ’ςλθ’ς ΗβιΟΘλθ’ ΗχλχιΥΟθ’
.ΝΛΙθ’ ΙÏςλ ÿ·δ ΕΤ’βη· ÿλÿΟ “ρν’ Ωλ βΖΘΚ

μλ Ι’Σ ΣΘΟθ’ ΩχλΒ φα ΝςΛΙθ’ μλ ΝΛΙ ςιΘχ “λ’ ΛΚ’ν :Ε’ιυηΩΗζ \$’ΤΨ’ ΑΙ’οι -9-†
ΗΛΙελ Ι’λχιΥΟθ’ μ’ υΛςΛΥθ’ μλς βΗνςΙλς Ηχ·“οη ς’ ΗχρβΠ “λ’ μςηρ φΟθ’ς ΚχλÈΘιθ Ι’λχιΥΟ κχΙεΟ
φα οΟ’λχιΥΟ υΛΒχ μ’ ΕΛ’ρλθ’ ξΚπ μ’εΟ’ τιÏ κιΥλθ’ ΙÏ’Ξχ “λς βΗεχδΙς ΗΕΥ’ςς ΗλχιΞ Ηίι·
μλς βΗΕχΕΣ ΗεχΛΦ· “πΚχβνΟς “ρÿ·“Ολ μλ ΚχλÈΘθ’ μηλΟ φεΦνλ ÿΞιΞΟ φα ΕΛχΣδ Ι’ςΦΘ
μχÿΟΞχ Ιδς ...“ρνλ ΗÿδςΟλθ’ Α’“Ονθ’ ς Ι’λχιΥΟθ’ ξΚπ μλ Û’Ιπώ’ ΚχλÈΘιθ ΔΥςχ μ’ υΛςΛΥθ’

ς ΗΥ·“Ολθ’ τιϊ ΚχλÈΘθ’ ΕΙΐ“Ξλθ Μςλλθ’ς κ“δΛώ’ ς ΗχΕχΥςΘθ’ κςΞΛθ’ Τ Ψ· οσ“λχιΥΘ φα κιΥλθ’
·κρβθ’

φα Ηχ·“Βχώ’ κρΘηΛ“Πλς ΚχλÈΘθ’ Ηχιΐ“α μλ ΙχΜΘ ΗΠδ“νλθ’ μ’ :-Ξβλιζ ΑΙΉ ΑΙ“οι -10-†
‘Ι“ΐςλΒλθ’ ΗΠδ“νλ φα ΗΣ“Θθ’ “ρά‘Ιπ’ “ρνλ ÿηθ ς ΗΠδ“νλθ Ψ’ςν’ ΕΙΐ Ζ“νπς βφλχιΥΘθ’ Ûδςλθ’
ΙΨελ φα κιΥλθ’ ΝιΒχς ΡΕΛ“Ι ÿηΠ τιϊ Ιΐ“ελθ’ ΑΟΛΘς ÿΣβθ’ κ“Χνς ΗεχΛΦ κιΥλθ’ ΙΒχ ΕΛχ·ηθ’
‘ΗηΛ“Πλθ’ Φ“εν μχςΙΘθ’ ΗΞιΒιθ’ ΑΛελ Δ·Σχθ ΚχλÈΘθ’ ΙΕ’ μχΥχς ΡΩχλΒθ’ οχα σΛχ ΕΛ“Ιθ’ φα
ΡΛςΙθ’ ‘Κρ· κρνλ ‘ΙΕ’ς ΛΩ“ΟΞχ ώ τΘΕ ΗΞιΒ ÿη φα Λελθ’ ΛχχίΘ ΕΛςΛΥ Ωλ ΗβιΘΘλθ’ Τ‘Λψ’ς
γιΥχ Ûχη ς’ ΡΗλιηθ’ ΚΘ·χ Ûχη) Ο“ενθ’ Ιΐ‘ςδ ΔΥςχς “ρΐςΥςλς ΗΠδ“νλθ’ Û‘Ιπ’ κιΥλθ’ ΓΛΠχς
Γ“χΟΛώ“· ΚχλÈΘθ’ ΛΨΠχ μ’ Ι·ώ ΗΠδ“νλθ’ ΔΒνΘ τΘΕς Ρ(Λ“ΞΡΘΞ’ ΑιΦχ ς’ Ρο“ÈΛΜ κÈη τιϊ
Φ·Υ ΗΠδ“νλθ ΛχΙλη κιΥλθ’ τιΐς Ρ‘Ιν“η “χ’ κρ“Λ· ςΙ·χ τΘΕ ΙχΙρΘθ· μςΛΨΠχ ώς μ“ν“λΦώς
·‘ΙΠδςν Ιδ ΗΠδ“νλθ’ Αν’ςΒ ÿη μ’ μλ Ιη“Θθ’ ς ‘Ιδςθ’

Ι‘Ιΐώ’ ς ΦχΦΘΘθ’ φα Ηχθ“ΐ ΕΛ“ρλ κιΥλθ’ μλ ΑιΦΘχ :φιΩιζ ΛπιΗ ΑΙΉ ΑΙ“οι -11-†

·‘Ι“εχ·ΦΘθ’ ΡΛ·Θλθ’ ΑΛ“ΒΘ ÿλΥλθ“· ΙΣενς ΡΝΛΙΘ’ μλΜΘ γ·“Ξθ’

φα ΛςΙχ “λθ ΗΧΕÈλθ’ τιϊ ΕΛΙεθ’ φπ ÿλΥλθ’ ΝςΛΙ φα κιΥλθ ΗΛΜÈθ’ ΗχΞ“Ξώ’ ΕΛ“ρλθ’ς
κ‘ΙΘΘΞ’ μΞΕ μλ Ιη“Θθ’ς Τ Ψ·θ’ κρΥΨ· Ωλ κριλ“ΥΘ Αχθ“Ξ’ ς ΚχλÈΘθ’ Τ‘Λ† ΧΕÈχ) ΝΛΙΘ’ ΕΛΒΕ
·¹Η·ΛΒΘθ’ ΞΚπ μλ ΗΨδςΟλθ’ Α““Ονθ’ς ΑΟ“νθ’ ΖςΙΞθ’ ÿλΥθ’ Ηχ‘Ι· φα ΔΥςχ μ’ κιΥλθ’ τιϊ .(ΕΜΡΒώ’
ΗλχιΞ Ηή“χΣ ΗχΞχΛΙΘθ’ Û‘Ιπώ’ Ηή“χΣθ κιΥλθ’ μ“εΘ’ μ“α Ρ“πΛηΚ γ·Ξ ΦΘθ’ ‘Ι‘Λ“ρλθ’ τθ’ Ηα“Υ’
ς’ οΣΣΘΘ ΕΙ“λ μΐ ΛΧνθ’ ÛΛΣ· ΝΛΙλ ÿη φα “πΛαςΘ κΜÈθ’ ‘Ι‘Λ“ρλθ’ κπ’ μλ ΖΘΚη Λ·ΟΨχ
ΕΙΙΕλθ’ Û‘Ιπώ’ κ“ςΘ ΦΘθ’ ΗΦΠνώ’ Ψ’ςν’ κιΥλθ’ Λ“ΟΘχ μ’ κρλθ’ μλς “ρθ ΝΛΙχ ΦΘθ’ ΗιΕΛλθ’ μΐ
‘ΥχΕ· ΚχλÈΘθ’ ÿςχλ ‘Ι“ΐ‘Λλς ΡΗχΞΛΙλθ’ Η“χ·θ Ηχΐ“λΟΒώ’ ς ΗχΙ“λθ’ ÛςΛΧθ’ ‘Ι“ΐ‘Λλ Ωλ ΝΛΙθ
μ’ ΕΛςΛΥ Ωλ ΡφλχιΥΘθ’ Ûδςλθ’ Ωλ ΛλΩλθ’ ÿΐ“βΘθ’ς Ηχ·“Βχώ’ ΗηΛ“Πλθ ΕΛ“ΟΘλθ’ ΗΦΠνώ’ κρΨαιΘ
‘Κπ μώ ΛΘψ ΝΛΙ μλ ς’ ΙΕ’ςθ’ ΝΛΙθ’ φα Τ‘ςΞ “πΛ“ΟΘχ ΦΘθ’ ΗχλιΥΘθ’ ΗΦΠνώ’ φα κιΥλθ’ Ψςνχ
ΞΙχΙΕΘ ÿÈΘ μλ κιΥλθ“α .²Τ‘ςΞθ’ ΙΕ τιϊ ΚχλΙΘθ’ς κιΥλθ’ Ινΐ ÿιλθ’ ΙΨ·χς ÿΥα’ κιΥΘθ οΙ“χ
ΡκιΥΘλθ’ ΖςΙΞ τιϊ οΩ‘ΙΕ’ τθ’ ς·Σχ οΚθ’ οΛ“ρλθ’ ς φαΛΨλθ’ Λχ·ΥΘθ’ Ηχΐςν ΙΙΕχ μ’ Û‘ΙπÛθ
οιΨα τιϊ ‘ΛΙ“δ κιΥΘλθ’ μςηχ μ’ φί·νχ οΚθ’ “λ ς’ àΝΛΙθ’ Ηχ“ρν φα ΞΜ“Βν’ κιΥΘλθ’ μλ ΛΧΟνχ ‘Κ“λ
(24 Ρ γ·“Ξθ’ ΩΒΛλθ’ Ρφ·ςεΥχ μλ“λθ’ Ι·ΐ) àΦ“Πνθ’ ‘Κπ Ηχ“ρν φα

φλχιΥΘθ’ Ûδςλθ’ τιϊ ΕΛΦχΞθ’ μλ κιΥΘλθ’ μ“νηλχ “ρΟδΙ ς Û‘Ιπώ’ ΓςΥς μ’ ‘Κ’ Ρ ΙΘΘΞν

...Û‘Ιπΐ’ ΞΚπ γχεΕΘθ’ Η·Ξ“νλθ’ ÿ“Ξςθ’ ΙΙΕχ Λλώ’ ‘Κπ ÿΨΒχς φλιΥΘθ’

¹ كوجك كوثر حسين ، المرجع السابق ، ص 269-296
² كوجك كوثر حسين ، المرجع السابق ، ص 26

‘ΙχρλΘ φΞΛΙλθ’ Αρνλιθ ΙχΕθ’ ΦχΦΘΘ’ τιϊ ÿλÿχ μ’ κιÿλθ’ τιϊ ð’Ιπώ’ ΙχΙΕΘ Ιÿ.
 ÞκχχεΘθ’ ς Κχβνθθ’ ÿ·ð κιÿλθ’ “ρ· μχÿΘΞχ ΗχΕχ ΥςΘ ΗΦχΛΘ ςΘ φν“χ· κΞΛ Η·“Ωλ· ΦχΦΘΘθ“α ÞΝχΛΙΘιθ
 .“ρχιϊ ΑιίΘθ’ μηλχ ðχης οΘÈηΠλς οΔΛΦς οΘ“π“ΒΘ’ ς κιÿλθ’ ÿλϊ Λ“ΞΛ ΔΥςχ ΦχΦΘΘθ’
 Η“χ· ÿΥα’ ΛχαςΘ μλ μηλΘχ τΘΕ οΞχΛΙΘΦ ΦχΦΘΘθ’ ΕΛ“ρλ κιÿλθ’ μεΘχ μ’ μλ Ι·ώ μ“η ‘Κρ·
 μλ ΛΙδ Λ·η’ φθ“Θθ“·ς ÿϊ“βΘθ’ μλ ΛΙδ Λ·η’ ‘ΥςΙΕ τιϊ ΩΒΠχ υΚθ’ Ζ“νλθ’ γιΘ τιϊ ÿλÿχς ΗχλχιΥΟ
 ΗχÿΥς μϊ ‘ΥΕ·θ’ ÿÈΘ μλ μςηχ ΦχΦΘΘθ“α .(55 Ρ γ·“Ξθ’ ΩΒΛλθ’ ÞμχΞΕ ΛΩςη ΖΒςη) κιÿΘθ’
 τιϊ ς ΙχΙΒθ’ ΨςΥςλθ“· ΗχÿΒΛλθ’ ΗδÈÿθ’ ‘Ι‘Κ ΚχλÈΘθ’ ‘Ι“·ΞΘηλ ðΛÿΘθ’ ÿÈΘ μλ γÈΦνών
 Anna) Λ‘ς·“νς· “ν’ “ ΗΩΕ“·θ’ ÿςεΘ ΙΙΣθ’ ‘Κπ φα Þ‘Ι‘ΛΙεθ’ ς ‘Ι‘Λ“ρλθ’ ΞΚπ φα κρληΕΘ
 κιÿλθ“α γÈΦνών ΗχÿΥς τιϊ ΢φΠ ÿη ÿ·ð ς ώς“ ðδςΘχ φλχιÿΘθ’ ÿÿβθ’ Γ“Βν μ’ “(Bonaboir
 Α“ÿχΘΞ’ σΙλ μλ Ιη“Θχ μ’ φί·νχ Ηχ·Λÿθ’ Ηίιθ’ Ιϊ‘ςδ φα ΗΘΞ“νθ’ ÿ“ÿαώ’ ΝΛΙθ’ τιϊ ÿ·εχ υΚθ’
 κθ ‘Κ’ σΙΞ ΑπΚΘΞ ΞΙςρΒ ΩχλΒ μ“α ώ ς ÞΗχλΞώ’ ΗιλΒθ’ ΛΣ“νϊ φα κρληΕΘ σΙλ ς ΞΚχλÈΘ
 (28 Ρ γ·“Ξθ’ ΩΒΛλθ’ Þφ·ςεÿχ μλ“λθ’ Ι·ϊ) Ηχ ΥΛώ’ ΞΚπ κρχΙθ ΛαςΘΟ

φΦÿΘ Ηχς·ΛΘ Η·ΛΒΘ φΠ Ηχÿχ·Φθ’ Η·ΛΒΘθ’ :·υΩυ“Τζ π ·υΗυΗΓΗζ θηΩιζ “·ΙτΗ - ‘
 γ”ΛΦθ’ ς ΕΙχΙΒθ’ Λ“ηαώ’ φρα ΗχΙχΙΕΘθ’ Η·ΛΒΘθ’ “λ’ ÞΗχΞ‘ΛΙθ’ Ηχς·ΛΘθ’ Ηχιλÿθ’ ÿÈΘ Α““ον
 .Ηχς·ΛΘθ’ Ηχιλÿθ’ ΢‘ΛΒ’ ς κχΧνΘ φα ΕΙχΙΒθ’ ÿ““Ξςθ’ ς

“ρλιΘΘΞχ φΘθ’ γΛΦθ’ ς φϊςΥςλθ’ Αν“Βιθ ΜΛλν κιÿλθ’ Η·ΛΒΘ μϊ ‘ΥΙΕΘν “λινϊ ς
 “ÿ·Θ γΛΦθ’ ς ÿ““Ξςθ’ ΞΚπ κ‘ΙΘΘΞ’ Ηχβχη τθ’ φΣΘΠθ’ Αν“Βθ’ ΜΛλχ ς Þ“π“ν·Θχ φΘθ’ Αχθ“Ξώς
 .(353 Ρ Þγ·“Ξθ’ ΩΒΛλθ’ ÞΗΞνΘ ΙΛΕ’) Ηχ ΣΘΠθ’ οΘ“Μχλθ

ΗιΣ‘ςΘλ ΙςρΒ ΕΛ“Σ ΢ ΢ Λ·ΟÿΘ “ρνώ ‘Κπ ς Þ ΗχλχιΥΘθ’ Ηχιλÿθ’ Γ“Βνθ ΗχΛςΛΥ κιÿλθ’ Η·ΛΒΘα
 μΞΕ’ Λ“χΘθ’ ς ‘Ιδςθ’ Δ·Λ μλ ονηλΘ οΘ·ΛΒΘα Þ κιÿλθ’ “ρÿλ ÿλ“ÿΘχ φΘθ’ ‘Ι“χςΘΞλιθ “εας ΗβιΘΘλ ς
 .ÿΥα’ κιÿΘθ ÿ·Ξθ’

:(ΘΜγζ)ήΠζ τί τϊτζπευΜ πτ̣ αηΖ ·σιξ†-Υ

ΗδÈÿθ’ ς ΗαΛÿλθ’ φα κηΕΘθ’ ςπ π ΗχλχιΥΘθ’ Ηχιλÿθ’ ΛςΕλ ςπ κιÿλθ’ ΗχΙχΙεΘθ’ ΗχλχιΥΘθ’ φα
 (courbe de gauss) Νςδ τνΕυλθ ΩΥΘχ “ρχα κχχεΘθ’ ς ÞΗΦΙΞ ΗδÈ΢ κιÿΘλθ’ ς κιÿλθ’ Φ·ΛΘ φΘθ’

ἩΑΛΥΛΘ ΦΠν Τ'ν· τιϊ ΜηΘΛΘ ὙΧΙΕΘ' κχιΥΘΘ' μ' μχε φα β κιΥΘχ τΘΕ οΞβν· οΞβν κΧνχ ΚχλιΘΘ'α
¹.κιΥΘΘ' οχιϊ ÿρΞν ὕχη ς ΚχλιΘΘ' κιΥχ ὕχη ςπ Κ'οΞώ' κ'λοπ' ΛςΕΛ ἸιΥΒ ς β ΚχλιΘΘ'

τιϊ κρΞβν· ÿςΣΕΘ' τιϊ ΚχλÈΘΘ' ΕΙΪ'Ξλ ςπ ἩΘ'ΥβΘ' ἩχΒςή'Ιχ·Θ' κιΥλιΘ φηχΘη'ΙχΙΘ' ΛςΙΘ'α
 βκιΥΘΘ' φα ḡνεΘ ς Ἡχ·ΛΘΘ' φα ΞΙνρλ μςηχ οΘβχΧς φα Ξ'οΘλ μςηχ μ' ÿ·δ κιΥλΘ'α βἩΑΛΥΛΘ'
 ΚχλÈΘΘ' ΑΞηχ μ' τιϊ ῡλΥχ ον' ḡ· μηΘ ς βςςΙΒ μςΙ ἸΞχΘ ῥιΛΕχ φΘΘ' Ἰ'λςιΥλΘ' μ' ΔχΕΣ
 μςηχ μ' ς βὕΛ'ΥλΘ' μλ ΛΩη' Απ'νλΘ' φα Ρ'οΘλ ς Λ'ΠοΞλη ΛΩη' ΑρΧχ μ' οχιϊ κρΟχΘÈΕοΞ'
 μ' κιΥλΘ' τιΥα βολΞδ τιϊ ῥφεΞχ τΘΕ οΘ'Υα' ΙςΙΛ φα κηΕΟλ ς βἩΪ'λΒΘ' Ἰ'χηχλ'νχι· Ἡχ'ΛΙ οχιϊ
 φΣΘΠΘ' ςλνΘ' τιϊ ῡλΥχ μ' κρλΘ'α ἩΑΛΥΛΘ' Τ Λβχ ὡ' βκΞεΘ' φα ΛΦχΞλΘ' ΛςΙΘ' μ'ϊ ÿΜ'νοχ
 .ἩΑΛΥΛΘ' ῡεν ῡ'βή' μςΙ μχιΠ'Λη ΕΙΪ'ΞλΘ' Ιχ κρΘ κΙεχ ς ΚχλÈΘΘ'

.κρ· Ἡιλ'ηΘ' οΘεΩ ἩχΞ'ΛΙΘ' ἩχιλΥΘ' Λλ τιϊ ς Ἡχ'Ι·Θ' μλ ῡ'βΦὕΘ μχ·χ μ'·

.κιΥΘΘ' ἩχιΘ'Ι ἩχΥα'Ι κιΥΘλΘ' σΙΘ ΙΒςΘ ον' μλ ḡ'Ι γιΦνχ μ' ΑΒχ·

ῥχΘ' ΤςΒιΘ' μηλχ ὙχΕ· ἩχνβΘ' ς ἩΪςνΟλΘ' Ἡ·ΛΒΟιΘ ΛΙΣλη μχλιΥΘλΘ' μλ ςΙ·χ μ' ΑΒχ·

.ΖΙΟ ς' ἩΘ'ΞλΘ' ΞκΠ ῡΕ Ἰ'·ςΥΣ· κ'ΙΦΣώ' ΙνΪ ΕΙΪ'ΞλιΘ

κ'λ' ς ἩΪ'λΒΘ' ḡ· ἩιΩ'λΘ' κ'ρλΘ' ς ὕ'Ιπώ' γχδΙΟ ς Ἡή'χΣ φα μχλιΥΘλΘ' ΙΪ'Ξχ μ' ΑΒχ·

.²μχλιΥΘλΘ'

ςπ ς βφλιΥΘΘ' φλχιΥΘΘ' ῡΥβΘ' Ἰ'νςηλ μλ κρλ Αν'ΒΘ Ἡχλπ' (Malaret) υΛÈχλ τΦΪ' Ιδς
 μχιςΒςλΘ' μχλιΥΘλΘ' Ρ'ΣΘ οΘ'·ΞΕ φα ΩΥχ μ' κιΥλΘ' τιϊ Κ' βκιΥΘλιΘ φΒςΘ ςηχΞΘ' Αν'ΒΘ'
 ΑΥΣχ Λλώ' 'Κπς ³(...ἩχιΛβΘ' γςΛβΘ' βἩχιεΥΘ' Ἰ'ΛΙεΘ' βφΠχΥλΘ' ΦΞςΘ' βΝνΒΘ' βμΞΘ') οχιχ μχ·
 κιϊ 'Κη ς ςλνΘ' βΝβνΘ' κιϊ ς βΝβνΘ' κιϊ , Ἰ'·λ· Ἡχ'ΛΙ τιϊ μςηχ μ' Ι·ώ υΚΘ' κιΥλΘ' κ'ρλ μλ
 κιΥλΘ' μ'ηλ°· ῡπ οΕΛΦν υΚΘ' ῡ'ΞΘ' μηΘ ς βοΞΧΛΙΘ ΕΙ'λ φα οΣΣΘΘ τΘ' Ἡα'Υό· β Ψ'λΟΒώ'
 ΝβνΘ' κιΥΘ ΕΙχΙΒΘ' , Ἰ'·λΘ' ς ἩΩχΙΕΘ' ἩχςΕνΘ' ΝΛ'ΙλΘ' οχΘ' ς·ΣΟ ḡη ς ḡΛΧν ΞΙχΛν ḡη μςηχ μ'
 à ἩχλχιΥΘΘ' ς

MICHEL MINDER .1996. P16 ¹

² اجند خنسة ، المرجع السابق ، ص 358

³ عبد المؤمن يعقوبي ، المرجع السابق ص 26

:θηΩιζ̃ ‘ΕύεΞι -Η

‘ΙΈηΠλθ’ ξΚπ μςηΘ Ιδς “ρχΞ μΞΕ κ“λ’ ‘ΜΒ“Ε ὕεΘ ῥχδ’Λϊς ‘Ι“·ςÿΣ ‘Ηνρλ ῥηθ ὕςΛÿλθ’
ς μρλθ’ Ιεϊ’ μλ Λ·ΟÿΘ φΘθ’ κχιΥΘθ’ ‘Ηνρλ· ζθ“· “λα ζθΚ Λχή ς’ ‘ΗχΙ“λ ‘Ηÿχ·Φ ‘Ι‘Κ

·‘ΗχΞ“ΞΕ “πΛΩη’

:ή~ΗΞψ̃ ·γηΩηι ‘ΕύεΞι•

κχιΥΘθ’ ‘ΗχΙλϊ ῥΕΘ μλ ξΜ“Βν’ ΙχΛχ “λϊ ‘ΗΕΥ’ς ΕΛηα μςςηΘ· φλχιΥΘθ’ οΦ“Πν ῥ·χ κϊÿλθ’ μ’
·‘ΗχΙλÿθ’ ξΚπ ‘ΗΒχΘν “πΜ“Βν’ οΘ·ΙΦ μλ ΩδςΟχ φΘθ’ ὕ‘Ιπώ’ τιϊ ὕεχ μ’ οχιϊ φθ“Οθ“·ς

:κνιηΩηιζ̃ Ο,“ΠΖ“ ·γηΩηι ‘ΕύεΞι•

υΚθ’ Λλώ’ ‘Κπ ϐΗχϊ“λΘΒώς ‘Ηχθ“ÿβνώς ‘ΗχλΞΒθ’ κρΣ̃“ΣΘ φα μςλϊÿΟλθ’ Εϊ“ϊ μχ“·Οχ
κςςλν σςΟΞλα κρΟ‘ΛΙδ τιϊ ὕΛÿΘθ’ ῥΕΘ μλ μχλϊÿΟλθ’ κρα ‘ΗηΠλ ‘ΗρΒ’ςλ κϊÿλθ’ τιϊ ΤΛβχ
·ΕΛΦΞλθ’ ‘ΗχλχιΥΘθ’ ὕ‘Ιπώ’ Μ“Βν’ σΙλ τιϊ κρΟΛΙδς κπΙ‘ΙÿΟΞ’ σΙλ ΙχΙΕΘθ κρΟδςς κρβÿΥ Φ“ενς

:θηΩηζ̃ ·γηΩηι ‘ΕύεΞι•

‘Α“ΞΟη’ ‘ΗχΙλϊ κηΕΘ φΘθ’ ‘ΗϊςνΟλθ’ , Ι“·λθ’ ‘ΗαΛÿλ τθ’ ‘ΗχλχιΥΘθ’ οΟλρλ ῥ‘Ιϊ κϊÿλθ’ ῥ“ΟΕχ
, Ι“·λ Λ“χΟΘ’ ‘ΗηΠλ οΒ’ςχΞ κϊÿλθ’ μ“α ϐ‘ΑΕΦθ’ ζςΙΞ ΨςνΘθ ‘ΛΧνς ϐμχλϊÿΟλθ’ σΙθ ‘Ι“λςΙÿλθ’
·‘ΗχλϊÿΘθ’ ‘ΗχλχιΥΘθ’ γα’ςλθ’ ‘Ηÿχ·Φ Ωλ γβΟΟ φΘθ’ κϊÿΘθ’

:θσηΩηζ̃ ·γηΩηι ‘ΕύεΞι•

ὕΕΘθ“· ὕιΟΘΘ φΘθ’ ΝχΛΙΘθ’ γΛΦ μλ ΛΩη’ ς’ ‘ΗεχΛΦ Λ“χΟΘ’ τθ’ κϊÿλθ’ ‘Βιχ μ’ μλ Ι·ώ
·μχλϊÿΟλθ ΛΩη’ ‘Α“ÿχΟΞ’ ζ“νπ μςηχ τΘΕ ΕΙ“λθ’ Νβν φα ὕιΟΘΘ Ιδς Ι‘ςλθ’

:θσυγΗζ̃ ·γηΩηι ‘ΕύεΞι•

ς’ Λ“χΟΘ’ οΒ’ςχ οιÿΒχ υΚθ’ ῥΦΠθ’ γχεΕΘ φα κΙεΘθ’ σΙλ τιϊ ὕΛΟιθ κχχεΘθ“· κϊÿλθ’ κςεχ
¹.κΙεΘθ’ ‘Κπ ‘ΗαΛÿλ τιϊ Ιϊ“ΞΟ φΘθ’ ‘Ιῥ‘ΛΒώ’ ΛχςΦΟ

:θηΩΗΙΖ -2-2

‘Ηχλϑ’ ‘ΙΕΘΙΛ κπ’ κρν’ ϑ· κλϑ’ ς κλϑ’ ‘Η’· ‘ΕΛ’ ‘ΙΕΘΙΛ κπ’ μλ Κχλϑ’ Λ·ϑϑ
Λ“λ’ μςΙ Κχλϑ’ ς κλϑ’ Ζ“νπ μςηχ ώς (κΞδ) ϑΣα Ζ“νπ μςηχ ώ Κχλϑ’ μςΙ· Κ’ βΗχλϑ’
κλϑ’ ‘Η’· ‘Η’· ‘ΕΛ’ μ“ ζθκ τλϑ’ “ΞχΞ” ς βϑ’·Λλ τθ’ κλϑ’ κΞεχ κπΛ“λ’ ϑ’ “εας ς ΗβιΘλ
¹.κρλϑ’ κπςλν ‘ΥχΕ μλ Κχλϑ’· ‘ΗΙΣϑλθ’ φΕ’ςθ’ ‘Ηα’η τλϑ’ ϑ’εχ μ’ κλϑ’ μλ ‘ΑιΦϑ κλϑ’ ς

:θηΩΗΙΖ ·γγγΓ -†

ς’ ϑβφ) ονΞ τθ’ ‘ΗχβςςηχΞθ’ οΣ“ΣΘ οθ ‘ΑΞοηλ τθ’ ΛχΠν “w”α ον’ ‘ΥΙΕον ‘λιν’
ϑΣθ’ ϑθιχ ‘λιν’ κλϑ’· ‘Κρθ ‘νλρα τλϑ’ Λϑ’ ϑλ’ς’ ϑ’ ς (τϑν’ ς Ληκ) οΞνβ (γπ’·Λλ
υλςΛΥθ’ μλ ‘Κρθ βΗςρΞ· ‘ρν’ φλϑ’ ‘Ηχλ’ ‘ΑϑΣθ’ μλ ‘ρ· ‘λνς ‘ρχλ’ τ·Λϑ ‘Λ’ηα’ οϑλ ϑλΕχ
κλϑ’ ‘Κρθ ‘Ηχλ’·Λϑ’ ς ‘Ηχλ’ ς ‘ΗχΞβθ’ ‘Αν’ςβθ’ ϑη τλϑν μ’ ‘Ηχλϑ’ ‘Ηχλ’ Δβνϑ τϑΕ
μθ κλϑ’ ς βΗ··Ξ ϑΛ’· ‘ΙΦ·Λ ‘Κ’ ‘ΑΞοηλ ‘Ηαλϑ’·:οχβ’· ‘ΑΞΕς β’ΙΞ ‘νΙςρβ ‘Απκϑ ώ τϑΕ
μθ ‘Ι’ΛςΣϑ ϑλΕχ κλϑ’· ‘Ηλβθ φαλϑ’ γΞνθ’ φα ϑ·δ υκ μλ ‘Ηη·Π φα Αλιν’ ‘Κ’ ώ’ ‘ΥΙΕχ
‘Ι’λϑ’ ϑηα βοφχΕλθ οΠχ’· ς ‘Ηχλ’·Λϑ’ οϑΕ’· ϑλΕθ μλ ‘ρχλ’ ϑΣΕ ον’ ‘ρν’ τλϑχ
Κχλϑ’ ‘Ηχλ’ φα ‘ΕΙςβςλθ’ ‘Ι’ΛςΣϑ’ Λ··ϑ’ μχ·· ΚΘ·ν μ’ Ι·ώ κλϑ’ ϑη φα ον’ ΜηΛϑ ‘ΙΕ·Σ’
τλϑ’ ‘Αλϑχ τϑΕ ‘Η’··· ‘Ι’ΛςΣϑ’ ‘Ηχ··· ϑλΕχ μ’ φβςή’·· τλϑα βφαλϑ’ ολ’·· φας
² κλϑ’ γ”ς’

φ’Πνθ’ ϑλΕθ ολ’· ‘Ηλ’· κ’ρλθ’ μςηρ μ’ ‘Αβχ κλϑ’ φα ‘ΗεχΕ Κχλϑ’ φλϑνχ τϑΕ ς
ϑηΠθ’ ‘Κρ· τειϑ μ’ ς ‘Αθ’·· ‘Ηχλ’· ‘ΑΞοηρ μ’ τνϑλ· ‘χλ’· ‘ρλ·εχ μ’ ς ολ·δ μλ ‘Ηλςρβλ φΞ’·ΛΙθ’
κλϑ’ ϑλϑ· ‘Ηχ···· φςΛΠθ’ μλ ‘ΗΙςλβλ ⁴Λβ’·λ ΔΥς Ιδ ς ³οΠχ’· φα Μ’·ηϑλ’ ‘Ηφεν ς σΙΣ
:φλχ “λχα ϑλβν φθ’ ς κλϑ’ ‘Ηχ··· φα Κχλϑ’

“ρχλ’ γχλϑ’ ς οϑ·· ς κλϑ’ φα οϑ··· ς κλϑ’· ‘ΗΣ’·· ϑλϑ’ ΙςΙλ τλϑ’ ϑΛϑ’·

·‘Αβχ’·

·ολιϑ’ ‘Αήλχ “λ ξ’·· κλϑ’ ΩχβΠϑς ‘Η’···

·(‘Ι’ΛΕώ’ ‘Ανβϑ) ϑλθ’ κ’·· Νχς ξΙλβλ· ολιϑ’ Α”·· κλϑ’ ΔχλΣϑ’·

¹ احمد اسماعيل حجي ، 2000 ، ص 29

² LOURENSCE COMU . 1992.P50

³ احمد خنسة ، المرجع السابق ، ص 274

⁴ MANGER 19969

.Ηχ’Ι·θ’ μλ ΙςΣελθ’ κρβχ τΘΕ ΗχλχιΥ”θ’ ð’Ιπϊ“· Ηχ’ΛΙ τιϊ κιΥ”λθ’ μςηχ μ’ •
 .ΗχλχιΥ”θ’ ΕΙ“λθ’ κχΧν”ς Λ“χ”Θ’ φα κιΥ”λθ’ ΗχΛΕ Τ“Φΐ’ •
 .“λ κΞδ φα κδΛη Νχθς Ρ ΘΠη κιΥ”λθ’ Ωλ ÿλ“Υ”θ’ •
 .κιΥ”λθ’ ΔΒνχ “λινϊ ΓΛβθ’ Λ“ΡΧ’ •
 ξ“ΒΘ ξΛςÿΠς Ηχ·“Βχώ’ ο”ΞΞΕ’ κιΥ”λθ’ ΛρΧχ μ’ ΕΛςΛΥ τιϊ Ιη”Ο ώ ΦςΛΠθ’ ξΚπ
 μλ ξΚχλÈΘ τιϊ ΛηΚχ Λχ”Ο οθ μςηχ μθ ξΚχλÈΘ” ώς ο”νρλθ ο·Ε ΛρΧχ ώ υΚθ’ κιΥ”λθ”α ϐξΚχλÈΘ
 .ΗχΒςή’Ιχ·θ’ ΗχΕ“νθ’
 ΛΩϊ’ “ρθ μ”η φ”θ’ γΛΦθ’ μϊ ‘ςι’Ξ “λνϊ μχλινΥ”λθ’ Ι“ϊ“·Φν’ σΛΘ’ ΕΛΛ ΛΒ“λ “νθ ÿενχς
 φ”θ’ Φ“ενθ’ κπ’ Ιν“ηα Κ”ΟΞώ’ μλ μςΛΧΟνχ ‘ςν”η υΚθ’ “λς κπΤ’Ι’ ς κρ”λ“λ”π’ τιϊ φ·“Βχώ’
 :“ρχιϊ ‘ςΜηΛ
 .κιΥ”θ’ ÿ“Ξς κΙδ ον’ ϐ“νΙΛβλ· οΙΕς ÿηΠλθ’ ΗρΒ’ςλ “νλιϊ Κ”ΟΞώ’ •
 ΓΛΦ τιϊ ÿÿχ μ”η “λη ϐΛΩη’ Αΐς”ΟΞν τΘΕ Τ’ΜΒ’ τθ’ φλχινΥ”θ’ ΨςΥςλθ’ ς ΜΒχ μ”η •
 .σΛΘ’ ΗίχΣ· ΗΞ’ΛΙΘ’ ΨςΥςλ
 .“νλιΥ” Ινϊ “ρχθ’ τ’“ΟΕν φ”θ’ Α”ηθ’ “νθ Λαςχ •
 .ο· κςεν “νφ “λθ “χΣΘΠ “λ“λ”π’ υΙ·χ μ”η “λη “νιϊ“Ξς κιΥ”θ’ φα “ν”·ήΛ· ΑΕΛς ΩΒΠ •
 .ξΛ“ηα’ “νχιϊ Τ Λβχ ώς “ν”Πδ“νλ οΒςχ κιΥ”λθ’ μ”η •
 .Ηχ Υ“λθ’ Υ’ΙΕϊ“· ΗΩχΙΕθ’ Ηχÿδ’ςθ’ Υ’ΙΕώ’ Φ·Λχς ϐ Ω”Λ ÿηΠ· οΞΛΙ φειχ κιΥ”λθ’ μ”η •
 .ονλ ΛΧΟνλ ςπ “λ· ΛÿΠχ κιΥ”λθ’ ÿÿΒχ μ’ τιϊ ‘ΛΙ“δ κιΥ”λθ’ μ”η •
 .ΝΛΙθ’ Τ’ΛΩό μχΛΘτ’ ΕΚΟ“Ξ· μχÿ”ΟΞχ μ”ης κÈαώ’ ÿλÿ”ΟΞχ κιΥ”λθ’ μ”η •
¹.“π“ν·Οχ κθ ‘Κ’ τΘΕ κπΤ’Λτ κΛΟΕχς ϐξΚχλÈΘ ΛΧν Ι“ρΒς μϊ ‘ΥΕ·χ κιΥ”λθ’ μ”η •
 φλνχ υΚθ’ Ρ ΘΠθ’ μϊ ‘ΥΕ·χ κιΥ”λθ’ μ’ οΙΩλ μςΛΘτ’ ξΛηΚ “λ ςπς ΛΒ”λ ξΛηΚ “λλ ΧΕÈλθ’
 μλ ðΠΟηχ Ηÿ”λ ÿ· ÿχεΩ Τ’Αΐ κχινΥ”θ’ Ηχλιν μςη” ώ τΘΕ Ηνχν“λΦθ’ οχα ‘Υÿ·χς ΗεΩθ’ ΓςΛ οχΙθ
 μλϊ ‘ΥΕ·χ κιΥ”λθ”α ϐξ“ί”·λ τθ’ ÿςΣςθ ΙρΒ Λ·η’ ÿΚ·χ τΘΕ ο”ν“ηλ’ ΙςΙΕς ο”Κ ΗεχεΕ “ρθÈΘ
 .ΗΒ“Εθ’ Ιδς ξΙχβχ ς οÿλΞχ

:θηΩΗΖ~ ·υΞ”Ι - ’

Φ“Πν ΗΒΧΘν ‘ΥΙΕχ ‘Ι“·ΒΟΞώ’ ς ΖςΙΞθ’ ς’ Τ’Ιώ’ φα Λχχίο τιϊ ÿλΠΟ Η·ΞΟηλ Ηχιλϊΐ κιΥΟθ’
 μλ οΰαι φα κρΞΟ Ωα’ςΙ ς ‘ρθ Τ ΛΰΟχ Ιδ ‘Ι’ΛχΩλ ς’ ΆΛΙΟλθ’ ς’ κιΥΟλθ’ ðΛΦ μλ οΟΞΛ“λλ κΟχ
¹.ΑΥνθ’ γχεΕΟ ÿΒ’

ΗΒΛΙ τθ’ ÿςΣςθ’ς ςςλνθ“. Φ·ΟΛχ ον’ υ’ φΕθ’ μ“ηθ’ ΑΥν ΗΒΛΙ τιϊ ðδςΟχ κιΥΟθ’ς
 μ’ ‘Κπ τνΰλς μ“Ξνώ’ ΑΥν ÿλΟηχ μ’ τθ’ ςΛλΰθ’ ÿΕ’Λλ μλ ΗιΕΛλ ÿη φα ΑΥνθ’ μλ Ηνχΰλ
 φα ÿχΙΰΟ κιΥΟθ“α ς κιΥΟιθ “χρλ μςηχ ςλνθ’ ÿΕ’Λλ μλ ΗιΕΛλ ÿη φας ςςλν Ηχιλϊΐ ÿη φα μ“Ξνώ’
 Τ’Ι’ Λχχίο τθ’ υΙ“χ “λλ “ρχα Οχΰχ φΟθ’ Η“χ·θ’ φα ΗβιΟΘλ ðδ’ςλ· ΙΛβθ’ Ζ“ηΟΕ’ ΗΒΧΘν ΖςΙΞθ’
 “ρθ μςηχ ΙχΙΒ ΖςΙΞθ Α“ΞΟη“η κιΥΟθ’ μϊ Αονχς ςΗΞΛ“λλθ’ ς ΕΛ·Θθ’ ΦΛΠ ‘ΙΕΟ κιΥΟθ’ κΟχς ςΙΛβθ’
².φΕθ’ μ“ηθ’ τιϊ “πΛχΩΟ

τιϊ ΛΩ“Ο φΟθ’ ÿλ’ςΰθ’ ΗΞ’ΛΙθ Νβνθ’ κιϊς Ηχ·ΛΟθ’ φα ΗχΛΒ’ ΕΙχΙϊΐ ‘ΥςΒ· Α“ον ‘ΙΛ“Π’ Ιδς
 ΦχΦΘΟ φας ΗχλχιΥΟθ’ ΗΦΠνώ’ ς ‘Ι’Λ·Θθ’ Λ“χΟθ’ φα κιΥΟχ μ’ ‘Ι’Λλθ’ Ρ ΘΠθ’ Ζ’ΛΟΠ’ μ’ τθ’ κιΥΟθ’
 Ηχ““εΙΟ· κΟχ κιΥΟθ’ μ’ τνΰλ· ÿΥα’ κιΥΟ τθ’ ΖΠ μςΙ υΙ“χ ΕΙςΠνλθ’ ð‘Ιπώ’ γχεΕΟ γΛΦς ÿ“Ξς
 ΗΞΛΙλθ’ ‘ΙςΛς ³ ΩΞς’ Ιλ’ τθ’ “πΛΩ’ ΙΟλχς ΩεΟ ς’ Α“ονθ’ μςηΟ φθ“Οθ·ς .κιΥΟλθ’ μλ ΗχΟ’Κ
 μ’ οχιϊ κιΟθ“α ς κθ“ΰθ’ τιϊ ΗΕςΟβλ ΗΞΛΙλθ’ μςηΟ μ’ φα ÿΩλΟχ φΞ“Ξ’ ‘Ι·λ τιϊ μςΙη“χ ΗΕςΟβλθ’
 Τ’ηΚ ΗΒΛΙ ςλν Ε“ϊ’Λλ Ωλ ς Ε“χΕθ’ φα ΗχεχεΕ ‘Ι“ϊςΥςλ μλ γΩ·νχ υ’ ςφΰδ’ςς φεχεΕ μςηχ
 les ΗχΰΒΛλθ’ Ηχϊΐ“λΟΒώ’ ‘Ι“εχ·ΦΟθ’ κςρβλ (martinand) Ιν“νχΟΛ“λ Τ’Β Ιδς μχλΙΰΟλθ’
 .pardiquis souales de références

ΗχΞΛΙλθ’ ΕΙχΛΒθ“η κχιΥΟθ’ Ηχιλϊΐ ÿχρΞΟθ Ηχϊΐ“λΟΒώ’ ‘Ι“χΦΰλθ’ Τΰ· ÿ“λΰΟΞ’ φνΰχ υΚθ’ς
 ÿ“λΰΟΞ’ τθ’ Ηα“Υ’ ςςΕνθ’ κιΥΟ ÿχρΞΟθ φΰΒΛλ φϊΐ“λΟΒ’ γχ·ΦΟ Η·Ωλ· (journal scolaire)
⁴.κιΥΟθ’ Ηχιλϊΐ ÿχρΞΟθ ΗΦΛΠϊΐς ΛςΣθ’

¹ مجمد سامي ملحم ، المرجع السابق ، ص 45
² احمد اسماعيل حجي ، المرجع السابق ، ص 29-30
³ كوثر حسين كوجك ، المرجع السابق نص 56.
⁴ Michel mider , Ibid , p 135-136

:θηΩΗΙζ Τ”Σ -Υ

φ0θ’ ς κΙΰ0θ’ ΗχλΙΰ τΙΰ ΈΛΩ~λθ’ ÿλ’ςΰθ’ Φ·Υ τνΰλ· ρκΙΰ0θ’ οχΒς0 τθ’ κΙΰ0θ’ Φ·Υ ð Ιρχ
:“λπ μχχΞχ”Λ μχΙΰ· μλΥ00

υΰ κχΙΰ0θ’ γςΰ ς ÿρΞ0 Ιδ φ0θ’ ΗχΒΛ“Θθ’ ΦςΛΠθ’ τνΰλ ΙχΙΕ0 υ’ :φΒΛ“Θθ’ Φ·Υθ’ /1
φ0θ’ ÿ”Ξςθ’ μλς κΙΰ0θ’ ΗχλΙΰ τΙΰ “πΛχ0”0 “ρθ φ0θ’ ς κΙΰ0θ’ ΕΙΙΕλθ’ Ηχ”χ·θ’ ΦςΛΠθ’ Τ ΰ· Ζ“νπ
ΛΙ”Σλ ΙχΙΕ0 ρ 1ΕηΠλθ’ ΛΙ”Σλ Ρχ0Π0 ρ Τ Λΰθ’ ÿ”Ξς φΒΛ“Θθ’ Φ·Υθ κΙΰλθ’ “ρλΙΘ0Ξχ
ς ΛΣ“νΰθ’ Τ ΰ· κχΙε0 ρ “ρ·χ0Λ0ς Ηχΰ“λ0Βώ’ ΦςΛΠθ’ ΙχΙΕ0ς κΙΰ0θ’ ΨςΥςλ· ΗΦ·0Λλθ’ 1“λςΙΰλθ’
.κΙΰ0θ’ ΨςΥςλ· 1“νςηλθ’

Λ“χ0θ’ φα ÿΩλ0χς φΒΛ“Θθ’ Ιΰ·θ ÿληλ ςπς ο0Κ κΙΰ0λθ’ ΗΦΞ’ς· ΄ΥΙΕχ :φιΘ’Ιθ’ Φ·Υθ’ /2
μχαΛΠλθ’ς μχλΙΰλθ“. οθ“Σ0’ ÿÈΘ μλ ο·Ξ0η’ κΙΰ0λθ μηλχς ρκΙΰ0θ’ γχεΕ00 ΝςΛΙθ’ ΑΞν’
Φ·Υθ’ γχεΕ00 Ηθ“ΰβθ’ ÿ”Ξςθ’ ÿΥα’ μλ Λ“ηΚ0Ξώ’ς ΗΞ’ΛΙθ’ 1΄Ι“ΰ Α“Ξ0η’ μΰ “λη ρμχχς·Λ0θ’
1“χΙλΰθ’ Τ ΰ· Τ΄Ι’ φα κΙΰ0λθ’ ο· κςεχ υΚθ’ ΙρΒθ“η 1΄ΛχΩλ κΙΰ0θ μ“α Κπ ÿη τθ’ Ηα“Υ’ ρφιΘ’Ιθ’
μΰ “νθ ΔΥ0χ ΞΛηΚ γ·Ξ “λλ Ηα“Υθ· Ηε·Ξθ’ ο0Λ·Θς (ΛηΚ0θ’ ρκρβθ’ ρΖ’ΛΙώ’ ρΛχηρ0θ’) ΗχΙΘ’Ιθ’
1ΛρΧα ÿΰ΄β0θ’ ΔΒν ‘Κ’ ώ’ ΛχΘώ’ ‘Κπ μ’ς .κΙΰ0λθ’ ρκΙΰλθ’ “ρ“ΛΦ’ μχ· Èΰρ0ρ κΜΙ0Ξ0 κΙΰ0θ’ ΗχλΙΰ
οΒ”0ν

:κΙΰ0λθ’ Ωλ κΙΰλθ’ ÿΰ΄β0•

Ιδ “ΞΛΙλ μ΄ ÿςεν μ΄ μηλχ Èα ρ μχαΛΦθ’ μχ· κπ”β0ς ÿ”Σ0’ ΗιχΞςς Ηχν”Ξν’ ΗχλΙΰ ΝχΛΙ0θ’
ΝχΛΙ0θ’ μΰ ΄ΥΙΕ0ν μ΄ ΩχΦ0Ξν ώ μΕνα ρ ΤφΠ ονλ κΙΰ0 μλ ΙΒςχ κθ ‘Κ’ ΗΕΒ“ν ΝχΛΙ0 ΗχλΙΰ· κ”δ
‘Κπ ΄ΥΙΕχ κθ ‘Κ’ ΄ΙχΒ “ΞΛΙ κΙδ Ιδ κΙΰλθ’ μ΄ ΙρΠν μ΄ ΛΙεν ώ μΕνς κΙΰ0θ’ μΰ ΄ΥΙΕ0ν μ΄ μςΙ
ΝΛΙλθ’ ο·Π “λΙνΰ ΈΛηβθ’ ΞΚπ μΰ (dewey) υςχΙ Λ·ΰ Ιεα ρΚχλÈ0θ’ τΙΰ ΙςΠνλθ’ ΞΛΩ’ ΝΛΙθ’
ΗχλΙΰ κ00 μ΄ μηλχ Èα ο0ΰ“Υ· ΙΕ’ υΛ0Πχ κθ ‘Κ“α μχΛ0Πλθ ο0ΰ“Υ· Ωχ·χ μ΄ Ω”·θ’ Ηλρλς Ω”·θ·
.1 Ωχ·θ’

“χη’ΛΙ’ “ΰα’Ι ΖΙ0λχ μ΄ οχΙΰ ΛχΘώ’ ‘Κπς ρΑθ“Φθ’ Φ“Πν Ηχς·Λ0θ’ ΗχλΙΰθ’ φα κΧνχ κΙΰλθ’
Φ“Πν μςΙ· μ΄ Λχή ρ“ρ·ΰχ0Ξ’ τΙΰ Αθ“Φθ’ Ιΰ”Ξχς ΗχΛςΛΥθ’ 1“νςηλθ’ ÿη κςεχ κΙΰλθ“α . “χΞ’ΛΙ
.ΖθΚ τΙΰ ΕΙ“χΜ φΞ’ΛΙθ’ Φ“Πνθ ΙςΒς μςηχ ώ ον“α οΞβν Αθ“Φθ’

¹ كوثر حسين كوجك ، المصدر السابق ، ص 100

κςεχ ὕχη κχλιθ' ὕΛῖχ φης κιῖλθ' ξῖΦῖ' ῥλ Ωλ ἭνΛῃελθ'. Λθῖ μςλΥλ Ἥνχῖλ ἰώῃΕ φα
¹.Ἥχῃῃρνθ' ἭΒχονθ' ς Ἥδ'Λλθ'. φβονχ ὡς Ἥχλῖθ' ξκπ φα ὑΘΙοχ μ' κιῖλθ' τιῖ ἈΒχ φΞ'ΛΙθ' ἈΒ'ςθ'.

ῥρνλ ῖηια ῃ κιῖολθ' ς κιῖλθ' μχ. ΖΛΟΠλ ΦῖΠνς μςῖο Ἥχλῖλ κχλῖοθ' μ' ῖςεν μ' ῃνηλχ ῖκηπ
 Κχλιθ' Ωλ φλςχθ' Ζῃῖοῃς ἈΦῃοθ' ῖῖΘ μλ φλχλῖοθ' οΦῖΠν κΧνχ κιῖλθῃ ῃΛΘωθ ῖληλθ' ξΛςΙ
 κῖο τῖΕ ἭΣῃῖΘ' οῖΛ-Θ. ς κιῖοιθ ῖςκ-λθ' ΙρΒθ'. ἈχΒῖΞχ κιῖολθ' ς ῃ σΛΘ' Ἥχλῖλ ῖῃΞς ἭΦΞ'ςς
 .ἭΛΦΞλθ' ὕ ἰπῖθ ῃας Ἥχλχλῖοθ' Ἥχλῖθ'

:·υΜῃἭζ ἈἭῖζ -3

κςῖθ' Ἥνλχπ μλ ῃῖῖῖῖ Ἀῃῖῖῖῖ ῃλςρβλ ῖῃν-θ ΖχονῖΙχλῖ οῖαΛῖ υκθ' ΛςΦθ' μ'
 φβα ῃφλχλῖοθ' ῖῖβθ' ς' ΦῖΠνθ Λ-ῖ Ἥχῃῖῖα τθ' ῖΣο τῖΕ ἭχΞ'ΛΙθ' ΕΙῃλθ' τιῖ ΜηΛο ῃῖῖΒ σΛΘῃ
 ῃλχπῃβλς ΕΙῃλθ' φα Λχῖβθῃ. κῖορῖ φῖθ' ς φηχονῖΙχλῖ Ω-Φ ἰ'Κ ἰῃΞ'ΛΙ Εῖῖ ἰΜΒν ῖῖῖ ἈΛῖλθ'
 .ῥΞΧΛΙΘ ἰῃῃΒχῖῖΛῖῖ ῖῃν-ς

ςπς Ἥχλχλῖοθ' ΕΙῃλθ' Ἥῖχ-Φ φα ῖλῖο φπ (didactique de la diciplin e) ΕΙῃλθ' ΖχονῖΙχλῖ
 κῖορχ ὡ οχα ῖΕ-θ' ἭβῖοΘλθ' κςῖθ' ἰῃῃῃῖ τιῖ ῖῃν- ΛςΦῖο ἭαΛῖλθῃ ῃ ἭῖΒ'Λλῖ ῖῃῃ Γςῖβλ ῖῃῖΒλ
 Ωλῖν ὕχη. κῖορν μ' φῖνχ ὡ Κ' ῃΕῖῃλθ'. Ζθκη μῖθ Ἥχλχλῖοθ' ῖῃῃῃς γΛΦθ'. υ' "ὕχηθ'." Φεα
 μ' ῃη ῃΕῖῃλθ' φα ολῖῖοχ μ' Κχλιθ' Λῖεχ ῃλ. τθςῃ ἭΒΛῖθ'. κῃῖῖῖ μλ ἰ-ῃ ῖ. κιῖοιθ Κχλιθ'
 ἭχΞ'ΛΙθ' ΕΙῃλθ' ΕῖχῖΒθ' ἭΛΧνθ' Μ'Λ- τθ' ΩΒΛχ φηχονῖΙχλῖ ΛςΧνλθ' φα ἭχΞ'ΛΙθ' ΕΙῃλθ' ΖχονῖΙχλῖ
 ῃῖῖῖῖῖ ς ῃπΛχῖῖῖ ῖῃῖΒλ ὡς Ἥχῃῃρνς Ἥε-Ξλ ἭαΛῖλ φΞ'ΛΙθ' ΕΙῃλθ' μ' Λ-ῖῖο φῖθ' ἭΛΧνθ' Λχχῖς
 ἰῖῖῖῖ ῖῖῖῖῖ ῖῖῖῖλ ςπ ῃλ Εῖῃλ φα Ρ ῖῖῖῖ Ρ ῖῖῖῖ ς ῃῖῖῖῖῖῖ ς ῃπΛςΣε. ῃνΛςῖΠ κῖλ
 φα ολῖῖο φῖνχ ῃλς ῃἭῖῖ φα Ρ ῖῖῖῖ μῖΠ μλ Ἥχςῖθ ὕΛῖῖλ μλ ολῖῖοχ μ' φῖνχ ῃλ ῖῖῖῖῖ ῃρχῖῖ
 ...ῖκηπς ἰῃῃΥῃῃλθ' φα Ρ ῖῖῖῖ μῖΠ μλ ἰῃῃΥῃῃλθ'

φα οΣῃΣῖῖῖ τθ' ἭαῃΥῖῃ. Λαςῖχ υκθ' φηχονῖΙχλῖ ῖῖῖο μλ ἰ-ῃ Κ' φβηχ ἰῖχ κῖ Κπ μῖθ
 Ἥχλῖοθ' ΕΙῃλθ' ἭΞ'ΛΙα ῃΝχΛῖοθ'. ἭΦ-ῖΛλ σΛΘ' ἭχαΛῖλ ἰῃῃῖῖ. ἭαΛῖλ τιῖ τθ' ἰςλθ' μλ Εῖῃλ
 :μχῖῖ. ῖῖῖΘ μλ κῖχ - ΖχονῖΙχλῖ ῖςΥςλ Λ-ῖῖο φῖθ'ῖ

.ῃῖῖῖῖ Ἀρνλς ῃρεφνλ ῃῖῖῖ-ς ῃῖῖῖ-Φ ῖΥχΕ μλ ῃῖῖῖ ΕΙῃλθ'. γῖῖῖ φΒςθςλχῖῖῖ ἰῖ. -1

.ῃῖῖῖ ῖῖῖῖλς ΕΙῃλθ' κχλῖο. ῃῃῃῖ Φ-ῖΛλ φΒςῖῖῖ. ἰῖ. -2

βΗνχΥλ ΗχλχιΥΘ ΕΙ“λ· Φ·ΘΛλ ÿλÿθ’ ‘Κπ μςηχ μ’ μςΙ φηχΘη’ΙχΙ ÿλĩ’ υ’ ΛςΦΘ μηλχ ώ ::ύΠόΖ
 ΗΞ’ΛΙ· κΘρχ “χαΛÿλ ώΒλ “ριÿΒ τθ’ Τÿ·θ’ τÿΞχ φΘθ’ς βΗλ“ÿθ’ “ηχΘη’ΙχΙθ’ τθ’ “νÿΒΛ ‘Κ’ ώ
 τθ’ “μ“λΞχΒ Λ“νΛ·” “ĩΙ ζθκθ β“ρλχιΥΘς “ρλιΥΘ ‘ΥχΕ μλ βΗχΞ’ΛΙθ’ Ι’ςλθ’ μχ· ΗηΛΘΠλθ’ ΛΣ“νÿθ’
 ÛΛΦ μλχα ΗχΞ’ΛΙθ’ Ι’ςλθ’ μχ· ΗηΛΘΠλ ΩχΥ’ςλ ÿςΕ ΗχΛκνθ’ ΖχΘη’ΙχΙθ’ φα ‘ΥςΕ· κ“χέθ’
¹.ΗβιΘΘλ ‘Ι“Σ“ΣΘΘ’ ‘Ι’Κ ‘Ι“ĩςλΒλ

ΕΙĩ“δ μςηιΘλχ μχΛΘ’ Ρ“ΘΠ’ Ζ“νπ μ“α ΗχλχιΥΘθ’ Ηχλλÿθ’ φα κιÿΘλθ’ς κιÿλθ’ ΔΒνχ τΘΕς
 ΕΛςΣ· Λςλώ’ ΛχχΞΘ φα φΞ“Ξ’ ξΛςΙ Λ·Θÿχ υκθ’ ΗΞΞ“λθ’ ΛχΙλη φλχιÿΘθ’ ÿΣβθ’ φα ΗχΞ“Ξ’
 Û“Υχ μ’ φί·νχ “λν’ς βΛχΞχΘς ΛχχΞΘ ΙΛΒλ ÿΧΘ μ’ φί·νχ ώ ΕΛ’Ιώ’ μ’ μλ“ν “νη ‘Κ’ς . μΞΕ’
 ΛχςΦΘθ’ Ζ“νλ οΘΞΞ“λ φα ΩχΠχ μ’ φί·νχ ΛχΙλθ“α β ΛχςΦΘθ’ φπ ΛΦΘ’ Ηλρλ μχΘλρλθ’ μχΘ“π τθ’
 ‘ΙώΒλθ’ Ηα“η φα ΗΞΛΙλθ’ ΗΦΠν’ Ηα“η μĩ υκχβνΘθ’ ÿςΞλθ’ ςρα .ΩΥς μΞΕ’ τθ’ μχΞΕΘθ’ς
²...Ηχθ“λθ’ς ΗχΛ’Ιώ’ς Ηχνβθ’ μς“Πθ’ς ΗχΞΛΙλθ’ ΗΦΠνώ’ς ΗχλχιΥΘθ’ς Ηχς·ΛΘθ’

:·υιυηΩΗ ‘Ε’υλγΗ -3

(ΘυηΩΗζ “υĩπζπλεΗ) ·υιυηΩΗζ ‘Ε’υλγΗζ β“ĩΙ ΙπΤΗ 1-3

μςλιÿΘλθ’ οχα κιÿΘχ φλχιÿΘ κ“Χνθ ‘ΛςΦΘ (cominuis-1670-1590) Νςνχλςη ΩΥς
 βΗΞΛ“λλθ“·ς ΗχςχΕΕθ’ κ“ΞΒώ’ Ωλ ÿλ“ÿΘθ’ γχΛΦ μĩ ‘Ι“λχλÿΘθ’ τθ’ ÿΣ‘ςΘθ’ κΩ Τ’ΛεΘΞώ’ ‘ΑςιΞ·
 " κπ“Ξς βκχιÿΘθ’ φα “ρλ’ΙΘΘΞώ ΗχΕχΥςΘ κςΞΛ τιĩ “ρΥÿ· ÿλΘΠ’ ÿ“βφÛθ ‘ΑΘη ΕΙĩ Ûθ’ ς
 ‘Ηλιηθ’ Ηχ“βη κιÿ· ΖηΠ “λη βΗχλιÿθ’ ‘ΗεχΛΦθ’ ΤςΥ φα κχιÿΘθ’ κρβ· κχιÿΘθ’ ‘Ι“χνεΘ φα " υςχΙ μςΒ
 γχΛΦ μĩ κιÿΘθ’ τθ’ “ĩΙς βοχιĩ ÿΙΘ υκθ’ φεχΕΕθ’ ΤφΠθ’ ΖΛΙχ Èα ‘Ηλιηθ’ κρα ΤφΞχ Ιδ Κ’ ÿενθ
 ÿΕ’Λλ ‘Ι’Ι· ς ΗχΛΣ·θ’ ÿ“Ξςθ’ ÿ“Βλ ΛςΦΘΘ Ν“Ξώ’ ΛΒΕθ’ ΩΥς Ιδ "υςχΙ" μΜηχ ζθκ· ς ÿλÿθ’
 κχιÿΘθ’ ΗηΛΕ· μχΛΠÿθ’ μΛεθ’ μλ ‘Ι“χνχΛΠÿθ’ φα (κχιÿΘθ’ “χΒςθςνηΘ) ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΘθ’ ÿ“Βλ ΛςΦΘ
 μ“Ξνώ’ ΩχΦΘΞχ φΘθ’ ΗχΛΣ·θ’ ‘Ι“χ“βηθ’ ‘ΗĩςλΒλ φπ φΘθ’ ς (1994 υς‘Μής ΛΙνηΞ’) υΛΣ·θ’
 ‘Ι“χ“βηθ’ ξΚπ ΛςΦΘ Ιÿχς οΞβν ‘Ιδςθ’ φα σΛΘ’ ΗχΞΕ ‘Ι’Λ·Θ κ’ΙΘΘΞ’ς Ηχ“Λθ’ ÿÈΘ μλ “πΛχςΦΘ
 σΙ’ ΕΛςΦλθ’ ΕΜρΒώ’ς ‘Ι’ςΙώ’ Λα’ςΘς Ηχĩ“ν Σθ’ ΕΛςΘθ’ ‘Κης βφÿχ·Φθ’ υΛΠ·θ’ κχιÿΘθ’ “χΞ“Ξ’ ““χΠ
 .κχιÿΘθ’ φα ‘Ι“χνεΘθ’ κ’ΙΘΘΞ’ φα Ηχÿχ·Φθ’ κςιÿθ’ ΛςΙ κρα τθ’

¹ معجم علوم التربية، ص 70-71.

² احمد اسماعيل حجي، المرجع السابق، ص 38-39.

υΛΣ·θ’ κχιΥΘθ’ ΗηΛΕ ‘ΙÿΞΟ’ ΗεΦ“νθ’ ΗηΛΕΟλθ’ κΈαώ’ς ΗχΘςΣθ’ ‘ΙΈχΒΞΘθ’ Λ“ηρ· Ωλς
 κ’ΙΘΟΞ’ τθ’ ΛχΠχ υΚθ’ς ϐ υΛΣ·θ’ φÿλΞθ’ κχιΥΘθ’ τθ’ υΛΣ·θ’ κχιΥΘθ’ μλ ÿΈονχθ ‘ΙςΣθ’ ÿλΠΘθ
 φΘΞΈ γχΛΦ μϊ κρΟ’Λ·Θς κπΛ“ηά’ ÿΈνθ ζΘΚς μχλιÿλθ’ ÿ·δ μλ ‘Ι’ςΙώ’ μλ Ηιλ“Πς ΗβιΘΘλ Ψ’ςν’
 “ÿχΙ Λ“ΒΙ” ΩΥς ϐΗχλχιΥΘθ’ Ηχιλÿθ’ φα ΗΞςΞΕΛθ’ ‘Ι’Λ·Θθ’ Ηλχδ τιϊ ΜηΘΛχ ςρα ϐ ΛΣ·θ’ς ΩΛΞθ’
 ÿ“Βλ κΞ· γΦ“ν Ρ ΘΠ ÿς’ Δ·Σ’ ‘ΥχΕ ΈΛ·Θθ’ ΦςΛΘλ φα ΝςΞΕΛ ÿηΠ φα κχπ“βλθ’ς Λ“ηαώ’
 ςπς “ÿχΙ” Η·ιΦ ΙΒ“ “μα ΝλχΒ” φΟ“χς ϐ ‘Ι’Λ·Θθ’ κλπ ‘ΙΚςλν· ΛρΟΠ’ς ΗχΛΣ·θ’ ΗχÿλΞθ’ ÿ“Ξςθ’
 κςρβλθ Ν“Ξώ’ Ιϊ’ςδ τΞΛ’ υΚθ’ς ΗχΛΣ·θ’ ΗχÿλΞθ’ ÿ“Ξςθ’ ÿ“Βλ φα ‘ςΛΩ’ μχΚθ’ ‘ΙςΛθ’ ΙΕ“
 ‘ΙΙϊ“Ξ ‘ΥχΕ οΟχθ“ÿα ΕΙ“χΜς κχιΥΘθ’ κχΧνΟ μλ ΙχΜχ ‘Ι“χνεΟθ’ κ’ΙΘΟΞ’ μ“ “μα” Ιη“ ς ϐΗλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΟθ’
 .ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΟθ’ κςρβλ ΛχςΦΟ φα ‘ΛχΩη “μα” ς “ÿχΙ” ‘Ι“λπ“Ξλ

ΗχÿλΞθ’ ÿ“Ξςθ’ μλ ΛΧνθ’ ΗρΒς φα ΛχχίΟ· ΙχΙΒ Ξ“ΒΟ’ ‘Ι· Ηχν“Θθ’ Ηχλθ“ÿθ’ ΑΛΕθ’ Ηχ“ρν Ωλς
 τθ’ ÿ“ΣΟώ’ κςρβλ ð“Υ’ ‘ΥχΕ κΧνιθ ΈΛη·λθ’ κχπ“βλθ’ς ÿ“ΣΟώ’ ΗχΛΧν κχπ“βλ τθ’ ΗχΛΣ·θ’
 ϐÿ“Βλθ’ ‘Κρθ υΛΧνθ’ Λ“Φώ’ φα ‘ΛχχίΟ ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΟθ’ ‘ΥΙΕ“ς ‘Ι“χλιÿθ’ κςρβλ ΗχλχιΥΘθ’ Ηχιλÿθ’
 τθ’ υΛΣ·θ’ φÿλΞθ’ κχιΥΘθ’ ΗηΛΕ μλ ÿ“Βλθ’ ÿΈον’ ‘Ι“χνεΟθ“· κρλ“λΟπ’ς μχχς·ΛΟθ’ ΙςρΒ Α·Ξ·ς
 ‘Ι“νχÿλ μλ ΜχηΛΟθ’ ÿ“Έον’ ÿΩλχ υΚθ’ς .1963 κ“ϊ φα ΗχΛΣ·θ’ ΗχÿλΞθ’ ÿ“ΣΟώ’ ÿ“Ξς ΗηΛΕ
 ΗΛΧν’ κ’ΙΘΟΞ’ς ÿ“ΣΟώ’ Ηχιλϊ ÿλ“η τιϊ ΜχηΛΟθ’ τθ’ ΗΞςΞΕΛ ‘Ι’Λ·Θ κΙεΟ ΗχΛΣ· ΗχÿλΞ
 .κχιΥΘθ’ “χΒςθςνηΘθ ΕΙχΙΒ κχπ“βλ κΙδ “λλ Ηιλ“η ΗχλχιΥΘ

φπ φΘθ’ ÿ“Ξςθ’ ςπς μςλΥλθ’ μϊ ‘ΙΛΘΟ κθ “ρνηθς ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΟθ’ ‘Ι“βχΛÿΘ ‘ΙΙΙÿΘ
 ΦχΦΘΘθ’ φα Ηχλ“Χν ΗεχΛΦ “ρν’ς ϐΗχλχιΥΘ Τ’Λήϊ κΙΘΟΞΟ μ’ μηλχ φΘθ’ς ÿ“ΣΟώ’ ΈΛςΩ ‘Ι“Βονλ
 “ρν· ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΟθ’ ‘ΙβΣΟ’ ϐΕΙΙΕΛ ð‘Ιπ’ ΤςΥ φα κχιΥΘθ’ς κιÿΘθ’ φΟχιλÿθ κχςεΘθ’ς ΚχβνΟθ’ς
 .ΕΙΙΕΛ ð‘Ιπ’ γχεΕΟΘ ΙΣδ μϊ ΗχλχιΥΘ ðδ’ςλ φα ‘ΙΈη“Πλθ’ ÿΕ· φονÿΘ

:‘ΙυΗΓ“ θποûι“ ΣπΣ τί ·υιυηΩΗ“ Έ“υλγΗ“ Τ’ιλ 2-3

Λ“Βς· (1992) “χΒςθςνηΘθ’ς Ηχς·ΛΟθ’ ‘Ιώ“ΣΟώ’ ΗχÿλΒθ (moris -1963) “ΝΛςλ” ΙΙΒ
 φλχιΥΘθ’ ΛΙΣλθ’ κιÿλθ’ “ρχα μςηχς κιÿΟλθ’ς κιÿλθ’ φα ΈΛΠ“·λθ’ ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΟθ’ Φ“λν’ (1992)
 .Φεα ΙχΕςθ’

κχιΥΘθ’ φα Ιϊ“ΞΘθ ΗχΛΣ·θ’ ΗχÿλΞθ’ ÿ“Ξςθ’ κιÿλθ’ κΙΘΟΞχ ονλ ÿ“Ξςθ’ς κιÿλθ’ Φλν —
 ‘Ιςλθ’ ÿΩλ σΛΘ’ ΛΙ“Σλ κΙΘΟΞΟς φλχιΥΘθ’ κ“Χνιθ φΞχ“Λθ’ μςηλθ’ ςπ Φλνθ’ ‘Κπ φα κιÿλθ’ς
 .Ηιλ“ηρλ ΗεχΛΦ· ϐΑχθ“Ξώ’ς ‘Ι’ςΙώ’ ϐΗχλχιΥΘθ’

κχιΥΘ τιϊ ÿλΠΘ Ηιλ“η ΗχλχιΥΘ ΗλΧν’ κ’ΙΘΘΞ’ τθ’ ΛχΠχς ΖΛΟΠλθ’ κχιΥΘθ’ ΗχθςΨΞλ Φλν —
 Ηα“Υ’ “ρλχχεΘς “πΛ“χΘΘ’ς ΗχλχιΥΘθ’ ÿ“Ξςθ’ κλΣΘ τιϊ κιλλθ’ ÿλÿχς ΗχλχιΥΘθ’ ÿ“Ξςθ’ ΗΦΞ’ς·
 .φλχιΥΘθ’ κ“Χνθ’ “ριλΠχ ώ φΘθ’ ‘Ιώ“Βλθ’ φα Ρ“Θ ÿηΠ· “ρλ’ΙΘΘΞ’ τθ’
 ΗχλχιΥΘθ’ ÿ“Ξςθ’ κ’ΙΘΘΞ’· Ηιλ“η ΗχλχιΥΘ ΗλΧν’ τθ’ ΛχΠχς ÿ“Ξςθ’ ΗΦΞ’ς· κχιΥΘθ’ Φλν —
 .‘ΛΠ“·λ ‘ΛςΙ κιλλθ’ ‘Αÿιχ μ’ μςΙ Φεα (ÿ“Ξςθ’ ΗΦΞ’ς·)

: (·υιυηΩΗΖΨ ·υιυηΩΗΖΨ β,“ΜπζΨ π ·υιυηΩΗΖΨ “υϊπζπλεΗΖΨ) ·υιυηΩΗΖΨ ‘Ε“υλγΗΖΨ θποϋι 3-3

ÿ“Ξςθ’ ΞΚπ οεεΕΘ “λχα μηθς “ρΘ’Κ ΙΕ φα ÿ“Ξςθ’ φα μληΘ ώ ΗχλχιΥΘθ’ ÿ“Ξςθ’ Ηχλπ’ μ’
 ΝΛΙΘ’ Õ‘Ιπ’ γχεΕΘΘ ‘ΑΛΙλθ’ ς’ κιλλθ’ οΕνλχ ÿλ“ηΘλ ‘ΑςΙΞ’ μλΥ ΕΙΙΕλ ΗχηςΙΞ Õ‘Ιπ’ μλ
 γΛΦς “ρΒ“ον’ ςΨ ‘ΗιχΞςθ’ Λ“χΘΘ’ Λχχ“ÿλ Λ“·Θ·ϊώ· μχÿ· ΚΘ“χς ΗχΛ·Θλθ’ ΗΣΕθ’ ς’ υΛΧνθ’
 ϐΖΘΚ Λχής “ρθςΕ ΗχλχιΥΘ’ ‘ΥςΕ·θ’ Α““ονς οχα κΙΘΘΞΘ υΚθ’ μ“ηλθ’ ‘Ι“β·Σ·ςλς “ρβχΧςΘς “ρλ’ΙΘΘΞ’
 .ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΘθ’ ΨςΥςλ οεεΕχ “λ ‘Κπς

ΕΙ“Ίς “ρλχΧνΘς οΘ’ςΙς οΦ“Πνς οΘΛ’Ις κχιΥΘθ’ ‘Αχθ“Ξϊ φΊς ÿχΙΕΘ “ρν· ‘ΙαΛΊ ‘ΥχΕ
 μ“α ‘Κθ ϐΗχιΊ“α ΛΩηΨ ςΕν τιΊς ΕΛΛΘΞΛ ‘ΕλςΣ· κχιΥΘ ‘ϊ“ονό ÿΥαΨ ‘Ι““χ· “ριÿΒχ “λ· “ρλχΧνΘ
 ‘ΗÿΞ ΖΘΚ ÿχθΙς “ρΘ“λςελς “ρΘΙλΊΊ’ μλς “ρνλ “ΜΒΘχ ώ ΤΜΒ ‘ΙΕ·Σ’ Ιδ ‘Η·χΛΙΘθ’ς ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΘθ’
 ‘Ηχλπ· “ρνλ “ν“λχ’ ‘ΜΛ· “λ“λΘπ’ “ρχθςΘ ‘ΙΚΘ’ Κ’ ϐκθ“ÿθ’ Λ“Φδ’ τΘΠ φα “ρλ’ΙΘΘΞς “ρθ“λÿΘΞ’ Λ“Πον’
 κιλÿΘ ‘ΙςΙ’ φπ “λνς ΗχλχιΥΘ ‘Ι“χ“ή “ρΘ’Κ φα ‘ΙΞχθ ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΘθ“α ϐ“π·ςΘΕλς ‘ΑΛΙΘθ’ς κχιΥΘθ’
 Õ‘Ιπώ γχεΕΘΘ ‘Ηχνα ‘Ι‘Λ“ρλς ‘ΗΊςνΘλ ‘Ι“λςιÿλς Λ“ηαΨ ‘Ι‘Λ·Θ ÿχΣΕΘ τιϊ ΙΊ“ΞΘ ϐ κχιΥΘς
¹.Ηχ·χΛΙΘθ’ ΗχλχιΥΘθ’

: (·υιυηΩΗΖΨ “υϊπζπλεΗΖΨ) ·υιυηΩΗΖΨ ‘Ε“υλγΗΖΨ ‘Ε“λπει ήυλΠΗ 4-3

:·υιυηΩΗΖΨ ‘ΑΗ“ΙΖΨ

μχ· ΩλΒχ ς’ ΨςλΞλ ς’ ΦΦΘλ ς’ κΞΒλ ς’ ΛςΣ οθ ‘ΑςΘηλ ÿηΠ· ά“Σλ φλχιΥΘ σςΘΕλ”
 ÿ“ηΠ’ Ηα“η κΥΘ φπς “φεχεΕ ΤφΠ φα μλΥΘλ μςηχ Ιδ “λη ÿ“ηΠώ ΞΚπ μλ ÿηΠ μλ ΛΩηΨ
 :φπ κ“Ξδ’ ‘ΥÈΩ τθ’ ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ιςλθ’ ‘ΙλΞδς ϐΗΞΛΙλθ’ φα ‘Αθ“Φιθ κΙεχ υΚθ’ φλχιΥΘθ’ σςΘΕλθ’
 . ‘ΗΒΛΛ·λθ’ ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ιςλθ’ ϐΕΙεÿλθ’ ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι‘Μλθ’ ϐΗΦχΞ·θ’ ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ιςλθ’

¹ الحيلة ، محمد محمود (1998) ، تكنولوجيا التعليم بين النظرية والتطبيق ، دار المسيرة للنشر والتوزيع — عمان.

:··σιιηΩΗΖ” ·ζφ”

Ζ“νρα ϐ ΗχλχιΥΘθ’ ΕΙ“λθ’ φα μλΥΟλθ’ σςΘΕλθ’ ΛχΞβΘ ς’ ΔχΥςΘ ς’ Τ Λÿθ κΙΘΘΞχ “λ ÿη
 ‘Ιώψ’ :φπς ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ιώψ’ μλ Ψ’ςν’ ‘ΥÈΩ ΙΒςχς ϐΗχλχιΥΘθ’ ‘Ιςλθ’ς ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ιώψ’ μχ· Φ“·ΟΛ’
 .ΗχνςΛΘηθό’ ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ιώψ’ ϐΗχηχν“ηχλθ’ ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ιώψ’ς ϐΗχςΙχθ’ ΗχλχιΥΘθ’

“λη Αθ“Φθ’ς κΙÿλθ’ ΖθΚ ÿλΠχς ΗχλχιΥΘθ’ ΗλςΧνλθ’ φα “λ ‘ΛςΙ Αÿιχ υΛΠ· μ”η κ”μλι”
 φΘθ’ ÿ”Ξςθ’ ‘ί“ον’ς κχλΣ·Θ μī μχθςΞλθ’ ΗχλχιΥΘθ’ ÿ”Ξςθ’ φΣ“ΣΘΘ’ ς μχχνβθ’ “Υχ’ ÿλΠχ
 ΛΧνθ’ Ινÿα μ σί‘Λα ς’ ‘Ι“ίςλΒλ φΞα Τ’ςΞ κχιΥΘθ’ φα Αθ“Φθ’ “ρλιΘΘΞχ ς’ μςλιÿλθ’ “ρλιΘΘΞχ
 ςρα κΙÿΟλθ’ Αθ“Φθ’ τιī “Ξ“Ξ’ κςεΘ Ηχλιī “ρν’ ΙΒν ΗΣΕ“α Ηεχδι ΕΛΧν ΗχλχιΥΘθ’ Ηχλιÿθ’ τθ’
 μςλιÿλθ’): φπς ΗχλΠ·θ’ σςεθ’ μλ ΗīςνΟλ ‘Ι”α ΙςΒς μλ Ι·Èα Ηχλιÿθ’ ξΚπ φα ÕΙρΘΞλθ’
 ΗχλχιΥΘθ’ ΕμρΒī’ς ‘Ιςλθ’ Ηī“νΣς κχλΣΘς Ρ“ΣΘΘ’ Î ΗχλχιΥΘθ’ Ηχλιÿθ’ φα Τ’Λ·Θθ’ς μςρΒςλθ’
 .(ΗχλχιΥΘθ’ ΕμρΒώ’ς ‘Ιςλθ’ Ηī“νΣ ςχνα Î

¹ :··σιιηΩΗ Ε”υλγΗ 5-3

“πΚχβνΘς κχιΥΘθ’ς κΙÿΘθ’ Ηχλιī κχλΣ·Θ· κςεΘ φΘθ’ ‘Ι“χιλÿθ’ “ρχιī γιΦχ ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΘθ’
 Ηιλ“ηΟλ Ηχλιī φπ “Υχ’ ϐΗχς·ΛΘθ’ ‘Ι“χνεΘθ’ μλ ΗχīΛα ΗīςλΒλ φπ ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΘθ’ς “ρλχςεΘς
 φα Ω·ΘΘ φΘθ’ ‘Ι“λχΧνΘθ’ς ‘ΙςΙώ’ς Λ“ηαώ’ ς Αχθ“Ξώ’ς (μχιλ“ÿθ’) ‘Ι‘Λαώ’ ÿλΠΘ (Η·ηΛΛ) ΕΙεÿλ
 κχιΥΘθ’ μςηχ Õδ’ςλ φα “ρΟΛ’Ι’ς “ρλχςεΘς “πΚχβνΘς “ρθ Η·Ξ“νλθ’ ÿςΙΕθ’ Φ“·νΟΞ’ς ‘ΙÈηΠλθ’ ÿχιΕΘ
 .οχα κηΕΘθ’ μηλχς “ρΒςλς “αΙ“π “ρχα

κχλΣ·ΘΘ φλ“Χν τνΕνλ” “ρν·. (κχιΥΘθ’ “χΒςθςνηΘ) ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΘθ’ ςηΞνςχθ’ ‘ΙαΛī “λη
 ÿ“Βλ φα ‘Υ“Ε·ώ’ ΑΟ“ν μλ Ηÿ·“ν ΕΙΙΕΛ Õ‘Ιπī “ÿ·Θ ϐÿηη “ρλχςεΘς “πΚχβνΘς ΗχλχιΥΘθ’ Ηχλιÿθ’
 ΙχΜλθ’ κχιΥΘθ’ Α“Ξη’ ÿΒ’ μλ ΗχλΠ·θ’ Λχής ΗχλΠ·θ’ ΙΛ’ςλθ’ φλιΘΘΞλς υΛΠ·θ’ ÿ“Σ·Θώ’ς κχιΥΘθ’
 μλ ΛΩη’ φνÿΘ ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΘθ’ ‘Κθ ϐΗχθ“ÿα ΛΩη ς (ÿΥα’ κχιΥΘ τθ’ ÿςΣςθ’ ς’) Ηχθ“ÿβθ’ μλ
 ΑςΙΞ’ς ÿλÿθ’ φα Αρνλ “ρν’ τιī ÈΥα ΛχηβΘθ’ φα γχΛΦ φρα ‘Ιώψ’ς ΕμρΒī’ κ’ΙΘΘΞ’ ΙΛΒλ
 “ρΟ“χΦ φα ÿΛΕΘ ΗχλχιΥΘθ’ ‘Ι“χνεΘθ’ς ϐμχιρνλ ΑςΙΞ’ς ΦΦΘλ Ψ“·Θ’ τιī ΙλΟÿχ ‘ΙÈηΠλθ’ ÿΕ φα
 :φν“ÿλ ‘ΥÈΩ

¹ تندي، يس عبد الرحمان (1999)، الوسائل التعليمية وتكنولوجيا التعليم المضمون، التصنيف، دار النشر الدولي والتوزيع- الرياض

.Ἡχλῖῖ ἩαΛῖλθῖ γχ·ΦΘ οαιπ κῤχνη ἱῤῥνεῖ —

.Αῖῖ ἱῤῥνεῖ —

.κῤχνη ς ΑχΜλθῖ μχ· Αῖῖ ἱῤῥνεῖ —

ΦχΦΘῖ μλ Ι·ώς κῖῖ ς κχῖῖ φῖχλῖ μχΞΕΘ τῖ ὕΙρῖ Ἡχλχλῖ ἱῤῥνεῖ μῖα γ·Ξ ῖλς

.Ἡ ΣῖΘ κχῖῖ ἱῤῥνεῖ Ἡλῖ ἱῤῥνεῖ ἱῤῥνεῖ Ἀπῖλθ ὕΙρῖ κχῖῖ κῖΘῖΞώς κχνλθῖ

⋮τλ''0ζ~ ρΠüζ~

νγ,~πΨ π Ο λζ~ δυ'ε~ΗυΗ

:Εό'''ΜΗ

.βθηρμζ' Ηλιη ζχθ' φΕςο 'Κ'λ
 σΙθ 'Ηνχ'Υλ 'Ι'λχλ'Υος κχπ'βλ μχςηο τιϊ ὃλ'Υθ'ς γ'''εΕθ'ς ὕΛ'Υλθ' ὃεν· κί'Υλθ' κ'χδ :θηρμζ'
 .μχλι'Υολθ'

.κί'Υολθ' σΙθ 'ΗχηςιΞς 'Ηχν'ΙΒςς 'Ηχιε'ϊ 'Ι'Λχ'ίο 'Υ'ΙΕ' τθ' κί'Υλθ' φ'ΥΞ -

.βθηρμζ' Ηλιη ζχθ' φΕςο 'Κ'λ

.κχλι'Υοθ' 'Ηχιλ'Υθ φι'Υβθ'ς φεχεΕθ' 'ίς'ονλθ' :θηρμζ'

.ὕδ'ςλθ' φα 'Ι'Λχ'ίο 'Υ'ΙΕ' -

β'υ'ϊ'π'ά'Ηυ' Ηλιη ζχθ' φΕςο 'Κ'λ

φα 'ροΞΛ'λλ 'Αςφλθ' ὃ'Υαὕθ φΒςθςηχΞς φβΞιβθ' Λχηβθθ'. κορχ φαΛ'Υλ ὃεΕ :υ'ϊ'π'ά'Ηυ'ζ'
 .κχλι'Υοθ' 'Ηχ'Υ'Υς

.κΞεθ' ὃθ'Ι κί'Υολθ'ς κί'Υλθ' β'ὃ'Υα' β'ὃ'Υλ'ϊ' 'Ι'αΛ'Σο β'Ι'Φ'Πν 'Η'ίςλβλ -

β·υ'ϊ'Ηζ' Ηλιη ζχθ' φΕςο 'Κ'λ

υΛΠ·θ' ΙΛβθ' 'Ι'χν'ηλ' 'Η'ίςλβλ ὕΙροΞο 'Ηχηχλ'νχΙς 'Ηιλ'ηολ 'Ηχλνο 'Ηχιλ'ϊ φπ :·υ'ϊ'Ηζ'
 .(ΗχΙΞΒ 'ΗχΕςΛ 'Ηχι'Υα β 'Ηχδ'Εθ' β'Ηχν'ΙΒςς)

.Ωλοβλθ'ς 'Ε'χ'Εθ' φα οΒ'λΙ'ς φν'Ξνών Ρ ΘΠθ' ζλν ὃχρΞο τθ' ὕΙρχ υΙΣδ Φ'Πν

β·υ'ϊ'Ηζ' θπηΨ Ηλιη ζχθ' φΕςο 'Κ'λ

'ρο'δ'χΞ ὃθ'Ι 'Ηχς·Λοθ' 'Ι'χ'Υ'Υςθ'ς 'Υ'ΙΕώ' ΝΛΙο φοθ' 'ΗαΛ'Υλθ' 'Ι'ώ'Βλθ' :·υ'ϊ'Ηζ' θπηΨ
 .'ΗχΞ'χΞθ' β'ΗχΞβνθ' β'ΗχΙ'Σοδών β'ΗχΘχΛ'οθ'

βθποϋι Ηλιη ζχθ' φΕςο 'Κ'λ

μςηος Τ'χΠ'ϊ' μλ ὕνΣθ 'ΗηΛοΠλς (Ηο·'Ω) ΕΛεοΞλ 'Ι'λχΞ μλΥ'οο 'ΕΙΛβλ 'ΕΛηα :θποϋιζ'
 . Ρ'''Σοθ' Νβν 'ρθ φοθ' Τ'χΠ'ώ ὃη τιϊ κχλ'Υοιθ 'Ηι·'δ

β·υ'ι'υηρμζ' Ηλιη ζθ φΕςο 'Κ'λ

φν'ΙΒς ς' φιεϊ ὕ Ιπ άσι·θ κιϑ'ολθ' ρΠχϑχ φ'ωθ' κιϑ'ωθ' Ι'χϑ'Υς κχΧν'ωθ' ἡχλιϑ'ωθ' ἡΞ'ΛΙθ' φα
.φηΛΕ φΞΕ ς'

.ρ'ο'Λχί'ολ ὕ ι'οθλ Λχ'ω'ο Λχ'Ιε'ς ριχ'Ιε'ς κιϑ'ωθ'ς κχ'Ιϑ'ωθ' Λπ'ςΧ ἡΞ'ΛΙ φπ

.-υΜυΙΗΗζ' ὕ'ωθ'ωθ'ζ' θηΨ ὕ'ΛυΙΗΗζ' θηΨ ὕ'δ'ωθ'ωθ'ζ' ὕ'·υι'ωθ'ωθ'ζ' -

ἡΛε'ϊ ωΥς υ' κι'ϊ ἡλιη μλ ἡε'οπλ ἑΛχ'ω' ζΚπς κιϑ'ο ἡλιηθ φ'ϊ'ν'Σ ΛΙΣλ : ἡχ'λιϑ'ο ἡλιη
(τΞχ'ϊ μ· φβ'νΕ) ξΛ'ΥΕ' μσι τ'φΠ τι'ϊ ἡε'ω'Ιιθ' Ι'χ'λΞθ' μλ ἡΛΞ ς'

:·υι'ωθ'ωθ'ζ' θ'πο'υ'ι - 1

.Νχ'ΛΙ'ωθ' ο'ϊςΥςλ ὕ'Βςή'Ιχ·θ' μλ γΠ -

.κχ'Ιϑ'ωθ' Λπ'ςΧ ὕ'χ'Ιε'ωθ' μχ'ϑ'λ ἈσιΞ' ς' Αρν -

.κχ'π'β'λιθ' κιϑ'ολθ' ἡχ'β'χη φα ὕ'Ε·θ'ς (ρ'ε'Φνλς ρ'ο'ν'χ·) ἡχ'Ξ'ΛΙθ' ἑΙ'λθ' φα Λχ'η'β'ο φπ -

Ι'Ι'ϊ' ΦςΛΠ ἡΞ'ΛΙς ἡχ'Βςή'Ιχ·θ' ἡχ'ϑ'Υςθ' ΛΣ'ν'ϊ μχ· Ἀχ'η'Λ'ωθ' ρ'ϊςΥςλ ἡχ'ς·Λ'ο εΙ'λ -
.ολχ'Ιϑ'ο Λχ'Ξ'χ'ο ΙΣ'δ κιϑ'ολθ' τι'ϊ ἡΕ'Λ'οε'λθ' Ι'ε'η'πλθ' ς' Ι'χ'ϑ'Υςθ'

ἡχ'Βςή'Ιχ·θ' Ι'χ'Β'χ'ο'Λ'οΞ'ω' Δχ'ΕΣ'ος κχ'ςε'ος Ἀχ'Λ'Β'ος Ι'Ι'ϊ' ο'ϊςΥςλ φ'ε'χ·Φ'ο κι'ϊ φπ -
.ἡχ'ς·Λ'ωθ' ἡΛ'Χ'ν'ϑ'ωθ' ἡχ'ϊς'ν'θ'ς ἡλ'ϑ'ωθ' ὕ'Ι'π'ω' άσι· Δχ'ο'ο φ'ωθ'

:1962 ἴυιΜ ἡ'υι'ωθ'

ρ'ιχ'Ιϑ'ος ρ'ο·δ'Λλ ἡχ'β'χης ἡχ'Βςή'Ιχ·θ' ἡχ'ϑ'Υςιθ' φ'χ'Φ'ωθ'ωθ' :ρ'ϊςΥςλ ἡχ·Λ'ωθ' ψς'Λα μλ ψ'Λα
.ἑΛς'Λ'Υ'θ' Ιν'ϊ

:1979 σ'Ι'ύ'υι ἡ'υι'ωθ'

.κχ'Ιϑ'ωθ' Ι'χ'ν'ε'ος Ἀχ'θ'Ξ'ς γ'Λ'Φ ἡ'ϊς'λ'β'λ

ρ'ἡχ'λιϑ'ωθ' ἡχ'λ'χ'ιϑ'ωθ' ἡχ'ι'λ'ϑ'ωθ' ο'ϊςΥςλς ο'ο'χ'Λ'Χ'ν'ς ξΙ'ϊ'ςδ ο'θ' ἡχ·Λ'ωθ' κσι'ϊ μλ κι'ϊ ἡχ'λ'χ'ιϑ'ωθ' *
Υ'χ'Ε μλ ἡχ'Ξ'ΛΙθ' Ι'ς'λθ'· Ξ'Ξ' Φ·ο'Λ'χ' ρ'Φ'χ'Φ'ωθ'ιθ' ἡχ'Λς'Λ'Υ'θ' Ι'χ'Φ'ϑ'λθ' ὕ'ης Ι'λ'ς'ιϑ'λθ' κ'Ιε'χ'ς
γ'Λ'Φς ὕ'Ξ'ςθ' ζ'θ'Κ'ης ρ' κχ'ι'ϑ'οιθ' ἡλ'ϑ'ωθ' μχ'ν'ςε'θ'ς ὕ'Ι'π'ω'ς Ι'Β'Ε'θ' γ'ας ρ'θ' φ'χ'Φ'ωθ'ωθ'ς μς'λ'Υ'λθ'
.κχ'ςε'ωθ'ς ἑ'χ'ι·ωθ'

:δυσθε'ηυηζ' φ'πλτ - 2

ΙΕΘς κχι'ϋθ' ὃ'''Ξςς 'Ι'ϊςΥςλ ὃη φχφθθ 'ΗΞ'Ξώ' 'Ι'χφ'ϋλθ' κΙεθ :·ι'Ψ δ'υθε'ηυη .1

.Ι'ςλθ' σςθελ μ'ϊ ὃμ'ϋλ· 'Ηλ'ϋθ' 'ρ'νχ'ςδς κχι'ϋθ'ς 'Ηχ·Λθθ' 'Ι'χ'ΛΧν

.Ηνχ'ϋλ ὃ'''Ξςς 'Ι'Λ'ρλς' 'Ηνχ'ϋλ 'ΕΙ'λ· κΙ'ϋθ'ς κχι'ϋθ' φχφθθ· κθρθ :·Π'Ζ δ'υθε'ηυη .2

:μλ 'δ'Εθν' κθθ 'Ηχλχ'ϋθ' 'ΕΙ'λ 'ΗΞ'ΛΙ :·υΜ'ΙΗζ' 'ΑΗ'ιζ' δ'υθε'ηυη .3

.ρθΞ'ΛΙ Απ'νλ ρ'ρθχεφνλ ρ'ρθχνχ· ρ'ρθ'ϋχ·φ 'ΥχΕ μλ 'ρθ'κ 'ΕΙ'λθ'· γι'ϋθ φβςθςλχθΞ' Ι'ϋ· -

.ρλι'ϋθ ὃη'Πλ·ς 'ΕΙ'λθ' ξκπ κχι'ϋθ· φ·θλλ φβςθ'Ιχ· Ι'ϋ· -

.ΕΙ'λθ' ξκπ κΙ'ϋθς κχι'ϋθ 'Ι'ΛςΛχΞς 'Ι'χ'ϋΥς 'ΗΞ'ΛΙ :·θΜη'ϋζ' δ'υθε'ηυη

.ΕΙ'λθ' ξκπ κΙ'ϋθς κχι'ϋθ 'Ι'ΛςΛχΞθ 'Ηχλ'ϊ Ν'ΛΙ :·ξ'υΚυ'ϋζ' δ'υθε'ηυη

σςθελθ' ρφχελθ'· 'Ηίθ' 'Ι'δ'Ε'ϊ ρκΙ'ϋθλθ') 'Ηχς·Λθθ' 'Ηχλ'ϋθ' 'Ι'Λχ'ίθλθ'· κθρθ :·Ε'έηζ' δ'υθε'ηυη

(.ὃ'''Ξςθ'ς γ'''Λφθ' ρμχΞΛΙλθ' ρφλχ'ϋθθ'

φβςθςηχΞθ' Ι'ϋ·θ 'ΕΙλθ'ϋλθ' 'Ηχβςθ'Ιχ·θ' 'ΕΙ'λθ' Ρ'''Σθθ 'Ηχλ'ϊ 'ΗΞ'ΛΙ :·Ε'υΣ'υΙζ' δ'υθε'ηυη

.φεχ·φθθ'ς' φ'''ν·θ' Ι'ϋ·θς

.φηχθη'ΙχΙθ' ὃενθ'ς 'Ι'Ε'χθλθθ' τι'ϊς κχπ'βλθ' 'Α'Ξθη' 'Ι'χ'θ' 'ΗΞ'ΛΙ :·υθ'Τζ' θπηρζ' δ'υθε'ηυη

ρ'ϋ'Πθηώ'· ΝχλΙθθ' ὃςΕ ρΝχλΙθθ' γ'''Λφ ὃςΕ 'Ηχλ'ϊ 'ΗΞ'ΛΙ :·υΨ'ι'Η'ϊό' θπηρζ' δ'υθε'ηυη

.κΙ'ϊ ὃη ὃ'Βλ ρμχλ'Υλθ' ὃςΕ ρὃ'''Ξςθ' ὃςΕ

:·υιυηρζ' 'Εό'ϊι - 3

'Ιώ'Βλθ' μλ μχθ'ϊςλβλ· ζχθη'ΙχΙθ' κθρχ

ρυς·Λθθ' Νβνθ' κΙ'ϊ ρφΞβνθ' ὃχΙΕθθ' ρφ'ϊ'λθβώ' Νβνθ' κΙ'ϊ ρςλνθ' Νβν κΙ'ϊ :·υ'ϊπζ'πευΜζ'

.κ'ϋθ' Νβνθ' κΙ'ϊ

.Ηχ·Λθθ' 'χβςθςχΞςΞ :·υ'ϊπζ'πυΜπΜζ'

.οθ'Ιεθ'ϋλς οθ'Ι'ϊς μ'Ξνώ' 'Η'ϋχ·φ φα 'ΥΕ·χ υΛΠ·θ' Ννβθ' κΙ'ϊ :·υ'ΙΗζ' 'ϊπζ'π'ΙΗζ'

.Ηχλ'ϋθ' γ'''Λφθ' ργφνλθ' ρκςι'ϋθ' Ηχλ'θ ρΗαλ'ϋλθ' 'Ι'χ'ΛΧν :·υ'ϊπζ'π'ι'ΗΜ'ό'

.ΑΙ' β'Ι'χ'Υ'χ'Λ βΗίθ :Η'πιζ'

....'Ηχ·Λ0θ' 'ΗβΞια Ξ 'ΗχΒςή'Ιχ· 'Ι'χ'ΛΧν Ξ Ν'χ'εθ'ς κχχε0θ' :·υ'Ι'Ηζ'

.ὕΣ'ς0θ' 'Ηχ'ΛΧν β'Ι'λςι'ΰλθ' 'Ηχ'ΛΧν β'Ηα'ε0θ' 'Ηχ'ΛΧν β'Ι'χ'ν'Ξιθ' :ρΙΖι

:ζχ0η'Ιχιθ' "Υ'χ' κ0ρ0

.ὕ'Ιπώ' Ξ'ν·•

.ὕδ'ςλθ'ς 'Ι'Λ'ρλθ'ς ὕΛ'ΰλθ' ὕ'Σ'χ' γΛΦ•

.'Ηχ'λχι'ΰ0θ' ὕ'Ξςθ' Ιχ'ΣΛ•

.κχςε0θ' 'Ι'ςΙ'ς γΛΦ•

:·υιυηΩΗζ' •Π'Ζ θυξ'ὕιζ' Ρ Ω' -4

:τ ιυηΩΗζ' ΗγΩζ' 1-4

κι'ΰλθ' 'Ι'α'ΛΣ0 'Η'ΙςλΒλς κι'ΰλθ' ὕΛΦ μλ 'ΕΛΧ0νλθ' Κχλ'Ε0θ' 'Ι'α'ΛΣ0 'Η'ΙςλΒλ φπ :ήυιΩΗ

.Κχλ'Ε0θ' ὕΛΦ μλ 'ΕΛΧ0νλθ'

.(κι'ΰλ β κι'ΰλ) 'Ι'δ'Ε'ΰθ' *

.ὕΛΦ ὕη ΛςΙ *

. μςηχ μ' ΑΒχ 'λ *

:Ε'Ι0'ιζ'

: 'ΕΛχ0η ὕλ'ςΰ· υς·Λ0θ' Ιε'ΰθ' Λ0'0χ

. 'Ηχ'Βρνλθ'•

.ὕ'Ιπώ'•

. κχχε0θ' 'Ηχ'Ϊςν•

. 'ΕΙ'λθ' 'Ηχ'Ϊςν•

. ὕΛΦ ὕη 'Ηχ'ΣςΣΘς 'Η'ΰχ·Φ•

:Ε'ΥΓύι

"φλχιϿθθ' ΙεϿθ' μ'πλ " ςπ Απ'νλθ' ὀ'Ιπ' γχεΟς κρΟ'ΛΙδ' Ἡχλνθς ὀΛ'Ͽλ· κχλΕθθ' ΙχςΜΟ
· ἩΕΛΛ ὕη φας Λ'ΛλΟΞ'· οβχχηθς ξΙχΙΒθ' ΑΒχ' κρθ

àΙεϿθ' 'Κπ ΗΞα ς' ὕχΙϿθ ὕ·δ Λς'ΠΟ ς' 'Ι'Υς'βλ ζ'νπ ὕπ μηθ-

ρ ὕλϊ Μ'Βν' κΙϊ) Φεα κΙϿλθ' ὀΛΦ μλ (γΛΟΘχ) κΛΟΕχ ὡ 'λθ Φεα ΙεϿθ' 'Κπ ΙςΒς ΛρΧχ
(... σΛΘ' τθ' Ἡχνεθ μλ ὕ'εονώ'

àààààà κΙϿλθ' ὀΛΦ μλ οδ'ΛΟΘ' Ινϊ μηθ

:τισηΩηζ' βγλζ' 2-4

φβθ'λς μχχϿλ'Β' ΕΚΟ'Ξ' μλ κχιϿθθ' 'Ι'χςΟΕλ φα Λχηβθθ'· μχβιηλθ' σςΟΞλ τιϊ κΟχ :τ'ϊ'ζζ' βγλζ'
·ἩχλχιϿθθ' Απ'νλθ' Ι'Ιϊ' τιϊ ὕλϿχ ὕης Ἡχ·ΛΟθ'· μχλΟρλθ'ς μχΠΟβλθ'ς ἩχΞΛΙλθ' Αθηθ'

·ΝχΛΙΟιθ ἩϊςΥςλθ' ἩαΛϿλθ' τιϊ κΙϿλθ' 'ριθΙχ φΟθ' ἩΣ'Θθ' 'Ι'βχηθθ' :τηΖ'ηζ' βγλζ'

:τισηΩηζ' βγλζ'

μςΣΟΘλθ' 'ρΕονχ ἩεχδΙ Ἡχλιϊ ὀΛ'Ͽλ σςΟΞλ μλ ὀΛ'Ͽλθ'· ὕ'εονώ' 'ρ· κΟχ φΟθ' ἩχΙλϿθ'
·κΙϿλιθ κΙϿλθ' 'ρλΙεχ φΟθ' ἩαΛϿλ σςΟΞλ τθ' (Λχ·Θθ')

·(ϿΣώ) ἩχλιϿθ' ἩαΛϿλθ'

·κχιϿθιθ Ἡ·δ·ι'λθ'

·ἩχΞΛΙλθ' Ἡ·δ·λϿλθ'

· ΝΛΙΟ Ἡ·δ·ἩαΛϿλθ'

· κΙϿλιθ Ἡ·δ·λϿλθ'

ἩχλιϿθ' Φ'Ξςώ' φα 'πΛΠν κΟ φΟθ' ὀΛ'Ͽλθ' ἩϊςλΒλ :(ρΠό~) ·υιηΩζ' ·ίΙΩιζ'

·'ρ·Ε'Σ 'Ι'λΣ· μλ Ἡχθ'Θ *

κςρβλθ' ὲ'ν·θ φϿΒΛλθ' Λ'Φώ' ΙεΟβχ *

·Απ'νλ ς' ΑΛ'Λ· ὕηΠ τιϊ Ἡχ·ΛΟθ' ΕΛ'Μς ὀΛΦ μλ ΙΙΕΟ :θυηΩηζ' ·ίΙΩι

(...Ήεα'Λλθ' Ήεχθςθ' βΉχΞΛΙλθ' Αθθθ') ξΛχΥΕΘ φα κιΰλθ' ριλΰθΞχ φθθ' φπ :·υΜΙΗιζ' ·ίΙΩιζ'

.κιΰλθι κιΰλθ' ρλιεχ φθθ' ι'λσιΰλθ' :ΛΙΗΗ τ'ιζ' ·ίΙΩιζ'

.ζΛΙχς κιΰλθι Èÿα ύςχ λ :θηΩΗιζ' ·ίΙΩι

:ΙπΠ'ιζ' 3-4

Ωλ ΉλχΙεθ' ύΛ'ΰλθ' ΑΛΙ ρΞΞ' ΕΛλθΞλ Ήχηχλ'νχι κιΰθ κιΰθθ'ς βΉε·Ξ ι'λσιΰλ κιΰλ ύθθ
.φςθΠθ' κχχεθθ' ύÈθ μλ κιΰλθ' Ινϊ ΉΙςΒςλθ' ύΛ'ΰλθ' τιϊ ύΛΰθθ' ΑΒχ 'Κθ ΉΙχΙΕθ'

ΉαΛΰλθ' τ'ν· βΉχϊ'λθΒώ' οθÈϊ'βθ ύÈθ μλ ρ·Ξη (Ζ ς' Ρ) Ης'θ οθ'Λςς'θ κιΰλ ύθθ
.Ήη·Πθ' ξΚπ φα ΉΙχΙΒθ' ύΛ'ΰλθ' ΑΛΙ ς' ΉΙςΒςλθ' φλχπ'βλθ' ΑχΞνθ' ύχΙΰθ ύÈθ μλ κθχ

.ΉΙχΙΒθ' Λ'ηαώ' (Τ αλθ ς') κς'εθ ΉΙςΒςλθ' Λ'ηαώ' 'ν'χΕ'

:τ'λ'ζ' Ύθπιλζ'

-θυιηιζ'-

.κιΰλθ' ύΛφ μλ ΉαΛΰλθ' τ'ν· Ιλθΰχ·

. Α'ΰθ' β ΉΕςβλ ύ''Ξλ β ύηΠλ ΉχΰΥς : ΉφΞ'ς· Κχλιθθ' κιΰθ·

. ύχςΕθ β μχςηθ β Ρ χθΠθ : ΎÈθ ύ''Χς κχχεθθ·

. τ'ν·θ' γχΛφ φα ς' ΉχΰΥςθ Ήλ'Èλ Λχή ς' κ'θ Λχή ΉαΛΰλ τιϊ ύΙχ' φθθ'·

-θηΩΗιζ'-

. (Ήχϊ'λθΒώ' β ΉχΞβνθ' β ΉχαΛΰλθ') οθ'χςςςθ·

. ο· Ρ'θθ' γφνλθ'·

. (Νβνθ' φα Ήεωθ') ΙΙλθθ'ς ΕΛχΕθ'·

. Λχίθ' μλ ύδ' ς' Λθθ' ύλΰχ·

. κιΰλθ' ς' ΉΞΛΙλθ' μλ ύδ'ςλ·

. κχιΰθθ' Ήχιλΰ· Ης'θθ' ι'λΞλθ' Τ ΰ· Τ αλ ς' ύς·δ·

.(... ο'ÈλΜθ β κιΰλθι Η·Ξνθ'·) ΉχΞΛΙλθ' οθ'ν'ηλ·

:τλυγηζ' Υθπιλζ'

-θηΩιζ'-

. 'ΗαΛΰλθ' έχι·0 τιϊ Ιλοΰχ

... 'ΕΙ'ϊώ' ρΤ'ίςώ' ρΕΙπ'Πλθ' ρΙχιε0θ' :û· Κχλι0θ' κιΰ0χ

.ΰχςΕ0θ' :ΕΙΕ'ς 'ΗβχΧς κχχε0ιθ

.κιΰ0λθ' ύΠα τιϊ ύΙχ' Φ0θ'

:τεπηΜζ' Υθπιλζ'

-Έ'υπΗΓιζ'-

. (κ'ϊ . ûπ) 'ρλη'Λ0ς (φ'''ΛΒ' . ûπ) 'ΗαΛΰλθ' 'Η'ΜΒ0 τιϊ Ιλοΰχ

. Ν'χεθ'ς 'ΗΧΕΕ'λιθ ύ·'δ ζςιΞ 'ΗΦΞ'ς· Κχλι0θ' κιΰ0χ

. ΰχςΕ0 ρ μχςη0 ρ Ρ χ0Π0 : 'ΥΕΩ ύ'''Χς κχχε0ιθ

. Τ'ΜΒώ' ΙΕ' φα ύι0 τιϊ ύΙχ' Φ0θ'

'Ηχ'ϊςνς 'Ηΰχ·Φ ύχιΕ0 ρ φαΛΰλθ' ολ'Χν ρ κιΰ0λθ' 'Ι'Λςς0 :û· κ0ρχ μ' οχιϊ κιΰ0 ύη-

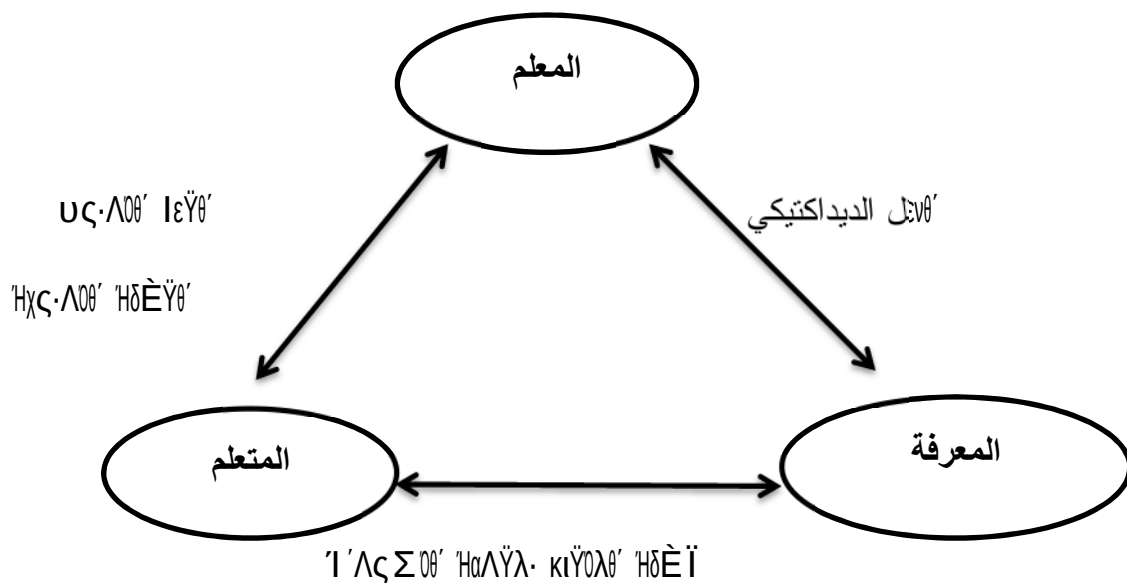
. 'Η'Φ'0θ' 'Ι'αΛς0θ'

ρ γ'''ςΰθ' ρ κχπ'βλθ'ς ύ'Ιπώ' 'Ηή'χς σς0Ξλ : κιΰ0θ' φΦΦ0λθ ΛρΧχ ύχιΕ0θ' 'Κπ ύΕ'0 μλ

. ' Î κ Ψ'Λςθ'

.../.... ρ φηχ0η'Ιχιθ' ύενθ' ύχιΰ0 ρ ύηΠλ 'Ι'χΰΥς Τ'ν·

τευθε~HuHζ~ 'Iη0ιζ~ -4-4

:θηΩΗιζ~

... ρ φβΦ"İ ρ Δλ"Ξ0λ ρ 'ΕΛ·Θθ' ρ μΞθ' :ο0"χΣςΣΘ

(φνρλθ' ρφαΛÿλθ') ονχςη0

·Ηχς·Λ0θ'ς 'Ηχλιÿθ' 'İ'Τ'βηθ'ς 'İ'ΛΙεθ'

·φΞΛΙλθ' ΦΞςθ' φα ο0ν"ηλ

·ο0χΒρνλ

·κχχε0θ' γΛΦ

:·ίΙΩιζ~

·"ρ0χΛ"0ς "πΙİ'ςδς "ρ0ÿχ·Φς κχπ"βλθ' ÿΣ~

·'Ε'χΕθ' γΦνλς κχπ"βλθ' γΦνλ κχ· 'ΗδÈÿθ'

·'Ηβι0Θλθ' 'Απ'κλθ'ς 'İ'χΛΧνθ'

·κİÿ0λιθ 'ΗχεχεΕθ' 'Ηχιεÿθ' 'İ'ΛΙεθ' Ωλ 'ΗαΛÿλθ' κ"ΒΞν'

·'ΗαΛÿλιθ 'Ηχς·Λ0θ' 'İ'ώςΕ0θ'

:·ιοὐιζ̃ 5-4

ΑχηΛοθ'ς ὕχιΕοθ'ς ἩνΛ'ελθ'η ἩχαΛῖλ γΛΦ γχ·Φο μλΥοο ΕΙεῖλ Ἡχιλῖ κχπ'βλθ' μχςηο
.ὕωΙοΞώ' μλ Ιχεῖοθ' Ἡος'βλ ὕ'ηΠ'ς β κχλῖοθ'ς ΙχΛΒοθ'ς

ΚΘ' ΑΒχ Λπ'Χθ' φα ἘρΞ κςρβλθ' 'Ι· μ'ς τοΕ β ΚχλἘοθ' Ινῖ κρβθ' φα ὕιοΘο κχπ'βλθ'
μςηχ Ιδ β ΚχλἘοθ' Α'ῖχΟΞ' σςοΞλ Ωλ τΠ'λοο ὡ Ιδ υΚθ' κςρβλθ' Ἡή'χΣ σςοΞλ Λ'·οῖῶ' μχῖ·
ζιλχ ὡ μηθ κςρβλθ' οχιθ μλ ΚχλἘοθ' μλ ζ'νπς β κςρβλθ' οχιθ μςηοχ κθ μηθ κςρβλθ' τνῖλ Κχλιοιθ
.τνῖλθ'

:τιυξ̃'ὐιζ̃ ὤυΜλζ̃ 6-4

Ιῖ'Ξχ ον' ἄλη βΚχλἘοθ' 'Ι'·Ξοηλ ΛΣΕθ φῖΒλλ ὕςΙΒ ΩΥς· φλχπ'βλθ' ΑχΞνθ' ΔλΞχ
.Ἡχλχιῖοθ' οο'χΒχΟ'ΛοΞ' Λ'χοΘ' τιῖ κιῖλθ'

:αύύύ,̃πΩζ̃ -5

:·υῖπζ̃πιυΗΜ'ό̃ α,̃πΩζ̃ .1

ῖ ὕΛ'ῖλθ' μχ· Ψ'ΛΣθ' ῖ φλχπ'βλθ' ὕεΕθ' φα ροδἘῖς ρο'Κ ἩαΛῖλθ'· γιῖοο

:·υευΗεῖυοΗζ̃ α,̃πΩζ̃ .2

Ἡιλ'η Λχή υ' ἩΣδ'ν ζ' Ἡ'Φ'Θ ὕΛ'ῖλ μχςηοθ ΕΙλοῖλθ' ἩχΒρνλθ'· γιῖοο
ὕχΦοΞλθ'ς Ω·λλθ' ῖ Χ'βοΕώ'· ΩλΒθ' ῖ ΛςΞηθ'-1.35) φλχιῖοθ' ὕενθ' Ἡχῖςν μῖ ἩΒΟ'ν-
(... Ἡχ·Ξ'νοθ' ὕς'ΙΒ ῖ

:·υΜὐλζ̃ α,̃πΩζ̃ .3

...- κιῖλθ' ζ' ἩΞΛΙλθ'ς κιῖολθ' ἩδἘῖ ῖ κιῖολθ'ς ΕΙ'λθ' ἩδἘῖ ῖ κιῖολθ' Ἡῖ'νδ Ωλ Ρ δ'νΟχ κιῖο

:πιλζ̃ α,̃πΨ .4

...Μςλλθ' ΝχΛΙοθ' β 'Ι'ῖθ' σςοΞλ β κιῖολιθ ἩχεχεΕθ' Ἡχιεῖθ' 'Ι'ΛΙεθ' γςβχ κιῖοθ' σςοΞλ

١٥٧٠٧٢٣ :١٧٢٣

تعليمية النص في الطور
الخامس من التعليم
الابتدائي

• IHyI

ρΕΙΣν ζ Τ'χΠι' φν·ν ὕχη ἡαλῶλ μλ ἄνηλο ὕχε β'Ι'λσιῶλθ' ψ'ςν' ὕηθ Γ'οβλ Ε'τ'Λεθ'
 ἄν'ηα' ΛςΦνς β'ν'λ'λ'π' ΕΛ'Ι ΩΞς ς βμςΛΘψ' ο· μλ'χ ἄλ ὕΠοηνς β Ρ Σ εθ'· ΩΟΛΟΞνς
 .ΗΣ'Θθ' ἄν'Ιεῶλς

ς ἡβχΕΣ ζ Ἀ'θη φα ἄλΧνχ μ' μςΙ κςχ ὕη φα ἄραώτ ὕ· Ι'λινθ' Ι'λ Ν'νθ' ἄεχ Ιδς
 ΛςΛλθ' Ι'ρχΒς ς ψΛ'ςΠθ' Ι'Εςθ ς ἡχΙχΛ·θ' κρι'ΞΛ μς'Λεχ ὕ'Ωλθ' ὕχ·Ξ φι'Ι κρα β'ΗΙΒλ
 Ι'Λ'·ῶς β'ΗχΜ'β'ιθ' ἡχΛ'ΒΟθ' Ι'ν'Ε'Ιώ φα ἡ·ςοηλθ' Ι'λινθ'ς ἡχΛ'ΒΟθ' Ι'ν'Ε'Ιώ Ι'Εςθς
 .Ι'λινθ' τι'Ι υςΟΕΟ φθ' σΛΘ'Ι Τ'χΠ'ι' μλ ἄχῶης β'ΙςΛΦθ' τι'Ι ἡε Σ ιθ'

:A\$~Iyζ ·uṭuḥ~IHM~ - 1

:oḥuixtp A\$~Iyζ ἡυΙΩΗ - 1

ὕΩΛΟ ἡςΛλ ἄβΣς· ἄρ'ΙςλΒλς ὕςΛΕθ' φι'Ι ὕΛῶθ' ἄρχν'ῶλ ΦΞ· φα Ε'τ'Λεθ' φν'ῶ
 .·ςοηλ ζ ἄ'Ις·Φλ ἄχ·ῶ Λ'ηα' μ'Ι Λ·ῶ Ι'λινθ' πΛςΙ· Ι'ςΣ'ι' ξΚπς β'ΗΣςΣΘλ ὄ'ςΣ·

.Λχηβθ' ς Ι'ίθ σΛΘ'Ι' Ι'λ'ΙΘΟΞώ· ἄΦ·ΟΛ' Λη' ρ'ιῶβχ Ε'τ'Λεθ' ΩΞς'ι' ὕΛῶθ' ς

ἡχλνς ἡλινθ' τι'Ι ὕΛῶθ' ὕΩλ ἡχν'ῶλ Ι'Λ'ρλ τι'Ι Ε'τ'Λεθ' κχι'ῶ ΜηΛχ μ'χΕ'ι' Α'ιή' φας
 φπ β'Ε'τ'Λεθ' κχι'ῶ ἡεχΛΦ ὕΥα' μςη' ἄλ·Λα ζθΚ Ωλς (ΤςΛελθ' κρα) Ἀ'ῶχΟΞώ'ς Ι'ΙΛβλθ' ἡιχΣΕ
 Ε'Ι'ΞΛ μςῶχΦΟΞχ Ι'·οηλθ' Τ'νλς μςλιῶλθ' ς Τ'·ώ ἄΣςΣΘς Λ'·ηθ'α β'Ε'τ'Λεθ' ΙΛΒλ ἡΦΞ·
 ψ'ςν' Ε'τ'Λεθ' μλ Λ'ῶηώ' τι'Ι κρ'ῶβΠς κρθ Ε'τ'Λεθ' γχΛΦ μ'Ι μχΙχΒ Τ'Λδ' ἄΕ·Σχθ ὕ'βΦ'ι'
 .Ι'ςλθ' μλ Ε'Ι'ῶλ

.κ'ιῶθ' :ἡ·'οηθ'ς Ε'τ'Λεθ' τι'Ι ΕΛΙεθ' φλΞΟς

.λ'ιῶλ Ε'τ'Λεθ' ΩχΦΟΞχ υΚθ' Ρ ΘΠθ' φλΞχς

.ἄλ' φλΞχα Ε'τ'Λεθ' ΩχΦΟΞχ ὡ υΚθ' Ρ ΘΠθ' ἄλ'

- γΕΦνώ 'ΗχΨΥς Αχθ'Ξ' :

“ρνλ ΛΟΘΧ 'ΗβΙΟΘλ ω'ηΠ' ΚΘΟΟ ΖΘΚΘ β'Ι'Τ'βηθ' μχ'·Ος ΨςνΟ· γΕΦνώ 'ΗχΨΥς Αχθ'Ξ' ΨςνΟΟ
ΙρΠλ ζ' βΗΨΒ'Λλθ' ζ' βΗ'Ξ'Ι' τιΐ ΙΛΟΨΧ ΟΚΘ' ΓΛΦΘ' ζ' ΗίχΣθ' 'ΥΧΕ μλ '·Ξ'νλ ξ'Λχ 'λ κιΨλθ'
'Ι'ΧΨΥς γιΘ ζ' β'π'Λδ 'ΗΣδ ζ' βμςλιΨΟλθ' 'ρΠ'ΐ 'Η·ΛΒΟ ζ' β'Ι'Ψδς 'ΗΩΙ'Ε τιΐ ζ' β'Ιπ'Πλθ' μλ
ΕΙΕςθ'· ΕΛΠ'·λ 'ΗδÈΐ 'ρθ φΟθ' ΖιΟ 'ΗΣ'Θ 'Η·ΞΟηλθ' μχλιΨΟλθ' ΰΛ'Ψλ· ΝΛΙθ' Φ·Λ ζ' βΗ·Ξ'νλ
.Ζ'...ΕΙχΙΒθ' 'Ηχλχπ'βλθ'

-Α 'ΗχΨΥς 'Τ'ν·θ' :

-Α 1- 'ΗΟΛ'Σθ' ΕΤ'Λεθ' :

Ρ νθ' σςΟΕλ , Λ'εθ' κρβχ υ' βΝλρθ' ζ' 'ΙςΣθ'· 'ρθ 'ΗδÈΐ ω' 'ΗχΛηα 'ΗχΛΣ· 'Ηχλΐ Λ·ΟΨΟ
'ΗχΨΥς υ' 'Ηε·'Ξ' 'ΗιΕΛλθ' φα κιΨλθ' Λ'Ω' 'Κ' ω' σεχεΕΟ ΛΞχΟχ ω' 'Κπς βΟΞβν τιΐ 'Ι'ΛΟΐ'
ω' 'ΗρΒ ΰΛΨχ ω' Μίθ ζ' 'ΗιηΠλ κ'λ' ζ' βΨςΥςλιθ γςΠθ' ζ' βΝςβνθ' φα 'Η·ήΛ γΕΦνώ'
ς βκρβθ' μλ Ιη'Οθ' φθ' 'Ξ'Ξ' φθ' φλλΟ 'Η'Ξ'ΐ· 'ΗιΕΛλθ' ξΚπ κΟΘχς βΙχΙΒθ' Ρ νθ' τιΐ ΨÈΦω'·
ς β'ΗρΒ μλ μΛλΟθ' ζ' 'ΑχΛΙΟθ' φθ' 'ΐ'ΟΕχ Λλΐ' 'Κπς β'ΗΕχΕΣ 'ΗλχιΞ 'Ηίι· ξςλΟλρα 'λΐ' Λχ·ΨΟθ'
κπ' 'ρν' β'Ηχν'Ω 'ΗρΒ μλ Ρ νιθ 'ΗχΞ'Ξ'ΐ' Λ'ηα'ΐ' κρα κΟ' 'Κ' ω' 'ρνΐ' 'Η·Βώ' μηλχ ω' 'Η'Ξ' 'Η'χ'Σ
.ΚχλιΟιθ 'Α'Οηθ' 'ΑνΒΟς 'ΕΛΕθ' 'ΗΨθ'Φλιθ ΙρλΟ 'ΗιΕΛλ

-Α 2- 'ΗχΒΚςλνθ' ΕΤ'Λεθ' :

ς β'Ηή'χΣθ' ζ' β'Ι'Τ'βηθ' 'ΥΧΕ μλ ΰ'ΙΟΘΟ 'Ι'ΙΕςθ' μΐ 'ΕΙΕςθ' τιΐ ΩιΦχ μ' κιΨλθ' φιΐ
Ζ'Κς βφβΣς Ρ ν' 'Κρα β'ΗβΙΟΘλ 'ρν'ςθ'· μςιΟΟ 'ρν' 'λη β'Η·ςΨΣθ' ζ' 'ΗθςρΞθ' 'ΥΧΕ μλ 'Ις'βΟχ
β'Ηθ'...ΨΜπ ζ' β'ΙΒ ζ' β'ΜΜΕ ζ' β'ΓΛα μλ 'Ηνχ'·Ολ ΰ'δ'ςλ Ψς'νΟΟ σΛΘ' 'Υ'ΙΕς ζ' β'ΟΛ·Θ Ρ ν
'Ι'Λ'ρλ τιΐ 'ΛΦχΞλ μ'ης βΖΘΚ τιΐ οΞβν κιΨλθ' μλλ 'Κ' ω' 'ΑΨΣ Ρ νθ' Ωλ Ψΐ'βΟθ'α 'Κρθς
.Ηθ'....'ΑΒΨΟς βκ'ρβΟΞ' ζ' 'ΗιΣ'α ζ' β'ΗΦεν ΰ'Σ ΰ'δςθ' 'Ι'λÈΐ 'ρχα κηΕΟΟ φΟθ' ΕΤ'Λεθ' 'Ι'χθςς

'ΗιΕΛλθ' ξΚπ Τ'Ι' φί·νχ 'Κθ βξςΚΕ μςΚΟΘχ υ' β'ΗχΙΛβθ' 'Ι'Τ'Λεθ' Τ'νΩ' μς'Λ'εθ' φιΐ ΛχΞχθ
'ΗΛ'Ψθ' 'ΗχΛΦβθ' Μ'Λίθ' μλ Λ·ΟΨΟ φΟθ' 'Ε'η'Ελθ' φθ' Ψχλχ σςΟΞλθ' 'Κπ φα ΨβΦθ' μΐ β'λχιΞ Τ'Ι'
.ΗχΙΛβθ' 'Ι'Τ'Λεθ' φα 'ΗΩλΟλθ' 'ΗχΞ'Λθ' 'ΗιΕΛλθ' Ειρλλ Λ·ΟΨΟ ΨΕ'Λλθ' ξΚπ Ψη βΟχΙθ

3-A - 'I 'T'Λεθ' :υΙΛβθ'

'HEΥ'ς 'ρνςεΦνχ 'Ο'ςΣ'ς κρν'πκ' φα Λ'η'α' φθ' 'I'λ'ιηθ' Μςλλ μςλΒΛΟχ'ς ΛΣ'·θ' 'ΗΞ'Ε
γΦνθ' τι'Ι' ΙΛΟ'Υλθ' ΙχΒθ' Τ'Ι'Ι' τι'Ι' ὀδςΟχ' 'ρχα Γ'Βνθ'ς 'ρλρας ΜχχλΟ μλ Ωλ'Ξθ' μηλΟχθ
οδς φα οδΒθ'Υλ φί'νχ κι'Υλθ' οΧΕ'Εχ' ΛχΣεΟ ὕης Ρ νθ' Ωλ ὕ'Ι'β'οθ'ς 'βφν'Υλθ' ὕχλΟλΟς ΡΔχΕΣθ'
φθ' ὕ'Ι'·Οχ' υΚθ' ὕ'·Ξθ' μης βΕΙχΒθ' Ε'Τ'Λεθ' τι'Ι' μλλΟχ'ς 'ρνλ 'Λ'εθ' ΙχβΟΞχθ' ΑΞ'νλ ΑςιΞ'·
: 'Ηχθ'Οθ' 'ΗίχΣθ' μ'Ι' 'ΙΛΟχ'ώ Απκθ'

à ὕχης 'ρΕχΕΣΟ' ΑΒ'ςθ' Τ'ΦΘ'Ι' φπ'λ

:Τ'ΦΘ'Ι' ΔχΕΣΟ *

μης ὕλ 'λπ'ς' φν'λθ'·ς' φν'Υλθ'· γι'ΥΟ Τ'ςΞ' ΦΘ ὕη ΔχΕΣΟ' 'νχι'Ι' κΟΕχ' ΑΒ'ςθ' μ' -
'πΛΣΕ'ς 'I'Τ'Λεθ' Τ'νΩ' 'Λ'εθ' 'ρχα Ωεχ' φθ' Τ'ΦΘ'Ι' φι'Ι' ὕχλ'Υοθ' μλ 'ν'Υνλχ'ώ κχλ'Υοθ' 'Κπ
Α'Λ'Ι'ώ μ'Ι' 'ΙΛΟθ'ώ Τ'ΦΘ'Ι' ξκπς β'ρ'ΥλΞ' μ' 'ρΕΕΣ'χς 'ΗΣΕθ' Τ'νΩ' κι'Υλθ' 'ρχθ' ο·Ονχθ
ΡΔχβΣΟθ'ς 'ς' φν'ηλθ' Αεθ'η 'I'λ'ιηθ' 'Ηχν'·ς' β'Ι'λ'ιηθ' ΛΟ'ς' 'I'ηΛΕ· 'Ηει'ΥΟλθ' Τ'ΦΘ'Ι' υ'
Ηθ'...'ραςΛΕ ΙΕ' 'Ηφεν ὕχςΕΟ'ς' βοοηΛΕ Λχχ'ΙΟ'ς' οαΚΕ'ς' ΛΟ'τ' μ'Ι' ὕΛΕ κχΙεΟ· υ'
μςηΟ μ' ΑΒχ' φθ' Τ'Ι'Ι' γχλΦ'ς' β'ὀςΛΕθ' 'Ι'Λ'Θλ' μ'Ι' 'ΗΒΟ'νθ' Τ'ΦΘ'Ι' φθ' 'Ηα'Υώ·
'Ηθ'...'ΑΒ'ΥΟ'ς' κ'ρβΟΞ'ς' 'ΗιΣ'·α'ς' 'Ηφεν μλ ὀδςθ' 'I'λ'Ε'Υθ' ΕΛχ'Ξλ

'ΗΣΕθ' Τ'νΩ' ὀδςθ' 'I'λ'Ε'Ι' ΔχΕΣΟ' 'Ηχβχη' φα ὕλλΟΟ' υΛΘ' 'Ηχθ'ηΠ' ΓΛΦχ ΓΛΦθ' 'Κπ μης
'ὕςΦ' 'οδς γλ'Ι'ΟΞχ' 'ρ· κ'λΟπώ' μ' υ'

φί'νχ 'ΥχΕ' ὀδςθ' 'I'λ'Ε'Υ· 'Ηει'ΥΟλθ' Τ'ΦΘ'Ι' Τ'νΩΟΞ'· Τ'ΦΘ'Ι' ΩχλΒ ὕλΠχ ΔχΕΣΟθ' μ' -
κ'λΟ 'πςηΛΙχ' φθΕ ξκχλ'ΕΟ' Αδ'Λχς Ρ νθ' 'Η'Υχ·Φ' ΑΞΕ μχ'Ι'ςν'ς' Ψςν' τι'Ι' ΜχηΛΟθ' 'ΗΣΕ' ὕη φα
'Ζ'ΛΙ'ώ

φθΕ ὀδςθ' 'I'λ'Ε'Υ· 'Ηχ'Ι'Ι'·εθ' Ε'Τ'βηθ' φθ' 'Ηα'Υό·· βκι'Υλθ' κΟρχ' 'ΗΣΕ' ὕη φα υ' ...'Κηπς
'·χ'Ι'·Ι' 'Λλ' 'ρ'·'Ι' Δ·Σ'χ' 'I'χ'θς' 'I'Λ'·ρλ' ΑΞΟηχς ΙχΒθ' Τ'Ι'Ι' τι'Ι' 'Λ'εθ' ΑΛΙΟχ

Τ'·· κςρβλ' ΑχΟΛΟ'ς' β Ρ νθ' ΦχΞ·Ο' μλ Ι·ώ υ' βΙΕθ' 'Κπ Ιν'Ι' ὀδςΟχ'ώ Λλ'Ι' μης
ὀ'Ι'Λλθ'ς' ὀΛΣθ'ς' 'Η·Λ'ελθ'·ς' ΔχΥςΟθ'ς' ΓΛΠθ'· 'I'λ'ιηθ' Τ'·· μ' 'I'Λ'·Υθ'

Λ^ηα μλ ρ^ηι^ι N^οο' ς P^ηλ κρας ρ^ηΞ^οΞ' μλ Ωλ^Ξθ' ς Λ^εθ' μηλοχθ Hθ'...I'Y^ις
H^χΞ^χΛ ς H^χMB

:ΓΛΠθ' *

Β^Αοηθ' φα ΕΛΞβλθ' I'Ιλβλθ' κ^ιΥ^λθ' Α^νΒ^ο 'Κ' ώ γ^εΕ^οχ ώ H^ιΕΛλθ' ξκπ μλ Ὑ^ιρθ' μ'
'κπ φθ' H^αΥ^ό· μ^χλ^ιΥ^ολθ' ρ^αΛ^Υχ ώς κρβθ' ρ^ηι^ι Ὑ^δς^οχ φ^οθ' I'Λ[·]Υ^θ ς I'Ιλβλθ' τ^ιι^ι ΜηΛς
ΑΞΕ Hθ'....H^ιΞ^ι ς Β^ΑΛ^ιώ ς β^ΥχςΕ^οθ' φθ' Ληκ λ τ^ιι^ι Ε^ιχ^Μ γΛΦ^οθ' υ' Ρ^οχς^οθ' μΞΕ^οΞ^χ
ΖΛ^ος Ρ^ΗΣΕ φα Λ^αη ς μ^χι^ςνθ' ΤΛ^Υθ' ς Ψς^ν ὕ^ηθ' Ε^ιΕ'ς ΕΛΛ ΤΛ^Υθ[·] ςθς Η^ιΕλθ' μλ^Μθ'
I'Τ^Λεθ' ὕ^ιθ^ο μ' μλ I· ώ ὕ· Ρ^ΕΙΛβ^νλ υ^ιο' ώ H^ιΕΛλθ' ξκπς Ρ^Ηχ^θςλθ' H^ΣΕ^ιθ' H^χδ[·]θ' Ψ^ςν^ι
Ε^ιι^δ Ω^ΒΛ^χ ς Ε^χΥ^ςο Α^ιΦ^χ ς ὡ^Ξ κ^ιΥ^λθ' ο^Βς^χ Κ^χλ^Εο H^Ξλθ ς H^Υ·Λ[·] Λ^εχ λ^ιη υ' H^χΙΛβ^θ
ΓΛΠθ' φθ' Ι^χΒθ' Τ^ιι^ι μ^ι μ^χΛ[·]εθ' κ[·]λ^οπ' ὕ^ςΕ^οχ ς H^ιΕΛλθ' ξκπ φ^ιΦ^ο ώ φ^οΕ Ρ^Ηχ^αΛ^Σ ς H^χςΕ^ν
.υςβ^Π Λ^χ·Υ^ο ς I^ις^δ H^ΣΕ φθ' ς Ρ^φΞςλ[·]εθ'

:I[·]Ξ^οηλθ' Λ[·]λ^οΞ' - ι

ς H^χMB Λ^ηα· γ^ιΥ^ο H^ιΞ[·] ο^χΒς^ο ς H^ιχ^Σ φθ' γΛΦ^οθ[·] Ε^ι·I[·] κ^οΘ^οα H^ΣΕ^θ H^χρ^ν λ[·]
ς Ρ^ὙΛ[·]Υ^λθ' ς I'Λ[·]ρ^λθ' Υ^χΕ μλ Τ^ςΞ Ψς^Υςλ μλ Ρ[·]θ^θ ΤΛ^ιθ' ΕΛς^ι· φθ' Ὑ^ιρ^ο H^χΞ^χΛ
Ε^ληβ· μς^Λ·εθ' ι^ΛΘ^χ φ^οΕ H^αΙ[·]ρ^θ H^ιΞ^ι Λ[·]χ^οΘ' τ^ιι^ι κ^ιΥ^λθ' κ^οΕ^χ φ^ΥΞ^λθ' 'κπς Ρ^ιπ[·]Β^οώ ς κ^χεθ'
.ΤςΛελθ' Ρ^νθ' μ^ι H^ΕΥ^ς

φ^ιι^ι ρ^χα Γ[·]Β^νθ' Ι^λο^Υχ ώς Ρ^ΥΕ[·]Λλθ' φα μ^λη^χ ώ π[·]Λ^χής H^εχΛΦ^θ ξκπ μλ κ^πι[·] μ^ηθς
ὕ^η μλ ΕΛΧ^ονλθ' H^χ·ι^θ γ^χε^Εο φθ' Ὑ^ιρ^θ Ι^χΒθ' Τ^ιι^ι τ^ιι^ι Μη^οΛ^χ ὕ· Ρ^Ζι^ο ς H^εχΛΦ^θ ξκπ I'ςΦ^Θ
.Ε^ΤΛεθ' Ρ^ΣΕ μλ H^ΣΕ

:σιΥλζ 'λ[·]ι[·]ζ τί ·Πύζζ -4

ΛΣΕ^νο ν[·]χ^Ε π[·]Λ^χή ς H^Υ·Λ^θ ς H^οθ[·]οθ' μ^χο^νΞ^θ φα Ε^ΤΛεθ' Ρ^ΣΕ^θ H^λ·Υ^θ H^εχΛΦ^θ μ'
H^χθ[·]οθ' ΛΣ[·]ν[·]Υ^θ φα H^χΞ^χΛ^θ ρ^ιΕ[·]Λλ

·(H^χι·εθ' I[·]Ξ^οηλθ') .γ^ΕΦ^νώ H^χΥ^Υς -1

:Τ[·]ν·θ' H^χΥ^Υς -2

.HXBKZλvθ' ET'Λεθ' *

:HXIΛβθ' ET'Λεθ' *

.(I'Y' - I'IAβλ - I'Λ·I) ΓΛΠθ' -

.HXMB HI'Ξ' -A

.(UΛΣ - ζEv) I'ζδ - I'

.T'ΦΘI' ΔXEΣO - I

.T'I' ΔXEΣO - ûπ

π τύ~HH'ó~ θύσηΩHζ~ κι ·ύMi'Zζ~ ·λMζ~ τζ βπύZHζ~ Bύιηι -2
:ούλι 'ΥπιύZζ~ Bύιηι

ΩδςOχ υKθ'ς βHY·'Λθ' 'HvΞθ' μλ I'ςΛθθ' Δλιλ ζπ φ''IO·' 'HΞλ'Θθ' 'HvΞθ' φθ' ýςΘIO' Δλιλ
:τιI' 'ΛI'δ oχα κι'Yολθ' μςηχ μ' oχα

.κ'BΞv· oOΛ'ρλ 'ρχα MΛ·χ φOθ' 'HiΞΛOΞλθ' ET'Λεθ' -

φα oΠχYχ 'λ· Φ·OΛO 'I'λςιYλ φθ' Λχ·YOθ' Φ'Πv φα κρβχ 'λ ýχςEO ζ 'Λεχ 'λ P χθIO -
'λχIεO 'ρλχIεOς P vιθ 'HχΞ'ΞI' 'I'vςηλθ' μχ· 'HΦ·'Λθ' 'HiΣθ' ζ'ΛI'ς βξιπ'Πχ ζ oΞEχ 'λ·ς oΦχEλ
'λXvλ

μλ oβδ'ςλ ζ ξλI'Πλ μI' Λχ·YOθ' ζ ξΛ'ηα' T'v·θ 'Hiλ'ηθ' ýλBθ' ζ βEιχβλθ' 'Aχη'ΛOθ' üχXςO -
.ξI· çχ'λ ý'Φ·ó 'πιλOYχ φOθ' ý'Ya'ι' ýÈθ

.HΛ'Èλ 'Hχβχη· 'βιOΘλθ' oO··ΞOηλ 'ρχα ýλYOΞχ P ζςv ΛχΛEOθ 'ρ'ΛεOΞ' 'I'λχιYOθ' κρα -

ýλBθ' 'AχηΛO φα 'Hχ'Èλώ' βHχαΛΣθ' βHχςEvθ' :Hχςίθ' I'ζεθ' 'βχXς τιI' ÜΛYOθ' -
'ρθ'λYOΞ' μΞEς

ς' 'ρθ'ςvλ τιI' AΞvιθ 'Hχ·I' 'Aχθ'ΞI' T'Y· 'HXEÈλς βP ζςvιθ φθ'λBθ' 'Av'Βθ' γςIO -
'HχβΣςς 'HχIΛΞς 'HχΛ'·Oθ'ς 'HχΛ'ςE P ζςv I'θv'

:φ''ΙΘ·ώ' κχιϑ' μλ 'ΗΞΛ'Θ' 'ΗνΞ' μλ 'Ι'ςΛΘ' Δλιλ *

'Λι'δ μςηχ μ' κιϑ'λ'· ΛΙΒχ φ''ΙΘ·ώ' κχιϑ' μλ 'ΗνΞ ΛΘ' φπ 'ΗΞΛ'Θ' 'ΗνΞ' τ' 'ΛΧν

:φι'ι

μλ ΡςΣν' Φ·ςΥ κ'ΛΘΕ· ς ξ'ς'Ξλ' 'Η·Ξ'νλ 'ΗεχλΦ· 'Η·ς'ηλ' 'Ι'ΙνΞ' ὃη 'Ι'Τ'Λδ -
Λ·ϑ'λ Τ'Γ·ς Ρ'ϑ'ς' 'Ι'λ'Ε'Ι ς 'Ι'ηΛΕ

.ΤςΛελ' μ'ι φΣΘΠ κηΕ μςηρς 'Λεχ 'λ κρσ -

.οϑ'λ 'ΑΛ'ΒΘ' ς 'Η'Ι 'ΗχιΣ'ς' 'Ηχ'Υς φα υςβΠ' 'Α'ΦΘ' κρσ -

'ΑΞ'νλ' ς 'Ηε·Ξ' 'Ι'·Ξ'ηλ' φα οληΕΘ 'ΗΒΛΙ Νηϑ' υκ' κχιΞ' υςβΠ' Λχ·ϑ' -
'Η'Ιςνλ' 'ΗχιΣ'ς' 'Ι'χ'Υς

. 'Ι'λχιϑ' ς 'Ι'χ'Υς' οχΥ'ε'λ' 'λ' 'Η·Β'Ξ' 'Η'Ιςνλ ΡςΣν 'Η·'η -

:φ''ΙΘ·ώ' κχιϑ' μλ 'ΗΞΛ'Θ' 'ΗνΞ' 'Ηχ'ρν' 'Ηχ'λ'Θ' 'Ε'Τ'βη' *

ι'ον'ς κρσς 'Ε'Τ'Λδ φι'ι 'Λι'δ φ''ΙΘ·ώ' κχιϑ' μλ 'ΗΞΛ'Θ' 'ΗνΞ' 'Ηχ'ρν' φα κιϑ'λ' μςηχ
.φβςς'ς ΡυΙΛΞ' Ρ'ΗχΛ·Θ' ΡυΛ'ςΕ' Φ'λν' 'Η'Ιςνλ 'Ηχ·'η ΡςΣνς 'ΗχςβΠ 'Ι'·ΦΘ

:τ,~ΗΗ'ό~ θσηΩΗζ~ κι ·Μι'Ζζ~ ·λΜζ~ τί ·υΗΨ'γζ~ 'Ε'ξ'ϑεζ~ -3

: 'Ε'Τ'Λεθ' *

. 'Ηχλιϑ' ὕ'Ιπ'ι'
.ΕΛ·ϑ'λς 'ΗιΞΛΘΞλ 'Ε'Τ'Λδ ΡςΣν' 'Λεχ - . ὕ'ς' 'Ι'λ'Ε'Ι κΛΘΕχ - .ΔχΕΣ Τ'Γ· 'ΗΧςβΕλ' ΡςΣν' ΛρΧΘΞχ -
.ΕΙχΙΒ' 'Ι'λιη' φν'ϑ'λ ΙχΙΕΘ 'Ηχςί' Λχής 'Ηχςί' μ'Λδ κΙΘΘΞχ - .οχα μΞ'Ελ' 'Αν'ςΒ τι'Ις Ρνι' ΨςΥςλ' τι'ι ὕΛϑ'χ - (Λ'λΥ' Ρ'Τ'λΞ'ι') 'ρχι' 'Ηθ'Ι' 'Ηιλϑ'Ξλ' 'Ι'ς'ι' 'Ιν'η 'λρλ 'Ηχ'η' 'Ι'χ'ΣΘΠ τι'ι ὕΛϑ'χ - 'ΗΞςΛΙλ' ΡςΣν' Φ'λν'ς φβςς' Ρν' μχ· Μχλχ - ('Ι'Λεβ' Ρμχς'νϑ') 'Ηχ'Πν' 'Ι'·ΙςλΒλ' τι'ι ὕΛϑ'χ -

·Ηλχιδ '·Ξοηλ Ωλ Ρ νθ' φα 'ΕΙΛ'ςθ' '·χΦΰλθ' Φ·Λχ - · Ρ νθ' φα 'ΕΙΛ'ςθ' 'ΗχΞ'Ξ' '·χΦΰλθ' 'χςβΠ Τ Λΰχ - · Ρ νθ' φα 'ΗχνλΥθ' '·λσιΰλθ' Τ ΰ· ὀΠηχ -
·ϋλΒθ' μχ· γ'Ε'Ι IBχ - ·ΕΙΕ'ςθ' 'ΗιλΒθ' μχ· γ'Ε'Ι IBχ - · Ρ νθ' μ'Ι '·λσιΰλθ' φΦΰχ - ·κ'Ι ὃηΠ· Ρ νθ' Ρ Θιχ - ·Τ'Υ'δω' Ιν'Ι οθΙΰχς μχΛΘώ' κρβ· ονΛ'εχς ολρα Τ Λΰχ - ·'λρλ'Ιχς Ξ'Λεχ 'λ φα 'ΗχΣΘΠθ' Ξ'Τ'Ι' Τ Λΰχ -
·(.....Φ'Πν Μ'Βν' iΰ'Ξ μ'Ι 'Η·'Β') 'ΗβιΘΘλ ΙΣ'ελθ Ρ νθ' '·λσιΰλθ' ὃλΰΘΞχ - ·φΟΠ ὃ'λ'Ι' Μ'Βνώ '·λχιΰθ' Ιβνχς 'Η'Ξ'Ι' κρβχ - ·'ΥΕ·χ κ'χεθ' ὃΒ' μλ 'Η·Οηλθ' φα 'ΗβιΘΘλθ' ΙΛ'ςλθ' ὃλΰΘΞχ - ·σΛΘ' 'Ιώ'Βλ μλ ὀΛ'ΰλ Ωλ 'Ι'Τ'Λεθ' φα 'Η·Ξοηλθ' ὀΛ'ΰλθ' μχ· Φ·'ςΛ κχεχ -
φα 'ΥΕ·ιθ (Ηχν'χ·θ' ὃ'ηΠ'Ι' ς iΕΛςΣθ' i'Ηχ'ΙΛβθ' μχς'νΰθ' iΝΛρβθ') 'Ηχνεθ' 'ΙΕρΞλθ' ὃλΰΘΞχ - ·Α'οηθ' 'Ε'Λεθ' ς 'Ηχ'ε'ονώ' 'Ε'Λεθ' τθ' 'Βιχ φΟλ ὀΛΰχ υ' ροθ'Β'Ε ΑΞΕ 'Ε'Λεθ' 'ΗχΒχ'ΛΟΞ' ὀχηχ - ·Ηχιηθ' φθ' ὃςΣςιθ 'ρΞβν 'Η'ΰθ' φθ' φλΟνχ 'λλ 'ραΛΰχ ω φθ'ς 'ραΛΰχ φθ' '·λιηθ' φν'ΰλ μχ· Φ·Λχ - ·φνΰλ · Ρ ςΣνθ' μλ Ρ ν 'Ε'Λδ μλ οαιπ άςι· μλ Ιη'Οχ - ·ολρα ὃδΛΰθ' φθ' γ'ςΰθ' τι'Ι ὀΛΰχ - ·'ΗΥΛΟΰλθ' γ'ςΰθ' Μς'Βοθ ὃςιΕθ' μ'Ι κρβθ' φθ' ΛΙ·χ -

- 4 :ΤΞΛΖ ΘυΗγΗ

* : P νθ' Λ'λλΞ' ε ΕΤ'Λεθ'

Ηχβχηθ'· MBνχς ρ'Ηχ' ΙΟ·ώ' ΗιΕΛλθ' Ηχ'ρν φα φΟΕ 'χ'ΛςΕλς 'λ'π 'Φ'Πν ΕΤ'Λεθ' Φ'Πν 'Μχ ώ
:τιϊ μΛλΟχθ κι'ΥΟλθ' ξ'Λεχ P ν 'ΥΕΘ μλ κι'ΥΟλθ' ε κι'Υλθ' 'ρχιϊ Ις'ΥΟ φΟθ' 'ΗαςΛ'Υλθ'

φν'Υλθ' ΤΕΒΟΞ'ς 'Υδςθ' 'Ι'λΕϊ γ'ΦνΟΞ' μΞΕς ρ'Ηχν'χ·θ' 'ΕΙςΒθ' ε ρμΞΕθ' Τ'Ιϊ' :ώς'
'ΗβιΟΘλθ' 'Αχθ'Ξ'ϊ' 'Υ'Χς μχχ·Ος

κλ 'πι'ζα ΝλιΟ 'Ηχ'Ελώ' Ιϊ'ςεθ' ε ρ'ΗχαΛΣθ' 'έχΣθ'ς ρ'ΗχςΕνθ' 'Αχη'ΛΟθ' 'Υ'ΠΟη' :χ'ν'Ω
'ΗχΣνθ' 'Η·Λ'ελθ' οχιλΟ 'λ' 'ΑΞΕ 'ρθ'ςνλ τιϊ γχ·ΦΟθ'

ρΟΛ'λλΟΞώ' ε φ'Ιϊ' οχβΠ· ΕΤ'Λεθ' οΒς κι'ΥΟλθ' γεΕχθ φ·Ιϊ' γςΚΟθ' , Ι'·λ Τ'Υ· :ωθ'Ω
'Ηχθ'Οθ' 'Υ'Ιπ'ϊ' μλ 'δΕΦν'

·κρβθ' μ'ϊ' 'ΕΛ·Υλθ' ΕΤ'Λεθ' 'ΕΙςΒ -

·'Υ'ΞΛΟΞώ' ε 'Υδςθ' ε ΤΕλώ' Ιϊ'ςεθ' 'ΗαΛΟΕλθ' ΕΤ'Λεθ' -

·οχν'Υλ μλ 'ΑΛεΟθ' ε ΤςΛελθ' κρα -

Λχή ε 'Ηχςίθ' μ'Λεθ'· 'Ην'ΥΟΞώ'· 'ΗχιΘ'Ιθ' φν'Υλθ' τθ' 'ΥςΣςθ' ε φΕΦΞθ' φν'Υλθ' Μς'ΒΟ -
'Ηχςίθ'

·'ΕΛ'·Υθ' ε 'ΕΙΛβλιθ φδ'χΞθ' φν'Υλθ' 'Υ'ΠΟη' -

·'ΗβιΟΘλθ' 'ΗχςΕνθ' 'Αχη'ΛΟθ' 'Υ'χΧςΟ -

μ'ς ρ'ριηΠ ε 'ΗιλΒθ' φν'Υλ ΛχχίΟ φα 'ΥχςΕΟθ' ε 'ΥχΛΣΟθ' ΛΩ' κρας 'Ηλιηθ' 'έχΣ 'Υς'νΟ*
'ΗχιΣ'ςΟθ' ε 'Ηχ·Ιϊ' Ρ εΣνθ' ΕΤ'Λδ τιϊ κι'ΥΟλθ' 'ρχα 'ΑΛΙΟχ 'ΗΣΛα 'ΗνΞθ' ξΚπ φα ΕΤ'Λεθ' Φ'Πν
'ΥχΕ· ρΤΕλς ρ'αΛΣ ρ'ςΕν ρΗθώΙ 'Ηχςίθ' Ι'ζρθ' 'ρνλ 'ΑΞΟηχ ε ρ'ΗβιΟΘλθ' 'Ψ'ςν'ϊ' ε Φ'λν'ϊ' 'Ι'Κ
'·ρνχλ'Υλ 'ΥΕίΟΞ' ε 'πΛ'λλΟΞ'

:ΛυΙΗΗζ αζΙΤ -5

ΛςΕλ κίϑολθ' ὕϑΒο φοθ' ἡΦΠνθ' γ'ΛΦθ' φ'Ιο·ώ' κχιϑοθ' μλ ἡΞλ'θθ' ἡνΞθ' Απ'νλ Ιλοϑχ
(κίϑολθ' ς κίϑλθ') ἡχιλϑθ' ξκπ φαΛΦ μχ· ἡχιϊ'βθ' ς ὕϊ'βθθ' γεΕχθ ἡχιλϑοθ' ἡχιλϑθ'

Ἀχρλς ἡΞλ'λλθ' ς ὕ'Ποηώ' ς ὕΕ·θ' τιϊ ὕΒΠλ ς β'ΙΠΛλ ς ρΒςλ ρχα κίϑλθ' μςηχς
οοαΛϑλ τ'ν· τιϊ Ἀι'δ ς ὡ'ΰα ἈΣνϊ Λχθι' ἡκπ Δ·Σχ μ' ὕΒ' μλ ζθκ ὕη βκίϑολθ' ἡχϑα'Ιθ
:λπ μχΛΣνϊ μλΥο φοθ' ἡχΣνθ' ἡ·Λ'ελθ' Ιλοϑο ἡαΙροΞλθ' ἡ'τ'βηθ ὕχεΕο ς οΞβν τιϊ ἡλοϑλ

φνϑλθ' ἡκπ ΜΜϑο φοθ' ΨςΛΠλθ' ὕΒςή'Ιχ· μϊ ζχπ'ν β ἡ'·Ξοηλθ' ἡ'λ'ς ἡχθςλΠθ'
ἡ'χϑΥς ἡΛςΣ φα ζθκη ἡ'λ'ιώ' ΙΞΒοχς ἡχΒςή'Ιχ·θ' , ἡ'·λθ' ξκπ ὕηθ ἡχιλϊ ἡΞλ'λλ ὕπλ'·οϊ'.
ζΛΕος βϑλϑθ' ἡχλπ· ΛϑΠο φΠχϑλθ' κίϑολθ' Ωδ'ς μλ ἡ'ΕςοΞλ ἡθώΙ ἡ'κ ἡηΠλ ἡ'χϑΥςς ἡχιλϑο
(ἡχΞβνθ' ς ἡχίεϑθ') ξΜα'ςΕ

:ἡχλχίϑοθ' ὕ'Ξςθ' *

:φα ὕλλοο ἡχιλϑοθ' ὕ'Ξςθ' Λχαςο φί·νχ Απ'νλθ ἡχΞΒο

.κχλθ Ἀ'οη ὕ' ἡχΙΛβθ' ἡχλχίϑοθ' ὕ'Ξςθ' -

ἡ'ρχΒςο μλ ἡχς·Λοθ' ἡχιλϑθ' ἡΞλ'λλ ΛχΞχ ον·Π μλ ὕλ τιϊ ὕλΠχς κίϑλθ' ὕχθΙ -Α
.ἡ'ΙνΞς ἡ'Ι'Πλ'ς

Ἡ ἰσχύς φαίνεται ὅτι ἐστὶν ἡ δύναμις

ΛςπΜθ' μ'ΒΛρλ φα :·σιξ'υιζ' ΑΗΓπζ'

·Hχ·Λÿθ' P vθ' Λ^ΛΛΞ'ς ET'Λδ :-υHΨ"γζ' A\$'üεζ'

·ΗΥΘ'ΛΒΘ' ΛΧ'νλθ' γςΚΘχς υ̇δςθ' 'Ι'λ'È'İ κΛΘΕχς Ρ νθ' κρβχς 'Λεχ :·İΗοΗΜιζ' ΑΣ'υ̇εζ'

45

·úúıĤ"Zζ

:-l'HZ

.φελ·Φ'οθ'

:lvī oχα '1βδζ0α υΛXνθ' Άν'Βθ' *λ-α

.υςδ φν^α≡ν^β ς φα^αελ ς υλ^αΥΕ τ^αλν^α. ÿ·ε0≡λθ^α 'ςαλπ0≡χ0 ζθκ ς κρχΥ^αλ.

·Ηλ·χλ·ι·ϑ·θ· 'Ηλ·ι·ϑ·θ· φα· ὕ·*·ϑ·θ·' ξλςι ς κ·χλ·ε·θ·θ· 'ι·'·λ·ι·ε·θ· 'Ηλ·χλ·ι·ε·θ· 'Ηλ·χλ·ι·ϑ·θ· Απ·ν·λ·θ· ὕ·*·λ·π· -

ῥοφιν ὕψος ἡ·λὺθ' ἡίθ' Νηλίο

:τθ' ἩχϚλ. Ἰρ0ν"α φεχ.Φ0θ' γΠθ' λϚ

$\cdot \varphi''' 10 \cdot \omega' \kappa \chi \lambda \dot{\epsilon} 0 \sigma \iota \theta \varphi \Xi' \Xi' \Phi' \Pi_{\nu} P \zeta \Sigma \nu \theta' \Phi' \Pi_{\nu} -$

.ΚΧΛΙΘΘ' 'Ι'ΛΙΔ 'ΗΩΧΙΕΘ' ΑΠ'νλθ' Ε'Ι'ΛΛ -

:"ρνλ Ληκ' φ' I'0·ώ' ΛςΦθ'

.ΗΛ'ΕΛ ΝΧΛΙΘ 'ΗΕΧΛΦ Γ'ΛΘΔ' -

. P vθ' NχΛΙΘ· 'Η Σ'Θ 'Ηχvχσηθ 'Ι 'Λσι κχXvθ -

.ΚχλÈ'ΘΘ' σς'Ξλ Ωλ 'ΑΞ'ν00 Ρ ζ Σ ν Λ'χ'0Θ' -

Χῖ'ιζ̃ π ΙΗ'Πιζ̃ ·ι,β

:XṪ~Iιζ π IḦΠιζ ·ιζβ

ḅḦδÈÿθ' μςλΥλθ' μχ· κχιÿθθ' ṡχBςθςνηṚ ς Ḧχλχιÿθθ' ṲṡṡΞςθ' ḅ(1999) μλΕλθ' I·ÿ Nχ ṲχIνδ -1
 . T ṡχλθ' -ΩχMςθθ' ς ΛΠνιθ φθςIθ' ΛΠνθ' Λ'I ḅṲχνΣθθ'

ΛΠνιθ ΕλχΞλθ' Λ'I γχ·Φθθ' ς ḦχλXνθ' μχ· κχιÿθθ' ṡχBςθςνηṚ ḅ(1998) IςλΕλ IλΕλ ḅḦιχΕθ' -2
 .μṡλÿ -ΩχMςθθ' ς

.(φνṡλλθ' IλΕλ μ·' μ'IχM ḅI Ωδςλ ḅ ḦθṡΘλ) ΕIςBθ' 'I·ιΦṚλ ς NχλIṲθ' ΕṲβἡ -3

'Ḧ·Ṛἡλ 'Aṡἡ) (wobd) φνṲλΕθ' P νθ' φα Iλς ṡἡ φνṡΞνṡṡ ḦχλṡṲ φα φνṡ·λθ' ṲṡβΦΣṡṡ -4
 .(ḦἡςθṲṡ

'ḦθṡΕλ) ṡπλχί· μχεΦṡνιθ Ḧχ·λÿθ' (Ḧλιἡθ' ΕλṡΥΕ ḦθṡΕλ) ḦχαςΣθ' ΛςΣθ' ς υIςÿΞλθ' IλΕλ -5
 .(Ḧλιἡθ' ΕλṡΥΕ

.(φνṡλλθ' IλΕλ μ·' IχM I Ωδςλ ḦθṡΕλ) φλχIṡἡ ṡιΦ· φÿλṡBθ' NλIλιθ υς·λṲθ' I'Iÿṡṡ -6

.(ḦἡςθṲṡ 'Ḧ·Ṛἡλ 'Aṡἡ) (PDF) (ṡεχ·ΦṚ ς ṡKṡλν) Ḧχ·IṲṡ P ςΣνθ' ΕṲṲδ φα -7

.(Ḧλιἡθ' ΕλṡΥΕ ḦθṡΕλ) ḦλṲṡṲλθ' P ςΣνθ' φα ḦχιλṡṲ ΕṲṲδ :υΛṡṡMBθ' ṡΥ'λṲθ' μλ 'IṡχIλΞ -8

.φṡṡIṲ·' ḦΞλṡṲιθ Ḧχ·λÿθ' Ḧίιθ' 'Aṡἡ -9

.71-70 P -Ḧχ·λṲθ' κςιÿ κBÿλ -10

.φBλλ ṲχÿṲṡλΞ' IλΕṡ -11

Ἐϋπῆγιζ Ἀλοί

:ΈσπῆΓιζ Λιύοί

’ -t.....·ιHyι

23 -04.....”οΜυΙΗΗ αΙΤπ ΑΗ”ιζ” ·υισηΩΗ :βπψ̃ βΠὺζ̃

04.....ΔιΦΣλθ’ ὤχΛῚῚῚ ῚῚΙλ .1

07.....ΕΙ”λθ’ ῚχλχῚῚῚ ΛΣ”ῚῚ .2

19.....ῚχλχῚῚῚ Ὶ”χνε0 .3

33-25.....”ογ̃~πΨπ Ολζ̃ δυηε~ηυΗ :τλ”οζ̃ βΠὺζ̃

26.....ῚχλχῚῚῚ κςρβλ .1

27.....”ρῚ”ςν’ .2

27.....”ρ0ώ”Βλ .3

28.....ῚχλχῚῚῚ· ῚΣ”Θ κχπ”βλθ’ Τ Ὶ· .4

33.....γ”ςῚῚ .5

45-35.....τ̃~ηη”Ὶ̃ θυρηΩηζ̃ κι Λι”ζζ̃ ΙπΤζ̃ τί Ολζ̃ ·υισηΩΗ :Ὶζ̃”οζ̃ βΠὺζ̃

35.....ῚλΙελ

35.....Εῤ’Λεθ’ ῚχΒχῚῚΛ0Ξ’ .1

40.....φ”Ι0·ό’ κχῚῚῚ μλ ῚΞλ”Θθ’ ῚνΞθ’ τθ’ ῚςῚῚῚ ΔλῚλ .2

41.....φ”Ι0·ό’ κχῚῚῚ μλ ῚΞλ”Θθ’ ῚνΞθ’ φα ῚχΙῚῚ”εθ’ ῚῚῚ”βηθ’ .3

43.....Φ”Πνθ’ κχΙε0 .4

44.....ΝχΛΙῚῚ γλΦ .5

45.....φ”Ι0·ό’ κχῚῚῚ μλ ῚΞλ”Θθ’ ῚνΞῚθ Εῤ’Λεθ’ φα Ὶχνα Ὶδ”Φ· .6

47.....·ιΗ”Ζ

χῚ”Ιιζ̃ π ΙΗ”Πιζ̃ ·ι̃β